

İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı hakkında kanun lâ-yihası ve Adliye, Maliye, Bütçe, Ziraat ve Gümrük ve İnhisarlar encümenleri mazbataları (1/493)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/4178

13 - IX - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı hakkında Gümrük ve inhisarlar vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 17 - VIII - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâ-yihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

İspirto ve ispirotolu içkiler kanunu lâ-yihasının mucip sebepleri

İspirto ve ispirotolu içkiler, ilk defa 926 senesinde mer'iyet mevkiine konan 790 sayılı kanunla inhisar altına alınmıştır.

Ancak bu kanunun tedvini sırasında, inhisar işletmesinin bir şirkete devri mukarrer ve mevzu-bahs bulunuyordu.

Bununla beraber, Düyunu Umumiyenin mazbut bir endüstri gerçevesi içine sokmak için emek ve masraf ihtiyarından kaçınmak muayyen resimler mukabilinde serbesti verdiği imalâtı da sistemli bir inhisarın icapları dahilinde tahdide tâbi tutmak lâzım geliyordu.

Filvaki Düyunu Umumiye İdaresi uzun seneler ispirto ve ispirotolu içkiler sahasında faydeli bir yol tutmamıştır. Hariçten müskirat ve ispirto celp ve ithaline müsaade etmekle bizden evvel teessüs etmiş ve gelişmiş olan Avrupa sanayiinin memleketimizde nüfuzunu kolaylıkla takviye etmesine yol açmış ve bu vaziyette yerli ispirto sanayii vücut bulamamıştır.

Bir intikal idaresi vaziyetinde olan varidatı mahsusa dahi bu sahada cezri bir değişiklik yapmamıştır.

İspirto ve ispirotolu içkilerin imalini, celp ve ithal ve satışı inhisar altına almakla beraber hulusi imalâta da müsaade eyliyen 790 sayılı kanun bu şartlar içinde neşredilmiş ve fakat bu da amillerin faaliyetine müsait bulunmak itibarile bir intikal ve tatbikat kanunu olarak kalmıştır.

Kanun mevkii mer'iyete girdikten ve işletme bir şirkete devredildikten sonra yukarıda arz edildiği veçhile hükmü hususi imalâta müsait olduğundan, şirket faaliyeti, sırf hususi şahısların bu şirket için derme çatma vasıtalarla yaptığı istihsalâtın ibaret kalmış ve nihayet şirketin Hazineye olan teahhüdâtını ifa etmemesi yüzünden Devlet idaresi işletmeyi de 927 tarihinden itibaren bizzat ele almıştır.

İntikal ve tatbikat kanununun bir şirkete göre takdir ve vazolunmuş hükümleri Devlet inhisar idaresinin muttasıf olduğu karaktere ve takip etmesi lâzım gelen faaliyet tarzına uygun düşmediği cihetle tatbikatta bazı güçlükler olmuştur. Bilfarz, istihsalâtını hususi eşhasın müteferrik suretteki faaliyetleriyle bir teahhüt şeklinde idare ve temin ederek iş gören şirket için 790 sa-

yılı kanununun 10 ncu maddesindeki hüküm dairesinde başkaları tarafından yapılan mamulâtın maliyetlerine %15 e kadar bir temettü zam ederek mubayaası mecburî mühim bir istinat noktası teşkil eylediği halde derme çatma vasıtalar istihsalâtını peyder pey bertaraf edip mütemerkiz ve düzenli bir Devlet sanayii tesisine doğru giden Devlet idaresi için aynı hüküm tatbik kabiliyeti taşıyamazdı.

Diğer bir bakımdan, bu suretle muamele, Devlet idaresini başkalarının yaptığı içkileri alıp satmak şeklinde basit bir vesayet vaziyetine sokacağı cihetle iltizam edilemeyeceği gibi tamamen yapıcı mevkii almak lâzım gelen Devleti bu sahada gereken faaliyetten alıkoyuyordu.

Ve bu itibarla, içki sanayiindeki Devlet müdahalesinin müsbet ve semereli neticeler vermesini ve şarapçılığın ilerlemesini imkân dahilinde alacak yeni hükümler koymak zarureti kendini gösterdi.

Bu maksatlara ermek ve geçen on dört tatbik yılının gösterdiği eksiklikleri ve aksaklıkları gidermek üzere bu lâyiha hazırlanmıştır.

Lâyihanın hususiyetlerini ve mer'î kanunla olan farklarını şöylece hülâsa etmek mümkündür :

A - İşletilmesi büyük sınıai müesseselerinin kurulmasına, teknik bilgiye, Devlet murakabe ve himayesine ihtiyaç gösteren ve diğer memleketlerde de gerek varidat mülâhazası ve gerek halkın sağlığı bakımlarından imal, satış ve ihracı Devlet kontrolü altında bulundurulmuş ispiroto ve ispirotolu içkilerin (şarap hariç) ispiroto, soma, rakı, bira, likör, votka, kanyak ve emsali imal, satış ve ihracı bu proje ile de Devlet inhisarı altına alınmış ve inhisar mevzuunu teşkil eden maddelerin münhasıran Devlet tarafından imal ve satışı esas tutulmakla beraber bunlardan bazılarının hissedilecek lüzum ve icaplara göre muayyen kayıt ve şartlar dahilinde ve kısmen yapım ve satım için hakikî veya hükmi şahıslara da muvakkaten müsaade edilmesi kabul olunmuştur.

B - Memleket mahsullerinin kıymetlendirilmesi ve mamulâtın hariç pazarlarda müşteri bulması gibi ziraî ve iktisadî gayeleri gözeterek yurt dışına ihraç edilmek üzere ispiroto ve her nevi içki imali için fabrika tesisinde müsaade verilebilmesi esası konmuştur.

C - Düşük dereceli bir içki olan şarabın memlekette taammümü ve üzümlerimize geniş ölçüde sarf sahası temini ve bir ihraç maddesi haline getirilmesi maksatları göz önünde tutularak imal, satış ve ihracı esas itibarıyla inhisar mevzuunun dışında bırakılmıştır.

Aynı zamanda, memleketimizde şarapçılığın daha geniş inkişafına mazhar olabilmesini temin yolunda âmillerin himaye ve teşvik edilmesi için İnhisar idaresine bir takım yeni vazifeler verilmiştir.

Ç - İtriyatın, sanayi ve tababete ait bazı maddelerin, inhisar altında bulunan ispirotodan imal edilmeleri sebebiyle inhisarın tamamen dışında bırakılmalarında mahzurlar bulunduğu göz önüne alınmış ve ancak bunların imal, ithal ve satışını inhisar altına almanın ihtiyacı tazyik edeceği ve maksat haricinde bir müdahale teşkil edeceği de düşünülerek bu gibi maddelerin - imal, ithal ve satışlarının ihtiva ettikleri alkol derecelerine göre inhisar resmine tâbi tutulmak suretile - serbest bırakılmaları muvafık görülmüştür.

Bu suretle, lâyihada, inhisar altına alınan maddelerle inhisar resmine tâbi tutulanların yerleri ve bu iki zümrenin tâbi buldukları hükümler ayrı ayrı gösterilerek farkları tebarüz ettirilmiştir.

Lâyihanın esaslı hükümleri ve hususiyetleri böylece hülâsa edildikten sonra maddelerin tedvin sebepleri kendi numaraları altında izah edilmiştir.

Madde 1 : 790 sayılı kanunun birinci maddesinde, bilûmun ispirotolar denilerek etil ve metil alkoller inhisar mevzuuna dahil edildiği halde yeni projenin mevzuu yalnız etil alkole ve etil alkolden yapılan içkilere inhisar ettirilmiştir.

Çünkü etilden gayri alkollerden ispirotolu içki imali mümkün değildir.

Bu maddenin son fıkrasında, projenin mevzuuna dahil olan ispiroto, ispirotolu içki ve mayilere ait evsafın tayininden bahsedilmesi bu mefhamların yalnız ilim ve fen alanında kalmıyarak gerek tatbikatecilerce gerek vatandaşlarca bilinmesini temin gayesine matuftur.

İnhisar altına alınan içkilerden maksat, rakı, soma, bira, kanyak, likör vermut, votka gibi

içki ve mayiler ise de bunların isimle sayılması cihetine gidilmiyerek neler olduklarının ve vasıflarının yani hangi mayilere içki denileceğinin tayini işi nizamnameye bırakılmış ve ispirotolu içkilerin haiz olmaları lâzım gelen sıhhi vasıfların Sıhhat ve içtimaî muavenet ve Gümrük ve İhissarlar vekâletlerince müştereken tesbiti lüzumuna maddede işaret edilmiştir.

Şarabın imal ve satışı serbest olup yalnız ithali inhisar altında bırakılmış olduğundan ihtiyaca göre bazı nevelerinin hariçten getirilebilmesi eskisi gibi İnhissarlar idaresine ait olarak kalmıştır.

Madde 2 : İnhissarlar idaresi gerek kendi istihsal ettiği ve gerek müsaadesi altında imalde bulunan kimselerden satın aldığı ispirotoları ihtiyaca göre mamulâtında kullanmak veya müsteblike satmak mevkiinde olduğundan elindeki ispirotolardan lüzumuna göre kolonya gibi maddeler imali suretile stoklarına sürüm sahası temin etmesinde ticarî bakımdan zaruret ve fayda mülâhaza edilmiş ve bu gibi maddelerin idarece de imalının, vasıf ve fiat bakımından bir nâzımlık vazifesi göreceği de tabii ve halka hizmet mahiyetinde görülmüştür.

Madde 3 : 790 sayılı kanun, vasıta ve imkânsızlık sebebiyle hususî imalâta müsaade verilebilmesini kabul ve teeviz etmiştir.

Maddenin ilk fıkrasında tasrih edildiği üzere ispiroto ve ispirotolu içkiler İnhissarlar idaresince yapılacak ve satışa çıkarılacaktır.

Halen Devlet idaresi, memleketin ispiroto ve içki ihtiyacına cevap verebilecek vüsat ve kaliliyette tesisat vücuda getirmişse de umulanıyan sebeplerle idare müesseselerinin ihtiyacı karşılamaması halinde kullanılmak üzere ikinci maddede yazılı salâhiyete lüzum görülmüştür.

Bu fıkradaki kısmen tabirile inhisarlar idaresince yapılan somadan âmilin rakı yapması gibi inhisara tâbi bazı içkilerin imaline ait bir safhayı âmillere bırakabilmek salâhiyeti ifade edilmek istenilmiş ve «Muvakkaten» kelimesile de verilecek müsaadenin daimî bir mahiyette olmayacağına işaret edilmiş olup yoksa bir maddenin gayri muayyen zaman ve miktar için imal ve satışına tam ve müstemir ruhsat itası istihdaf edilmemiştir.

Madde 4 : Yeni olan bu hükümle, memleket mahsullerinin kıymetlendirilmesi ve ispirotolu içkilere yapacağı memleketlerde müşteri bulacaklara imkân verilmesi suretile ziraî ve iktisadî gayeler istihdaf olunmuştur.

Ancak, bu gibi teşebbüslerin ciddî olmasını ve müteşebbislerinin kaçakçılık vukuuna mahal vermeyecek tedbirleri almağa mecbur tutulmasını temin maksadile bunlardan, açacakları fabrikanın istihsal kudretile mütenasip teminat alınması muvafık görülmüştür. Ve açılacak ispiroto fabrikalarının yerlerinin tayininde memleket müdafaası bakımından Millî Müdafaa vekâletinin mütalesasının alınması faydalı görülerek maddeye bunu ifade eden bir fıkra konmuştur.

Madde 5 : İnhissar resmi dahilî istihlâkten alındığına göre dış memleketlere ihraç edilen ispiroto ve ispirotolu içkiler için inhisar resminin alınmaması bu bakımdan tabii olduğu kadar haricî piyasalarda memleket malının rekabete dayanabilmesi ve ihracatın teşviki itibarile de yerinde telekki edilmiştir.

Haiz oldukları müsaadeye binaen dahilî istihlâk için imalde bulunanların mamûllerini ihraç etmelerine mâni bulunmadığı cihetle bunlardan vaktile inhisar resmi alınmış veya resimli fiatle soma veya ham veya yarı mamûl diğer madde alarak imalde bulunmuş olanlara işbu mamûllerini ihraç etmeleri halinde inhisar resminin veya resme tekabül etmek üzere alınan kârın iadesi lüzumu ifade edilmiş ve ispirotolu içkiler maliyetleri mütehalif olacağından inhisar resminin iadesinde ihtilâfa mahal kalmamak üzere iade edilecek inhisar resminin asgarî had alacağı ve az miktarda ihraçlar için taleplere yol açmamak üzere 100 litreden aşağı ihracatta resim iade edilmeyeceği maddede ifade edilmiştir.

Madde 6 : İnhissarlar idaresinin gerek doğrudan doğruya imal ve gerek hususî şahıslar tarafından imal ve satışına müsaade ettiği ispiroto ve ispirotolu içkileri muhtevi kapalı kapların ağızlarında idarenin mühür veya bandrolü gibi farik bir alâmet veya remzinin bulunması mecburiyetini koyan bu madde; kapalı kaplarla satışa çıkarılacak ispiroto ve ispirotolu içkilerin her hangi bir hile ve tağşişten

menedilmelerini ve aynı zamanda kanuna hâkim olan umumî ruh iktizası İnhisarlar idaresine müteveccih murakabe ve saire gibi vazifelerin ifası imkânlarını temin etmektedir.

Bu eihet inhisar haklarını murakabeye imkân verdiği kadar vatandaşın hileye uğratılmış mamûllerden korunmasını temin bakımından dahi fayda verici mahiyette telâkki olunmuştur.

Madde 7 : 790 sayılı kanunun 11 nci maddesile talimatnamesinin 24 ve 25 nci maddelerinde mevzu hükümler talî maddelerden ispirto istihsalini istihdaf ederek şeker fabrikaları ile şarapçılar ve ziraat erbabını koruyan bu maddelerde toplanmış bulunmaktadır.

Şu farkla ki, bu defa talî muhsullerden ispirto istihsalı için verilecek müsaade miktarı vuzuh ve sarahatle memleket ihtiyacının lüzum gösterdiği hadde inhisar ettirilmiş bu suretle atıl stoklar yapılması imkânları refedilmiştir. Ancak, ihracat için yapılacak ispirto istihsalâtı miktar tahdidine tâbi tutulmamıştır.

İnhisar altında bulunan ispirtonun müstahsilleri tarafından ahara satışı mümkün olamayacağına göre idarece satın alınacağı da bu madde ile ifade olunmuştur.

Madde 8 : Etil alkol inhisar altında bulunduğundan memleket içinde bu alkolden yapılacak itriyat, tıbbî ve sınaî müstahzarlar ve diğer maddeler, İnhisar idaresinin inhisar resmini zammederek sattığı ispirtodan yapılabilir.

Memleket dahilinde inhisar resmi vererek imal ve istihsal edilen bu maddelerin hariçten getirilmesi, inhisar resmine tâbi tutulmadığı takdirde memleket sanayii aleyhine bir muvazenesizlik ve gayri meşru rekabet zemini yaratılmış olacaktır.

Bunun gibi, sanayide kullanılan bazı maddeler de etil alkolün yerine ikame edilebilecek olan metil alkolün de ithal ve istihsalı resim kaydından büsbütün vareste tutulduğu takdirde inhisar altındaki ispirto sürümüne tesir edebileceği gibi, çok ucuza mal olacak olan bu alkolü, içkilerde de kullanmak ve halkın sıhhatini bozmak teşebbüslerine de meydan verilebilir.

Bu gibi sebeplere binaen ithal, ve satışı inhisar kaydı altına konmayacak olan bazı maddelerin nevelerine veya ihtiva ettikleri etil alkol derecelerine göre İera Vekilleri Heyetince tesbit edilecek miktarda inhisar resmine tâbi tutulmaları lüzumlu görülmüş ve madde bu maksatla yazılmıştır.

Ancak, bunlardan ticarî kıymeti haiz olmayan küçük hacimdeki nûmunelerle yoleu beraberinde getirilecek mahdut miktarda itriyat ve içkilerle diğer ispirtolu maddeler resimden sınaî tutulmuştur.

Madde 9 : Lâyihanın 9 ncu maddesi memleket müdafaasına ait ihtiyaçların tatminini güçleştirmemek üzere kabul edilmiş bir istisnayı ifade etmektedir.

Madde 10 : Bu madde ile taktir âletleri üzerindeki Devlet murakabesinin şekilleri izah edilmiştir.

Ancak, tatbikattaki tecrübeler göre Devlet müesseselerinde, ve alefûnunun sıhî müesseselerde eczane ve lâboratuvarlardaki taktir âletlerinin ve imbiklerin ispirto ve ispirtolu içki taktirinden gayri maksatlar için kullanılmasının murakabesine ihtiyaç olmadığı ve aksi vaziyetin alâkadarlara fuzulî külfet tahmil ettiği ve hacmi bir litreyi geçmiyen imbiklerle her nevi taktir tecrübelerinin yapılmasında mahzur bulunmadığı ve tedris, tahlil gibi muhtelif maksatlar için yapılan bu tecrübelerin kaçaklığı tazammun edemeyeceği ve esasen bu sahada filî bir murakabe tesisine de imkân bulunmadığı nazara alınarak maddenin (A) ve (B) fıkralarındaki istisnalar kabul edilmiştir.

Bu istisnalar, 790 sayılı kanundaki hükümlere nazaran bir yenilik teşkil etmektedir.

Madde 11 : Metil alkolün imal ve ithali inhisar altına alınmayıp yalnız inhisar resmine tâbi bırakılmakla beraber ithal ve istihsal sırasında İnhisar idaresinden müsaade alınması, bu idarenin murakabesine imkân vereceği ve istimal yerleri itibarıyla bu madde hakkındaki murakabenin sıkı olmasında zaruret bulunduğu eihetle madde, bu maksadı temin edecek surette yazılmıştır.

Madde 12 : Şimdi meriyet mevkiinde olan 790 sayılı kanunda şarabın ihracı ve bazı kayıtlarla imali serbest olup dahilinde satışı inhisar altında bulunmaktadır.

Lâyiha ziraî maddelerimizden bir kısmının kıymetlendirilmesine ve haricî piyasada sürümüne imkân vermek üzere şarabın hem imalini, hem dahil ve harice satışını serbest bırakmış ve inhisar mevzuundan çıkarmıştır.

Ancak alkollü bir içki olması ve alkol derecesi yüksek diğer ispirotolu içkilerin imaliinde kullanılabilecek vasıfta bulunması itibarile şarabın dahildeki istihlâkını resme tâbi tutmak zarurî görülmüştür.

Şarap yapanların istihlâkleri mükellefiyet dışında bırakıldığı gibi satmak üzere yaptığı şaraplara ait resmin de satılacak miktar üzerinden ve satışa arzı sırasında tahsili esası konmuştur.

Madde 13 - 14 : Bu maddelerle memleket şarapçılığının ilerlemesi mevzuunda İnhisarlar idaresine düşen vazifeler tebarüz ettirilmektedir.

İnhisarlar idaresi, şarapçılık mntakalarında icabında örnek şaraphaneler tesis suretile alâkadarların modern tesisatı ve çalışma tarzlarını tetkik etmelerine fırsat vereceği gibi teknik surette imal usullerini öğretmek ve şarapçıların bilgilerini arttırarak bu sahada yetişmelerini temin ve teşvik etmek üzere şarapçılık kursları ve müsabakaları da açacaktır.

Madde 15 : 300 000 litreden fazla şarap imal edebilecek kabiliyetteki şaraphanelerin bazı mntakalarda tekâsüfünden doğacak iktisadî mahzuurlara ve müstahsilleri zararlandıracı rekabetlere mâni olmak üzere bu sahada tevzin ve tanzim yolunda faydalı bir müdahaleye ihtiyaç görülmesi maddenin hazırlanmasına saik olmuştur.

Madde 16 : Senede 200 litreden fazla sirke yapacakların İnhisarlar idaresine haber vermeleri mecburiyetini vazededen bu madde ile tasir ve tahammür safhası şarap ve ispiroto imalâtına müşabih olan sirke istihsalı vesile yapılarak kaçakçılığa meydan verilmemesi maksadı güdülmüştür.

Madde 17 : İspirto ve ispirotolu içkilerin satanları İnhisarlar idaresince belli olması bu maddeler üzerinde kaçakçılık ve yolsuzluk yapılmasını önliyecek tedbirlerin başında geldiğinden esas itibarile bu maddelerin satıcılığı ruhsat kaydına tâbi tutulmuş, şarabın inhisar mevzuu dışında bir meta olması ve biranın kaçakçılığı varit görülmemesi bakımlarından bu iki içki bu kayıttan istisna edilmiştir.

Satıcılara verilen müsaadeye mukabil beyiye resmi, ruhsat harcı ve saire gibi bir menfaat temini ticarî zihniyetle telif edilemeyeceğinden bu tezkerelerin harç ve resme tâbi tutulmıyacağı sarahatle ifade edilmiştir.

Madde 18 : İnhisar altında bulunan maddelerden ne nisbet ve miktarda inhisar resmi alınması lâzım geleceğinin takdirinde İcra Vekilleri Heyeti en salâhiyetli merci olarak düşünülmüş ve gerek inhisara tâbi maddelerin ve gerek İnhisar idaresinin şaraplarla inhisara tâbi olmayan diğer mamûllerinin yurt içinde müşterilerine satışında satıcıların, idarece kendilerine verilen beyiye ve iskonto fevkinde bir menfaat temin etmeğe kalkışmalarına mâni olmak ve her yerde bir fiatla satışına imkân vermek üzere fiatların vekâletçe tesbit edilmesi ve fazlaya satışın menolunması lüzumlu görülmüştür.

Ancak, lokanta, bar, birahane, gazino ve benzeri yerlerdeki satış, munhasıran bu maddelerin satışından ibaret olmayıp müşteriye ayrıca bardak, meze, müzik, dinlenme, hararet, ziya gibi istirahat, neşe ve kolaylık temin edeceğinden buralardaki satışlarda, fiata, külfet ve masrafa ve müşteriye temin edilen menfaata tekabül edecek bir fark ilâvesi tabii ve yerinde olacaktır. Buralarda fiatlara yapılan zamların makul haddi aşması ve ihtikâr telâkki edilecek hadlere çıkmaması gibi hususlar İnhisar kanunlarının değil, Belediye kanun ve nizamlarının istigal mevzuları arasına girebileceği ve belediyeleri alâkalandıracağı düşünülmüş maddeye (kadehle satış hariç) kaydı ilâve edilmiştir.

Madde 19 : İspirto ve ispirotolu içkilerle İnhisarlar idaresi tarafından yapılan ispirotolu mayileri satacılara yapılacak tenzilâtın hududunu tayin eden bu madde 790 sayılı kanunun 16 ncı maddesindeki hükmü muhafaza etmekle beraber bazı çeşit içkilerin sürümünü arttırmak ve umumiyet itibarile nakliyatın istilzam ettirdiği zararları karşılıyarak mutavassıta zarardan korumak üzere ayrıca yüzde ona kadar iskonto yapılabilmesini derpiş etmektedir ki bu tedbirle istihlâkin genişlemesi imkânları nazara alınmış bulunmaktadır.

Bu maddenin ikinci fıkrası da mezkûr açık satışlarla İnhisarı tazammun etmemek üzere kanunu mahsusuna tevfikân idarece satışa çıkarılabilmemesine müsaade olunan maddeler için verilecek beyi-

ye ve iskonto mikdarlarının, piyasa tahavvüllerinin icaplarile mütenazır olacak surette elastikiyetini temin için kati bir rakam halinde tayininden ise keyfiyeti, icaplara tevfikane takdirini kullanmak üzere Gümrük ve inhisarlar vekâletinin salâhiyetine bırakmak daha muvafık telâkki edilmiştir.

Madde 20 : İspirto ve ispirotolu içkilerin açık olarak naklini kayde tabi tutmamak, bu maddeler üzerinde kaçakçılık faaliyetlerine imkân verebileceğinden bu gibi nakliyatın murakabesini temin etmek üzere bira ve şaraptan başka ispirotolu içkilerle ispirotoların açık kaplar içinde nakli tezkereye tâbi tutulmuş ve ispiro imalâтта bulunan itriyatçı ve diğer sanayicilerin müşkülâttan kurtarılınmaları için şehir dahilinde 50 litreye kadar nakliyatı fatura ile iktifa edilmesi esası konmuştur.

Madde 21 : İnhisar idaresinin farik alâmetini veya bandrolünü taşıyan kapalı kaplarda ispiro ve ispirotolu içkilerin naklini murakabe etmek için bir sebep bulunmadığından bunlar kayıttan istisna edilmiştir.

Madde 22 : 1918 sayılı kanun, kaçakçılık suçlarına müteallik para cezalarını hususî kanunlarına bırakmış olduğundan adı geçen kanunun 34 ncü maddesi mevzuuna giren suça tayini lâzım gelen para cezasını koymak maksadile bu madde yazılmıştır.

Madde 23 : Bu maddenin tedvini de, inhisar altında bulunan eşya ve maddelerin kaçakçılıklarına ait para cezası nisbet ve miktarının tayini maksadına dayanmaktadır.

İnhisar resmine tâbi maddelerin kaçakçılıkları bu maddenin şumulü dışında bırakılmış olduğundan şarap gibi ithali inhisar altında olan ve satışı inhisar resmine tâbi bulunan maddeler hakkında ithal kaçakçılığı yapıldığı takdirde bu madde hükmünün cereyanı ve dahilde resimsiz satışına teşebbüs edilmek neviden yapılan kaçakçılıklarda ise 35 ncü madde hükmünün tatbiki kastedilmiştir.

Yolcu beraberli inhisar maddesi kaçakçılıklarında para ceza hükmedilmesi kastedilmediği anlatılmak üzere bu vaziyetteki kaçakçılıklar hakkında yalnız musadere cezası tatbik edileceğinin tasrihine lüzum görülmüştür.

Madde 24 : İdarenin müsaadesi altında kullanılabilen imbik ve diğer taktir aletlerine ve kaplarına konmuş mühürlerin kaçakçılık maksadile olmayarak bozulması hallerini idareye ihbar etmek hususunda mecburiyet ve buna uymayanlara ceza müeyyidesi koymak zaruretile bu madde kaleme alınmıştır.

Aynı müeyyidenin idarece murakabe maksadile alınmış tedbirlere riayetsizlik halinde de tatbiki bu madde ile kastedilmiştir.

Madde 25 : İspirto ve ispirotolu içkilerin memleket dahilinde İnhisarlar idaresinden başkası tarafından imali kaçakçılık suçunu teşkil edeceği ve bu hususta başkalarını imaline müsaade ve mezuniyet vermek bu kanunun koyduğu kayıt ve şartlara tâbi bulunduğu cihetle bu madde mevzuuna giren lâdise mücerret imalâthaneyi müsaadesiz açmak suretinde kalsa dahi hiç sarahata ihtiyaç göstermeksizin kaçakçılık takibini müstelzim bulunmaktadır.

Madde bu suça teşebbüs edenlere terettüp edecek para cezasını tayin maksadile kaleme alınmıştır.

Madde 26 — İçki âmillerinin mamullerini bandrolsüz ve alâmetsiz satımlarından çıkacak mahzurları önlemek maksadile bu gibi hareketleri ceza müeyyidesine tâbi tutulmak istenmiştir.

Madde 27 : 300 000 litreden fazla şarap istihsal edebilecek kabiliyetteki imalâthanelerle alehlîlak metil alkol istihsaline yarayan tesisatın vücade getirilmesi İnhisarlar idaresinin mezuniyetine tâbi tutulmuş olduğundan müdahale ve murakabe sebebi her iki halde de ayrı olmakla beraber müsaade kaydine riayetsizlik suretinde müşterek birmahiyet arzeden işbu fiillerin ceza müeyyidesi bu madde ile tayin olunmuştur.

Madde 28 : İmali kaçak olan her hangi bir maddeyi imale teşebbüs kast ve mahiyetini taşıyıp mücerret İnhisarlar idaresine haber vermeden sirke imal etmenin dahi müeyyidesiz bırakılması doğru olamayacağından bu suretle hareket edenler hakkında kabahat derecesindeki suçlarından dolayı para cezası tayin edilmiştir.

Madde 29 : Bu madde ile, ruhsat tezkeresi almadan satış yapmanın müeyyidesi konmuş ve bir müdür veya komiserin idaresindeki yerlerde yapılan satışların cezasının o müdür veya komisere te-

rettüp edeceği ifade edilmekle bu türlü yerlerde Devlet, kanun ve nizamlarının tatbiki temin edilmek istenilmiştir.

Madde 30 : 18 nci maddedeki yasağın müeyyidesi tayin edilerek bu maddeler üzerinde iltikâr yapılmasına mâni olunmak istenmiştir.

Madde 31 : Kaçak olmadıkları halde mücerret tezkeresiz nakledilmeleri de mahzurlu görülerek ruhsat tezkeresine tâbi tutulan inhisar maddeleri ruhsatsız nakledenlere terettüp edecek müeyyideler bu madde ile tayin edilmiştir.

Madde 32 : İspirto ve ispirotolu içkilerin tağşişi veya vasıflarının değiştirilmesi gibi hareketlere para cezası tayin edilmek suretile müstehlikin aldatılmasına mahal bırakılmamak istenmiştir.

Madde 33 : İspirto ve ispirotolu içki imal eden müesseselerin ruhsatı haiz olmıyan kimselere devrine mâni olmak üzere bu madde ile ceza tayin edilmiştir.

Madde 34 : İmalâthanelere iştigalleri mevzuu haricine giren madde sokmanın müeyyidesi gösterilmiştir.

Madde 35 : İspirto ve ispirotolu içki inhisarile alâkalı kaçakçılık suçları hakkında bu kanunda para cezasına müteallik müeyyideler konmuş olmakla beraber bunlardan 1918 sayılı kanunun telâkiki ve tavsifine göre kaçak sayılanları hakkında o kanun hükümlerinin tatbiki lüzumu da bu madde ile ifade edilmiştir.

Ancak, inhisar altında olmayıp muayyen bir inhisar resmi mukabilinde imal, ithal ve satışına cevaz verilen maddelerin memleket dahilinde elden ele geçişinde müstehlikler ve unumiyetle ikinci, üçüncü maliklerce kaçak olduklarını tayine imkân olamayacağından tıpkı gümrükten kaçırılarak iç piyasalara intikal etmiş eşya gibi muamele görmesi hukuk esaslarına uygun telâkiki edilmiş ve bunların ayınlarının resimden kaçırılmış olmak yüzünden takip ve musaderesi ancak, kaçakçı ortak veya yataklarının elinde kabil olabileceği tasrih edilmek suretile hüsnüniyet sahibi zilyedlerin hakları himaye olunmak istenilmiştir.

Madde 36 : İnhisara müteallik suçların takibi ve cezalarının infazı hususunda vahdet ve ittihat bulunmasının takip ve infazla alâkalı memurlar için kolaylık temin edeceği düşünülerek Tütün ve Tütün inhisarı kanununun takip ve infaza müteallik hükümlerine atıf yapılmıştır.

Madde 37 : İnhisara müteallik kaidelere riayeti temin maksadile konmuş olan ve inzibatî mahiyette telâkiki edilebilecek olan cezaların Tütün ve Tütün inhisarı kanunile 3550 sayılı kanunda olduğu gibi icabında takibinden vaz geçilebilmesi için Vekâlete salâhiyet vernekte, bazı semeresiz takiplerden kurtulmak veya mağduriyetleri telâfi etmek gibi faideler mülâhaza edilerek bu madde kaleme alınmıştır.

Madde 38 : İnhisarlar idaresi hükmi şahsiyeti haiz mülhak bütçeli bir idare bulunmak haysiyetile kaçakçılıktan başka suçlardan dolayı tahsil edeceği para cezalarını ve musadere edilen eşya satış bedellerini irat kaydetmesi yerinde görülmüştür.

Madde 39 : Devletin vergi ve resimden mütevellit alacaklarına ait istifa ve icra usullerini koyan Tahsili emval kanununun inhisar resimleri hakkında da tatbiki gerekli olacağından 39 neu madde yazılmıştır.

Madde 40 : İspirto ve ispirotolu içki imali Hükümetin inhisarı altındadır. Bunların bu kanunda yazılı kayıt ve şartlar dahilinde imaline muvakkaten mezun kılınacak kimselerin elde edecekleri mezuniyetler inhisar hakkına devren malik olma mahiyetinde değildir. Böyle bir devir mevzubahs ve caiz olamaz.

Bu itibarla mezuniyet dahilinde imalde bulunanların lüzumuna göre imalâtına nihayet vermek ve tesisatını çıkarmaları veya kullanılmaz hale getirmeleri için kendilerine tebliğde bulunmak İnhisarlar idaresinin salâhiyeti dahilinde olmak gerektir. Madde bu maksatla yazılmıştır.

Ancak, imal veya imlâ müsaadesi verilirken tanınmış olan müddete ait hakkın masun tutulması vatandaşın teşebbüs ve hesaplarında istikrar bakımından lüzumlu görülerek bu müddet bitmeden müsaadenin geri alınmayacağı maddede tasrih edilmiştir.

Madde 41 : Bu gün cari olan hükümlerin teyidi maksadile kaleme alınmıştır.

Madde 42 : Bu madde inhisar işletmesinden hasıl olan kârın Hazine varidatını teşkil ettiği göz önüne alınarak tedvin edilmiştir.

Madde 43 : İnhisarlar idaresi sanayiın teşviki hakkındaki hükümlerden istifadeye lâyık müesseseleri ihtiva ettiğinden bu kanunun teşvik hükümlerinden istifade etmesi maksadile madde yazılmıştır.

Madde 44 : Birinci maddeye ait mucip sebeplerde zikredildiği gibi, hangi mayilere ispirotolu içki denileceği ve bunların kimyevî ve sıhî vasıfları ve inhisara müteallik tafi bazı hükümlerin tesbiti ve kanunun tatbik suretinin gösterilmesi işi Nizamnameye bırakılmak üzere madde yazılmıştır.

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 1/493

Karar No. 38

16 - IV - 1941

Yüksek Reisliğe

İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı hakkında Gümrük ve inhisarlar vekâletince hazırlanarak İera Vekilleri Heyetinin 17 - VIII - 1940 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının Adliye encümenine de havale ve tevdi edilmesi üzerine ihtiva etmekte olduğu hükümler tetkik ve müzakere olundu.

İspirto ve meşrubatı küuliye inhisarı hakkındaki 790 sayılı kanunun vazetmiş olduğu sistem, Devlet inhisar idaresinin bu günkü bünyesine tevafuk etmemekle beraber zikri geçen idarenin çalışma metodlarına verilecek veçheyi tayin ve tesbit hususunda da bir çok müşkülâtı mucip olduğu encümenimizde verilen izahattan anlaşılmiş olmasına mebnî bu vaziyeti islaha matuf olan lâyiha, heyeti umumiyesi itibarile kabule şayan görülerek maddelerin ayrı ayrı müzakeresine geçilmiştir.

İspirtolu içkilerden şarabın imal, satış ve ihracının inhisar mevzuundan hariç bırakılması düşük dereceli olan bu içkinin memlekette taammüm etmesi ve aynı zamanda zirai istihsalde mühim bir yer tutan üzüm satışlarına dahilde ve harifte revaç temin etmesi bakımından faydalı ve yerinde bir tedbirdir.

İtriyatın, sanayi ve tababete ait bazı maddelerin inhisar altında bulunan ispirotodan imal edilmeleri sebebiyle bunların tamamile inhisar dışında bırakılmaları hususunun bazı mahzurları

tevlit edeceği aşikârdır. Diğer taraftan sanayi ve tababete ait bu maddelerin imal ve satışının inhisar altına alınması maksat haricinde bir müdahaleye müncer olacağından bu gibi maddelerin imal, ithal ve satışının ihtiva ettikleri alkol derecesine göre inhisar resmine tâbi tutulması her iki mülâhazayı telif edecek mahiyettedir.

İnhisar resmine tâbi tutulan bu zümrenin yanibaşında, bir de, doğrudan doğruya Devlet inhisarı altına alınmış ve inhisar mevzuuna teşkil eden ispirot ve ispirotolu içkiler zümresi vardır. İşletilmesi büyük sanayi müesseselerinin kurulmasına ve Devlet murakabesine ihtiyaç gösteren varidat temini veya halkın sağlığı bakımından imal satış ve ihracı Devlet kontrolü altında bulunan ispirot, soma, likör, rakı kanyak ve emsali içkiler bu ikinci zümre meyanındadır. Bu esaslar dahilinde hazırlanmış olan lâyihanın ispirot ve ispirotolu içkilerin imaline satış veya nakil veya murakabesine taallük eden hükümleri bu mevzuda ihtisası olan encümenlerin de tetkikinden geçeceği cihetle, Encümenimiz projenin bilhassa hukukî ve cezaî hükümleri üzerinde tevakkufu faydalı bulmuştur.

Yabancı memleketlerden ithal edilecek ispirotolu itriyat ile tababet ve sanayide kullanılan ispirotolu maddelerden ve yurt içinde istihsal veya yabancı memleketlerden ithal edilecek metil alkollerden ve 8 nei maddede zikredilen diğer mevad-

dan ispiroto derece ve nevine göre alınacak inhisar resminin hangi nisbet dahilinde tayin edileceği hususunun kanunda tesbiti muvafık görülerek 8 nci madde o yolda tadil edilmiştir.

1918 sayılı kanununun 34 nci maddesinde yazılı fiilleri işleyenler hakkında yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası alınacağı 22 nci maddede münderiçtir. Kaçakçılığın men ve takibine dair 1918 sayılı kanununun 34 nci maddesinde zikredilen fiilleri işleyenler hakkında o madde de yazılı cezalardan başka, bir de, ağır para cezası alınmasını istihdaf eden bu hüküm, esas itibarile muvafık görülmele beraber tatbikatta tereddüde mahal verilmemek üzere ceza müeyyidesi altına alınan fiillerin ayrı ayrı tesbit ve tayini cihetine gidilerek 22 nci madde bu vuzuhu ihtiva eder şekilde tadil olunmuştur. Maddenin yeni şeklinde inhisar altına alınan veya inhisar resmine tâbi tutulan maddelere vazedilen inhisar idaresine ait mühür, damga veya farik alâmetleri bandrol veya etiketleri taklit veya tahrif ederek, konulduğu eşyadan kaldırarak, değiştirecek veya her ne suretle olursa olsun tedarik ederek kaçak maddelerde kullananların hareketleri kaçakçılık sayılarak haklarında 1918 sayılı kanununun 25 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yazılı cezalardan başka yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasile birlikte bu suçun Türk ceza kanununda muayyen olan cezası hükmolunur.

29 ncu maddenin, sergi, kulüp ve mahfel gibi yerlerde yapılan ruhsatsız satışlardan alınacak cezanın balo veya müsamerayı tertip edenlere hükmedileceği hakkındaki fıkrası, tatbikatta maksat haricinde bazı ihtilâflara meydan verecek mahiyettedir. Filvaki bir hayır işine yardım maksadile kendilerinden himaye talep edilen ve hiç bir men-

faat kasdi gözetmeksizin tertip heyetinde vazife almış olanların bilâhare bu balo ve müsamerelerde yapılacak içki satışları dolayısıyla cezaî takibata maruz kalmaları maksat haricinde görülmüş ve esasen bu mütaleaya İnhisarlar vekâletinin salâhiyetli mümessili tarafından da iştirak edilmiş olduğundan 29 ncu madde bu mahzurları bertaraf edecek şekilde yeniden tanzim olunmuştur.

Ruhsatı haiz ispiroto ve ispiroto içki fabrika ve imalâthanelerile sair bu gibi mahallerin İnhisar idaresinden müsaade almaksızın başkasına devredilemeyeceği aksi takdirde bu devir muamelesinin mu-teber olmayacağı lâyihamın 33 ncu maddesinde yazılıdır. Bu gibi devir muamelelerini İnhisar idaresinin murakabesine tâbi tutmak ve hilâfına hareket edenlere para cezası hükmetmek hiç şüphesiz ki yerinde bir tedbirdir. Ancak fabrika veya imalâthanenin Kanunu medenî hükümleri dairesinde yapılmış olan intikal muamelesini müsaade alınmamış olmasından dolayı batıl addetmek cihetine gidilmemiş ve bu itibarla işletme hakkının devri halinde yalnız buna taallûk eden devir muamelesinin bir hüküm ifade etmeyeceği kabul edilmiştir.

Havalesi veçhile Maliye encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Ad. E. Reisi	M. M.	Kâtip
namına	Zonguldak	Konya
Şinasi Devrin	Şinasi Devrin	G. Gültekin
Antalya	Balıkesir	Bingöl
N. Aksoy	O. Niyazi Burcu	Feridun Fikri
Bursa	Erzincan	Kastamonu
Atıf Akgüç	A. Fırat	Abidin Binkaay
Kocaeli	Manisa	Rize
Salâh Yargı	A. Tümer	Saim Ali
Sinob	Tokad	Trabzon
C. Atay	S. Atanç	Faik Barutçu

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Esas No. 1/493

Karar No. 48

29 - V - 1941

Yüksek Reisliğe

Gümrük ve inhisarlar vekilligince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetinin 17 - VIII - 1940 tarihli toplantısında verilmiş kararla Yüksek Meclise

sunularak tetkiki encümenimize de havale edilmiş olan «İspiroto ve ispiroto içkiler inhisarı kanun lâyihası» ve mucip sebepleri, bu lâyiha-

ya ait Adliye encümeni mazbatası ve tadillerile birlikte, Gümrük ve inhisarlar vekili de davet olunarak okundu.

Mevzuun;

— Millî inhisar olarak bütçe,

— Mühim bir kısım mahsullerimizin kıymetlendirilmesine ve ihraat imkânı mevcut yeni bir kısım sanayi ve ihtisas şubelerinin teessüs ve inkişafına yapabileceği hizmetler ve nesil sağlığı bakımından millî bir politika takibine vereceği imkânlar itibarile millî varlık,

— Ve nihayet millî müdafaa

bakımlarından arzettiği geniş ehemmiyet nazara alınarak, ilk önce ana çizgileri aşağıda gösterilen esaslar üzerinde etrafıca görüşmek ve encümenin görüş ve düşünüşte birleştiği noktaları tesbit etmekte fayda görülmüştür.

Bütçe bakımından:

Vekâletin verdiği rakamlara nazaran, 1935-1939 yılları yani son 5 sene içinde «müskirat satış kârı» olarak Hazineye devredilmiş hasılat rakamları şudur:

	Müskirat hasılatı milyon lira	Umum inhisarlar hasılatı yekûna nazaran	Umum Hasılatı zine gelirinde %
1935	8.8	% 15.97	% 4,5
1936	10.1	% 16.67	% 5
1937	11.8	% 18.60	5
1938	12.4	% 18.71	4,9
1939	14.0	% 19.80	5,4

Yalnız 1939 yılına ait olmak üzere imalâtı nevi, miktar ve vasatî maliyetine ait rakamlar ise şunlardır:

	İmalât miktarı hektolitre	Litre vasatî maliyeti kuruş
Suma (ham)	13.685	24.14
İspirtolar ve kolonya	24.305	20.74
Suma (tasfiye edilmiş)	29.588	34.65
Fıçılı rakı	15.712	47.5
Dökme şaraplar	28.833	9.55
Dökme biralar	57.419	4.46
Muhtelif içkiler	2.989	28.40

Varlık bakımından:

Inhisar idaresi, şeker fabrikaları melâslarından istihsal olunan ham ispartoları mubayaa ve

tasfiye suretile kıymetlendirdiği gibi, üzüm ve incir istihsal mntakalarımızdan yaptığı mubayaa-yaalarla bir taraftan piyasada nâzım rolü yapmakta ve bir taraftan da kendi maksadı için elverişli fakat piyasa için fiat ve kalite kırıcı mahsulleri mubayaa suretile ticarî Standartların muhafaza ve iyiye doğru gitmesine hizmet etmektedir. Son istatistik yıllığının ihtiva ettiği rakamlara nazaran:

1939/40 senelerinde tesbit edilmiş eşhasa ait rakı imalâthanelerinin sayısı: 41 ve vucüde getirdikleri istihsalât 37 210 hekto litre, şarap imalâthanelerinin adedi ise 322 olup istihsalatları yekûnu 73 056 hektolitredir. Aynı membaa nazaran son on yıl içinde rakı imalâthanelerinin adedi 92 den 41 e düşmüş olmasına mukabil, şaraphanelerin sayısı 301 den 322 ye çıktığı görülmüyor.

İspirto itibarile :

Son senelerde imalâtın sadece şeker fabrikaları mahsulâtının Inhisarlarca tasfiyesine münhasır kaldığı ve 1939 da :

12 203 hekto litresi saf alkol, 4 030 hekto litresi kolonyalık, 4 504 hektolitresi yakacak, 150 hektolitresi iyotlu ispirto olmak üzere cennan 23 889 hektolitreyi bulduğu görülmüyor.

Bu izahattan da anlaşılacağı üzere bu istihsalât, hasren melasa ve C2 H6 O kimya formülü ile ifade edilmekte olan Etil alkole inhisar etmekte ve aynı istihsalâta imkân veren, şarap, elma, armut, vişne, usaresi, hububat, patates, pancar usaresi. gibi maddelerimiz henüz bu sanayie mevzu teşkil etmemiş bulunmaktadır. Bundan başka odundan istihsal edilmekte olan ve CII 3 O H formülü ile ifade olunan ve orman servetimize nazaran önümüzde büyük imkânlar taşıyan metil alkol, kömürden istihsal edilmekte olan sentetik alkol ve nihayet, boya, cilâ ve diğer bir çok sanayide esas malzeme olan metilleştirilmiş veya madeni maddeler tahlit edilmiş alkol neveleri de memleketimizde bakır sahalar halinde bulunmaktadır.

Dünya şarap istihsalâtının 201 milyon hektolitre, alkol istihsalâtının 33 milyon hektolitre olduğu ve müstemirren istimal ve talebin artmakta bulunduğu derpiş edilirse, arzettiği ticaret imkânları da göz önüne getirilmiş olur.

Millî sağlık bakımından :

İspirtolu içki inhisarının Devlet elinde bu-

lundurulması ayrı bir ehemmiyet ifade etmektedir. Bu suretledir ki rakı aleyhine diğer hafif dereceli içkilerin inkişafı muvaffakiyetile kalınmamış bizzat rakı dereceleri üzerinde de işlenmek kabil olmuştur. Son istatistik yıllığına nazaran, memleketimizde umum rakı imalâtı 1929/30 da 6 699 395 litre iken 1939/40 da 6 579 858 litreye enmiş buna mukabil aynı tarihler arasında şarap yekûnu imalâtı 3 172 573 den 10 188 958 litreye yükselmiştir.

Millî Müdafaa bakımından :

İspirto mevzuu daha büyük bir ehemmiyet arz etmektedir; Bilhassa barut imalâtı ve ispirtonun benzin yerine veya benzine karıştırılarak istimalî bunun başlıca sebepleridir. Alkol yalnız büyük sirke sanayiinin, eter ve kloroform gibi ilâçlar ve bilhassa boya ve cilâ sanayiinin esas iptidai maddesi değil mühim bir kısım mühimmat imalâtının da esasıdır.

Alkolün mayi mahruk olarak kullanılması meselesi ise iktisadî olduğu kadar askerî, askerî olduğu kadar iktisadî bir mevzu olarak geniş petrol imkânlarına malik memleketlerde bile nazara alınmış ve devamlı tetkik mevzuu haline getirilmiştir. 1920 tarihinde, İngilterede neşredilmiş resmî bir muhtıradaki İngiltere için uğraşılması lâzım müşkilât aşağıdaki 4 noktada toplanmaktadır: 1) alkol istihsaline yarar maddelerin yetiştirilmesi için, Britanya adalarında kâfi toprak yokluğu, 2) yine bu adalarda zeriyyatın maliyet yüksekliği, 3) imal ücretlerinin bu yüzden yüksekliği, 4) ham maddelerin bu adalarda ancak mühim gıda ihtiyaçlarına yetmekte olması. 1925 de neşredilen diğer bir resmî muhtıradaki ise: Patates, Kudüs enginarı denen dikeninin, tecribeler neticelerine göre fevkalâde ihtiyaç hallerinde bu maksatla kullanılmaya müsait görüldüğü tesbit edilmiş ve müteakip yıllar araştırmalarında ise mısır, keten, kenevir,... sapsarı ve muhtelif döküntülerin de ehemmiyetli iptidai maddeler olarak tezahür ettiği ve bizzat Britanya adaları için ihtiyaç halinde taş kömüründen istihsal yolunun bulunduğu ilân olunmuştur.

Natalda, mayi mahruk yani otomobil ve bilûmum motörlerde kabili istimal % 55 alkol % 45 yine alkoldan imal edilmekte olduğu malûm bulunan Eterden mürekkep natalite namile, Arjantininde % 50 si petrol, gerisi 98,4 derece alkol « Carburant nactional » adı ile, Çekoslovakya

3 alkol 7 benzoldan mürekkep olmak üzere « Dyacol » ismile, Almanyada % 10 benzol, % 45 alkol, % 45 petrol « Monopolin », İsveçte % 25 i alkol mütebakisi petrol « Bently » adlarıyla... ilh aynı mahruklar vücade getirilmiş ve tatbik mevkiine konmuştur. İtalya ve Japonya da daha yüksek nisbetli alkol mahrukat yapılmaktadır. Fransa 1923 de neşrettiği bir kanunla petrol, benzol, benzin ve toulouene ithal edeceklerin, Hükûmetten tahlit için % 10 alkol da mübayaaları mecburiyetini koymuştu. İçinde bulunduğumuz yılın mebdelerinde yüksek tazyik altında amonyak ve alkoldan mürekkep bir halite vücade getirilerek motörlerde kullanılmaya başlanmış ve istial ve ihtirak sürat ve kudreti ile bu mayiin benzinden farksız neticeler verdiği görülmüştür. Perol - benzin ithal imkân veya imkânsızlığı ve döviz itası ve tedarikine ait mülahazalar haricinde, kendi topraklarında petrol menabii bulunmayan veya kâfi derecede mevcut olmayan memleketlerde, ispirtonun verdiği bu imkânlardan istifade teessüs edecek vasi alkol sanayii ve memlekette temin edeceği istihsal, faaliyeti ve iş hacmi itibarile vergi geliri bakımından da müracah görülmüyor.

Bunun için, davanın, birisi alkol maliyetini azamî nisbette düşürmek ve petrol maliyetine hiç değilse yaklaştırmak, diğeri 99 derece fevkinde alkol istihsal ve tasfiyesini büyük nisbette temin etmek gibi iki mühim şartı vardır.

Memleketimizde şeker fabrikaları imalâtına istinat eden alkol istihsalâtının azamî 3 milyon litre sularında bulunduğu ve 790 sayılı kanunun 5 nei maddesinde derpiş edilen fabrikaların, İnhisara devredilmiş mülga şirket tarafından yapılamadığı ve mukavelesinin feshi sebeplerinden birisinin de bu cihet bulunduğu malûmdur. Genişçe nisbette mayi mahrukat tatbikatı için ise 15 milyon litreye ihtiyaç gösterilmektedir.

Alkollü içkiler haricinde alkolün bu bakımlardan da arz ettiği ehemmiyet, her memlekette bütçe varidatı mülahazalarile olduğu kadar diğer millî mülahazalarla da bu maddeleri inhisar veya benzeri rejimlere bağlatmış olduğunu müşahede ediyoruz.

Bilhassa şarap itibarile memleketimizde de muhtelif safhalardan geçilmiş ve 6 asır kadar evvel başlayan ve nihayet zecriye adı verilen resim ve gedik usulünün tatbiki suretile hem resim hem

imalâtın hem satışların kontrol ve müsaadeye bağlanması temin ve nihayet zeeriye namile bir nezaret tesis olunmuş ve 1275 tarihli Rûsumu müğtana ve 1287 tarihli Resmi miri nizamnameleri % 15 sularında olan ve malın esas fiatı matrahını vücede getiren resim şeklini idame ettirmiştir.

1296 da Rûsumu sitte meyanına alınmış ve 1299 Muharrem kararnamesile mevzu, Düyunu umumiye idaresine devir ve ispiro ve ispirotolu meşrubat üzerine tevsi olunmuştur. İspiro ve ispirotolu içkilerin bu tarihlere kadar memleketimizde tâbi tutuldukları rejim dinî ve malî mülâhazalara müstenit ve maksurdur.

Hakikî millî ve iktisadî cephesile mevzuu el konması Cümhuriyetle başlar. Filhakika Millî Hükûmetin ilk devrelerinde neşrolunan 24 numaralı Meni müskirat kanununun tesis ettiği fasılayı müteakıp bu günkü inhisarın mebdei olan 790 sayılı kanun neşredilmiş ve inhisarın, aslı Lehli bir şirkete verilen işletilmesi, mezkûr şirketin taahhütlerini tutmaması ve mukavelesinin feshi dolayısıyla 1927 yılından itibaren doğrudan doğruya Devletçe işletilmeğe başlanmıştır.

Binnetice kâfi bir teerübe bütün müsbet ve menfi neticelerle gözümüzün önünde bulunmaktadır. Halin ve yakın istikbalin ihtiyaçları ve millî mülâhazaları daha iyi tatmin eder esaslî bir kanun lüzumlu ve faydalıdır.

Lâyiha bu mülâhazalar gerçevesinden de düşünülerek, ve Gümrük ve inhisarlar vekilinin verdiği izahatın bu mülâhazaları tamamen tatmin eder mahiyette olduğu da görülerek, heyeti umumiyesile şayanı müzakere olduğuna ittifakla karar verilmiş ve müzakeresine geçilmiştir.

Lâyihanın unvanı:

Maddelerin müzakeresine geçilmeden önce, lâyihanın unvanında ispiro ve metninde ispiro ve alkol tabirlerinin birbirlerini müteakıp ve aynı manada geçmekte olduğu nazara alınarak ifade ve ıstılahta vahdet tesisi için bunlardan birinin tercihi görüşülmüş ve ispiro kelimesinin menşei itibarile daha ziyade tahammürle alâkalı ve sıfat olarak alkolün mahdud vaziyetlerinde istimali mutat olduğu ve lâyihanın kavradığı alkolü tamamen ifade etmediği ve istisnasız bütün eenebi lisanlarda - arapça el kühul kelimesi menşei gösterilerek - alkol denilmekte olduğu ve bizde de ilim lisanında ve büyük ticarete bu tabirin kul-

lanıldığı ve hatta lâyiha metninde de bu zaruretle ispiro denilemeyen ahvalde alkol tabirine müraعات olunduğu ve muhtelif nevelerini ifade için de alkol tabirinin tercihi zarurî bulunduğu kanaatine varılarak, gerek lâyiha unvanında gerek metninde bu kelimenin öylece tashihine ittifakla karar verilmiştir. Bundan sonra yukarıdanberi hulâsa edilen umumî mülâhaza ve imkânlar da göz önünde tutulmak suretile maddelerin müzakeresine geçilerek:

Madde 1 : Bu maddenin ilişik teklifte muharrer veçhile tadiline saik olmuş başlıca mülâhazalar şunlardır: Şarap tabiri içine elma, armut gibi meyvalardan da yapılanların ithali tabii olduğuna göre bu kısmın, şıra, boza, tükenmez gibi hadi zatında tahammür mahsulü mevaddın da inhisar mevzuuna girmiyecğine göre bu cihetin tasrihinde tatbikat bakımından fayda mülâhaza olunmuş, ve Hükûmet teklifinin ilk fıkrasında mutlak olarak ispiro ve ispirotolu içkiler zikredilmekte olmasına ve içkinin sadece etil alkolden yapılabileceği malûm olduğuna göre buna ait fıkranın zait ve hükümünün, Sihat ve içtimai muavenet vekâletile tesbit olunacak esaslara ilâvesi daha muvafık olacağı mütalea olunmuştur. Son fıkraya «kontrol» a matuf olarak da eklenmiş kısım ise, diğer memleketlerde tatbikat ve bu işin icabı hakkındaki düşüncelerden mülhemdir.

Madde 2 : a) Birinci madde metnine nazaran şarabın ve aynı zamanda icabında imali faydalı olacak olan meyva usarelerinin zikrinde fayda görülmüştür.

b) Bu fıkra vasi imalât vazifesi verilmiş olan inhisarın, maliyetini düşürmek ve tali maddelerini kıymetlendirmek için ihtiyacı tabii olan salâhiyetle tehizi için konmuştur. Netekim bira için bu hakkı ve imkânı vermiş bulunuyoruz.

e) Kolonya, kolonya sanayiine yarayacak esanslar haricinde ileride eter, kloroform, mayi mahruk gibi maddeleri de imkân busulünde derpiş edebilmesi kanunî imkânını açık bırakmak için konmuştur.

Madde 3 : 1) Hükûmet teklifindeki kısmen tabirinin, ancak bir maddenin imalâtının ancak bir kısmını yatırmak olduğu anlaşılmuş ve muvafık görülerek, maksat daha vazih şekle sokulmuştur.

2) Lâyiha 11 nci maddesindeki hüküm bu maddeye naklolunmuştur.

3) İstikbalde bazı sanayiın teessüs ve tali madde olarak alkol de verebileceği, İnhisar idaresinin işinin ve menfaatinin icap ettirebileceği vaziyetler düşünölmüştür.

Madde 4 : 1) Bütün sermayenin işe tahsisini teminen teminatlar arasına ipotek de konmuş.

2) Millî Müdafaa yerine onu da muhtevi bir tabir ikamesi daha uygun görölmüş.

3) ve son kayitlerle her hangi askerî veya millî mülâhazaların temini istihdaf edilmiştir.

Madde 5 : 1) 790 sayılı kanunun 2 nci maddesinde dahi «resim» denilmiş olmayıp bu tabir Maliye talimatında kullanılmış olmasına, ve İera Vekilleri Heyetince tayin ve tesbit olunacağına göre umumî esaslarımıza daha uygun olarak «hisse» veya pay tabirinin kullanılması muvafık görölmüş ve birincisi ekseriyetle terah edilmiştir.

2) Şarap inhisar mevzuuna ithal edilmemiş olduğuna göre, 11 nci maddeye verilmiş şekle uygun hale konmuştur.

3) İnhisar mevzuu maddelere taallük eden b fıkrası 18 nci madde icaplarına uygun şekle sokulmuştur.

4) Millî sanayii himaye ve ihracatçı hale getirmek ve bilhassa kolonya ve losyon sanayiini bir an evvel bu hale sokmak ve civar memleketlere ihracat imkânı vermek ve binnetice alkol sarfiyatını arttırmak için d fıkrası konmuştur.

5) İhracat halinde reddiyata ait son fıkraya uzun münakaşalardan sonra ekseriyetle bu şekilde kabul olunmuştur.

Madde 6 : Kelime tashihidir.

Madde 7 : 1) Şeker fabrikalarına ait hüküm maksadı daha iyi temin eder hale sokulmuş.

2) Şarap yapanlarla ziraî mahsul işleyenlere ait hüküm, alkol politikasıyla daha kabili telif hale getirilmiş.

3) İnhisarın mubayaa hükümleri her iki kısmı da şamil hale getirilmiştir.

Madde 8 : Bu madde Gümrük tarife kanununun, encümenimizden geçmiş ve fakat henüz kanuniyet kesbetmemiş bir tadil teklifindeki metne mütenazır olduğundan öylece kabul edilmiştir.

Madde 9 : İnhisarlar Vekili, hariçten ithalin ancak dahilden tedariki inhisarlarca mümkün görünmeyen ve bu imkânsızlık cevaben bildirilmiş olan ahvale münhasır kalacağını tavzihen i-

fade etmiş ve muvafık görölmüştür. Gümrüksüz ithal ve yüzde on kâr kayıtları üzerinde münakaşa cereyan etmiş ve ekseriyetle ve kelime tashihile kabul olunmuştur.

Madde 10 : Kelime tashihile.

Madde 11 : Mümasil hükümlerde topluluk mülâhazasıyla madde üçe nakil ve bu itibarla tayyedilmiştir.

Madde 12 : Madde 11 olarak

1) Hariçten ithal edileceklerin de aynı resme tâbi tutulması suretile, bu resmin millî mahsul aleyhine bir resim şeklini almaması,

2) Şarap inhisar dışında kaldığına göre, inhisar hissesi mevzuabahs olamayacağı,

3) Şahsi imalât için mutedil bir had tayini mülâhazalarıyla metinde görülecek tadiller ve tashihler yapılmıştır.

Madde 13 ilâ 15 : Bu maddelerde yapılmış değişiklikler kelime ve ifadeye munhasır olup Hükümetin 12 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü 13 ncü maddeye nakledilmiştir.

Madde 15 : Bu madde üzerinde encümen pek çok durmuştur. Neticede birleşdiği ana fikirler şunlar olmuştur.

1) Türkiyenin her tarafında bağ yetişmekte ve yetiştirilmekte ve bu vaziyet, buralarda hiç bir şey ayrıca olmasaydı dahi; bu mıntıkalara müstesna gelir ve refah temin edebilecek ehemmiyet ve imkânı ihtiva etmektedir. Memleketimizdeki meyvacılık vaziyet ve imkânları, ve diğer bu nevi sanayie iptidai madde teşkil eden maddeler istihsalâtı istihsal imkânları da bu vaziyete inzıman ediyor.

2) Bu vaziyetten esaslı ve devamlı istifade ancak geniş nisbette bu maddelere ait sanayiın teessüsü ile kabil ve normal rantablite mülâhazalarıyla limanlar ve büyük istihsal merkezlerini terah edecek olan büyük sanayiın, imkân nisbetinde, gerek bu gerek diğer çeşitli millî mülâhazalarla, memleket içerlerine de rağbet edebilmesini temin lâzımdır.

3) Bunun için de limanın veya büyük istihsal merkezinin, teşebbüs sahibi lehine bahşettiği faideleri, kendisine memleket içerlerinde teessüsü halinde dahi temin etmek zaruridir.

4) Nakliye ücretleri bu arada en başta geliyor. Ve krom nakliyatı için vaktile kanunla kabul edilmiş buna benzer bir prensip de vardır.

Bu madde bu mülâhazalarla encümenimiz

metninde görülecek şekle ittifakla kalbedilmiştir.

Madde 16 ilâ 39 : Hükûmetin 17 ilâ 42 nei maddeleri

Hükûmetin 16 nei ve 28 nei maddesinin tayyi sebebi aşikâr olduğu gibi Hükûmetin 21 nei maddesi de 19 neu maddenin ikinci fıkrası olarak kabul edilmiş ve diğer maddeler de yapılmış değişikliklerde saik olmuş mülâhazalar meallerinden de anlaşılacak mahiyettedir.

Madde 39 : Hükûmetin 42 nei maddesi

Bu madde üzerinde encümende uzun müna-kaşalar olmuştur. Ve Hükûmetin teklifi neticede tadilen ve ekseriyetle kabul olunmuştur. Akalliyetin mütaleası şudur :

1) Prensip olarak Gümrük hudutlarından giren her mal, resmini vererek girebilmelidir. Bu gümrük varidatı bakımından lüzumlu olduğu gibi, mümasil millî istihsali vikaye ve temin bakımından da elzemdir.

2) Her bakımdan Millî menfaat, inhisar idaresinin böyle fevkalâde yollarla değil, memleket dahilinde bütün sanayî ve ticarî müesseselerin tâbi olduğu ve takip edebileceği usul ve yollarla maliyetini düşürmeye ve safi kârını arttırmaya çalışmasıdır.

3) Nihayet inhisarın vereceği gümrük resmi ve merbutu rüsum, hakikatte Devlete ait bir hesaptan diğer bir hesaba münakale olacaktır. Bu ciheti nazara alarak isteyeceği tahsisatı bir az daha fazla talep edebilir. Böyle bir istisnaiyeti millî müdafaa fevkalâde ihtiyaçları hariçinde hiç bir muamelede kabul etmemeliyiz. Aksi halde Meçlis ithal edilen maddelerin gümrük ve buna bağlı rüsuma müsavi gizli ve fakat miktarını evvelden tayin etmediği bir tahsisatı da kabul ediyor demektir ki bütçe hukukuna muhaliftir.

Hükûmetin 43 neu maddesi : Hususî ve mev-kut bir kanun hükümlerine taallûku dolayısıyla tayyedilmiştir.

Madde 40 : (Adliye encümeninin 44 neu maddesi tadilen).

Madde 41 : Bu madde şu mülâhazalarla encümenence ilâve olunmuştur :

1) Bir inhisar tesisi olduğuna göre, Güm-

rük ve inhisarlar vekâleti Teşkilât kanununda-ki kayıt kâfi görülmeyerek, kimin tarafmdan işletileceğinin tasrihinde fayda görülmüş,

2) Ve bu tasrihte İnhisarın bir şirkete devri şayanı kabul olamayacağı manasının da ifade edilmiş olacağı düşünülmüştür.

3) Acantalıklar hakkındaki fıkranın sebepleri şudur :

a) Bu kanunu atının muhakkak bütün inkişaflarını da kaplayacak hükümler olarak vü-cude getiriyoruz.

b) İhracat, en gelirli ve millî bakımdan en menfaatli bir üfuk olarak daima açıktır.

c) Bilhassa bu kabül maddelerin esaslı ve devamlı ihracatı ve ecnebi piyasalarda yayımı, muhtelif memleketlerde yapılmış tecrübeler ve teessüs etmiş kanaatlara göre, daha evvel, bu piyasalara vatandaşlara ait ticarethanelerin yerleşmesi veya yerleşmesini temin suretile kolaylaştırıyor. Umumî ihracat ihtiyacımız bakımından da, hariç piyasalarda millî mahsullerimizi yayacak ticarethanelerimizin teessüsünde fayda vardır.

d) Bir Devlet inhisarının acentalığı; bu vaziyette: Bir Türk için o piyasa da ilk referans, umumî masraflarını karşılayacak ilk emin ve devamlı gelir ve her kısım alıcılara kolaylıkla hülûlünü temin eden en mühim bir vasıta ve nihayet mamulâtını her zaman ve her bakımdan hesap sorabileceği bir vatandaşa emniyet etmiş olmak, inhisarlar için en büyük teminattır. Bu vaziyet, dış piyasa, rekabet mücadelesi ve rakiplerin hakikî vaziyetlerini bilen kendi vatandaşlarımızın da çoğalmasını temin edecek bir yoldur.

Madde 42 ilâ 44 : (Hükûmetin 45 ilâ 47 nei maddeleri aynen).

Havalesi veçhile Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Encümen Rs.	Bu M. M.	Kâtip
İstanbul	Manisa	Kastamonu
A. Bayındır	Faik Kurdoğlu	H. Dicle
Balkesir	İzmir	Gaziantep
H. Çarıkçı	K. Dursun	A. Aksu
Malatya	Kayseri	Kırşehir
Nasuhi Baydar	Ö. Taşçıoğlu	İ. Özkan
Zonguldak	Kırklareli	Tokad
Y. Z. Özenci	Hamdi Kuleli	Cemal Kovalı

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 37
Esas No. 1/493

12. 1. 1942

Yüksek Reislige

«İspirto ve meşrubatı küuliye inhisarı» hakkındaki 790 sayılı kanunun yerine geçmek üzere Gümrük ve inhisarlar vekâletince hazırlanarak 13. VIII. 1940 tarihli ve 6/4178 sayılı Başvekâlet tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan ve Adliye, İktisat ve Maliye encümenleri mazbatalarıyla birlikte encümenimize havale buyurulan «İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı kanunu» lâyihası, Gümrük ve inhisarlar vekili ve alâkalı maddeler üzerinde de Maliye ve Sıhhat ve içti-mar muavenet vekilleriyle Ziraat vekâleti mümessilleri hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edilmiştir.

1926 haziranı başında yürürlüğe giren «İspirto ve meşrubatı küuliye inhisarı» kanunu uzun yıllar «Düyunu umumiye» idaresinin yalnız varidat elde etmek ve kurulmuş, gelişmiş bulunan dış memleketler ispirto ve içki sanayinin memleketimizde baskısını idame etmesine imkân vermek düşüncesiyle idare eylediği bu mevzuda önemli bir değişiklik yapmıştır. Ancak bu kanun, kurulan inhisarın bir şirket eliyle idaresini de nazara alan bir görüşle hazırlanmış ve bu itibarla bir intikal ve tatbikat kanunu çerçevesi içinde kalmış olduğundan uzun bir tatbikat devresinden sonra ispirto ve ispirotolu içkiler mevzuunu bir Devlet inhisarından beklenen gayeye göre kavrayan yeni bir kanuna ihtiyaç görülmüştür. Encümenimiz, bu maksatla hazırlanan lâyihayı mevzuun zirai, iktisadi, sıhhi ve memleket müdafaası yönlerini de gözönünde tutarak tetkik etmiştir.

Mucip sebeplerden ve alınan izahlardan anlaşıldığına göre lâyiha ile güdülen gayeler başlıca dört noktada toplanılabilir:

1. 790 sayılı kanunla kurulan inhisarın, bir Devlet inhisarından beklenen gaye ve maksatlara göre işletilmesini temin eylemek;

2. Hususi şahıslar tarafından yurt dışına çıkarılmak üzere ispirto ve ispirotolu içkiler yapılmasına müsaade ederek millî mahsullerimizin kıymetlendirilmesine yardım etmek;

3. Düşük dereceli bir içki olan şarabın, yüksek dereceli, sert içkiler yerine geçerek memleket-te yayılmasını ve üzümlerimize geniş ölçüde bir sarf sahası bulunmasını temin etmek ve şarabı esaslı bir ihraç malı haline getirmek;

4. Kokulu maddelerle sağlık işlerinde kullanılan ispirotodan içlerinde bulunan ispirotunun derecesine göre resim almakla iktifa ederek bunların yapılmasını serbest bırakmak;

Adliye ve Maliye encümenleri lâyiha üzerinde hiç bir prensip değişikliği yapmamıştır. Adliye encümeninin ceza hükümlerinde yaptığı değişiklikler, maddelere daha fazla açıklık vermediği hedef tutmuş ve Maliye encümeninin tadilleri ve kanunun adını «Alkol ve alkollü içkiler inhisarı kanunu» diye değiştirmesi de maksada daha ziyade vuzuh vermek için yapılmıştır. Yalnız Maliye encümeni, yaş üzüm ve meyvelerimize yeni bir istihlâk sahası daha açmak için bunlardan usare çıkarılarak tahammür görmeden istihlâke arzını ve aynı zamanda aslı imalâttan kalan döküntüleri ve tâli mahsulleri kıymetlendirmek veya maliyeti düşürmek için de tâli istihsalât yapılmasını teminen idareye, inhisar mahiyetinde olmaksızın, salâhiyet veren hükümler koymuştur.

Encümenimiz lâyihanın umumî müzakeresi sırasında, üç esaslı mesele üzerinde durmuştur:

1. İspirtolu içkilerin bir memleketin sağlık durumu ve içtimai bünyesi üzerinde yaptığı kötü tesirler meydandadır. İspirtolu içkilerin alışanlarına yaptığı zararlar, yalnız kendilerine inhisar etmemekte, etrafındakilere ve hattâ bunlardan doğanlara da sıçramaktadır. Sayılması zor denecek kadar çok olan bu zararları önlemek için ilk hatıra gelen ispirotolu içkilerin yasak edilmesidir. Fakat gerek memleketimizde gerek diğer memleketlerde mühim malî ve iktisadi fedakârlıklar pahasına yapılan tecrübeler, içki yasağından umulan neticenin elde edilemediğini göstermiştir. İçki yasağı, her türlü kontrolden azade kalan ve çok kötü, çok zararlı alkollü ihtiva eden içkilerin kullanılmasına ve

aynı zamanda kaçakçılık ahlaksızlığının bu mevzu da girmesine sebep olmuş; biri biri ardısına gelen mahzurlar içki yasağını koyanları bu yasağı kaldırmağa mecbur edecek kadar çoğalmıştır.

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı kuruluhan-beri, yüksek dereceli içkilerin vasıflarının sağlığa en az zarar verecek bir dereceye indirildiği ve son zamanlarda sert içkilerin daha az kullanılmasını mümkün kılan tedbirler alınarak göstermekte olduğu inkişafın önlendiği anlaşılmaktadır. Binaenaleyh ispirtolu içki kullanılmasının zorla önüne geçilmektense; alışanları az içmeğe ve alışmayanları hiç içmemeye teşvik etmek yolunda yapılmakta olan mücadeleye önem vermenin daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Encümenimiz bu hususta yaptığı tetkikler sonunda, derecesi yüksek ispirtolu içkilerin inhisar altında bırakılmasını yalnız bir malî mesele olarak değil, bunların kabil olduğu kadar zararsız yapılmalarını temin etmek için de zaruri görmüştür.

2. İspirto, Hükümetçe hazırlanan lâyhada yalnız içkide, sağlık ve sanayi işlerinde kullanılacağına nazaran yer almaktadır. Müzakereler sırasında ispirtonun mayi mahruk olarak kullanılması meselesine temas edilmiş ve bunun inhisar mevzuu dışında, başlı başına ayrı bir mesele olduğu ve bu yüzden bu lâyhada yer almadığı söylenilmiştir.

Memleketimizde halen elde edilmekte olan ispirtonun gerek miktar, gerek vasıf itibariyle içki, sağlık ve sanayi işlerinden maada mayi mahruk olarak da istihlâke yetecek kadar olmadığı anlaşılmaktadır. Her ne kadar bugün ispirto elde etmekte olan şeker fabrikaları, tekrar şeker istihsalinde faydalanamadıkları bütün melâslardan ispirto istihsal edememekte ve melâstan maada yurdumuzda diğer ispirto ilk maddeleri de bulunmakta ve bunlardan istifade edilerek fazla istihsal olunacak ispirtonun benzine karıştırılmak suretiyle mayi mahruk halinde kullanılması mümkün görülmekte ise de; bir taraftan bu mesele- nin hakikaten elimizdeki lâyihanın güttüğü maksat dışından ayrı ve tamamen müstakil bir mevzu olmasından ve diğer taraftan millî müdafaa ihtiyaçları öne alınmak üzere malî, iktisadi ve zirai cephelerinden ve tesisat bakımlarından dikkatli bir tetkike tabi tutulması lâzımgeldiğinden bu hususta lâyhada bir değişiklik yapılmamıştır.

Ancak, yalnız mayi mahruk kaynakları bulunmayan memleketlere değil aynı zamanda bu kaynaklara fazlasiyle sahip bulunan memleketler tarafından da benzine ispirto karıştırıldığı ve bu meselenin bilhassa halen bulunduğumuz şartlar içinde normal zamanlardan daha fazla bir değer kazandığı malumdur. Bu mevzu üzerinde yapılan müzakereler sırasında Hükümetimizin bu işe lâzımgeldiği kadar önem verdiği ve mütehassıslarına tetkikler yaptırdığı öğrenilmiş olduğundan encümenimiz bu meselenin kısa bir zaman içinde neticelendirilmesini temenni eylemektedir.

Benzine ispirto karıştırılabilmek için her şeyden evvel ispirto istihsalinin artırılması icabeylediğine göre, encümenimiz yalnız içki, sağlık ve sanayi işleri ihtiyaçları gözönünde tutularak hazırlanan lâyihaya, ileride benzine ispirto karıştırmağı temine yardım etmek için, ispirto istihsalini teşvik ve tanımlı edici hükümler ekliyerek daha fazla genişlik vermiştir.

3. Lâyhada, şarabın yapılması ve satılması, yukarıda kısaca arzedilen sebeplerle, mutlak olarak serbest bırakılmıştır.

Şarabın, düşük dereceli bir içki olmasına rağmen, memleketin umumî sağlığına, yüksek dereceli içkilerden daha az zarar vereceğini müतालâ etmek güctür. Şarap yapılmasının mutlak bir şekilde serbest bırakılması, teknik ve sağlık bakımlardan ciddi bir kontrole tabi tutulmaması, bir taraftan şarapçılığın istenildiği gibi inkişaf etmesine mâni olması, sermaye israfına sebebiyet vermesi ve diğer taraftan memleket sağlığını tehdit etmesi neticesini tevhit edeceğinden mahzurlu görülmüştür. Nitekim şarabın serbest bırakıldığı memleketlerde de bu mahzurlar gözönünde bulundurulurak şaraphaneler ve şaraplar esaslı bir kontrol altında tutulmaktadır.

Bu hususta yapılan müzakereler sırasında, şarabın yüksek dereceli içkiler yerine geçerek yayılmasının ve millî sarmayeyi israf etmeden ve memleket sağlığını tehdit etmeden iyi şarap imalinin ve ilk maddesi memleketimizde bol olan şarabın kaybetmiş olduğu dış pazarlara tekrar yerleşmesinin istenildiği ve bu maksatla şarabın inhisar dışında bırakıldığı anlaşılmıştır. İktisadi, sıhhi bakımdan olduğu gibi bir resme de tabi olması itibariyle malî bakımdan da önemi aşikâr bulunan bu mevzuda İnhisarlar idaresinin şimdiye kadar edindiği ve çok iyi neticelerini görmekte olduğumuz tecrübelerinden ve Ziraat vekâle-

tinin de bu alandaki ilmi çalışmalarından şarapçıların faydalanmalarını temin edecek, memleket sağlığını mümkün olduğu kadar koruyacak ve resim ziyana da meydan vermiyecek şekilde bir kontrol tesisi lüzumlu ve faydalı görülmüş ve encümenimizce bu maksatla lâyihaya bazı ilâveler yapılmıştır.

Yukarıda yapıldığı arzedilen değişikliklerden maada Maliye encümenince hazırlanan lâyiha müzakereye esas ittihaz tutulmuş ve bu lâyiha üzerinde bazı tertip ve ifade değişiklikleri yapılmış ve bazı maddeler de kaldırılmıştır. Üzerinde esaslı değişiklik yapılan maddeler hakkında aşağıda kısaca malûmat arzedilmiştir:

Madde 1. — Bu madde, ithali İnhisar idaresine ait olmak üzere şarap yapımının ve satılmasının bazı kayıtlarla serbest bırakıldığını ifade edecek şekilde değiştirilerek kısaltılmış ve bu inhisarın İnhisarlar idaresince işletileceğine dair 41 nci maddedeki hüküm de buraya alınmıştır. «Her türlü şarap» tâbiri. könlü ve könlüksüz üzümden ve diğer meyvelerden yapılanlar da dahil olmak üzere bütün şarapları kavradığı için ayrıca çeşitlerini saymağa lüzum görülmemiştir.

Madde 2. — Madde, maksada daha uygun gelecek bir tarzda yeniden yazılmıştır.

Madde 3. — Maddenin ispirto istihsaline dair olan hükümleri tertip bakımından avrı maddelere alınmış ve bu madde yalnız ispirtolu içkilere hasredilerek yeniden yazılmıştır.

Madde 4. — Malive encümeninin yedinci maddesi tertip bakımından bu maddeye alınmış ve soma munhasıran İnhisarlar idaresince yapılmak kavdile, memlekette geniş mikvasta ispirto istihsalini temin etmek için maddeye daha fazla bir genişlik verilmiştir.

Madde 5. — Malive encümeninin 3 üncü maddesinde yer alan metil alkol hakkındaki hüküm buraya alınmıştır.

Madde 6. — Malive encümeninin 4 ncü maddesi, imalâthane ve fabrika açmak için konulan şartların icap ve ihtiyaca göre tesbiti daha uygun görülerek değiştirilmiş ve buraya alınmıştır.

Madde 9 — Malive encümeninin 9 ncü maddesindeki hüküm: Millî Müdafaa vekâletinin ihtiyaçları için yurt dışından ispirto getirtmesine ve getirdiği ispirtonun da resme tabi tutulmasına dair olup bu hüküm, yurt içindeki ispirto

istihsalini teşvik edecek mahiyette görülmemiş, fakat bugünkü şartlar içinde de memleket müdafaa ihtiyağlarının tamamen yurt içinde temini mümkün bulunmadığından Millî Müdafaa vekâletinin dışardan ispirto getirtmek salâhiyetinin ancak fevkalâde hallerin devam ettiği müddetinde inhisar ettirilmesi muvafık görülmüş ve madde ona göre yazılmıştır.

Madde 12. — Yukarıda umumî olarak izah edilen mucip sebeplere göre şaraphanelerin ve şarapların sıhhi ve teknik bakımdan kontrollerini temin için bu madde encümenimizce ilâve edilmiştir.

Madde 13. — Malive encümeninin 15 ncü maddesi yerine geçen bu madde de, Malive encümeninin şarap hakkında tathikını derpiş eylediği tarife tenziline dair olan hüküm, bu kanunla ilgili görülmediğinden kaldırılmıştır.

Madde 18. — Maliye encümeninin 16 ncü maddesi yerine geçen bu madde şarabın bir resim mevzuu olması hasebiyle satış yerlerinin de idarece bilinmesine zaruret bulunduğundan madde bu esasa göre yeniden yazılmıştır. Likör yüksek dereceli içkilerden bulunduğu cihetle, satışının Hükümet teklifinde olduğu gibi ruhsata tabi tutulması faydalı mülâhaza edilmiştir.

Madde 28. — Hükümet. Adlive ve Malive encümenleri lâvihaları, şarabın mutlak olarak serbest bırakılması esasına göre hazırlanmış olduklarından şaraphane ve şaraplar için encümenimizce kabul edilen kayıtlara riayet etmeyenler hakkında bir ceza müevvidesi konulması zaruri görülmüş ve bu madde ilâve edilmiştir.

Madde 38. — Maliye encümeninin 33 ncü maddesi yerine geçen bu madde ile Gümrük ve inhisarlar vekiline verilen salâhiyet bu madde de bahsi geçen cezaların ağırlığı nazara alınarak kısaltılmıştır.

Maliye encümeninin 39 ncü maddesi bütün vergi kanunlarımızda olduğu gibi Gümrük tarifesi kanununda gözetilen umumiyet kaidesine muhalif görülerek kaldırılmıştır.

Maliye encümeni kanununu adını her ne kadar «Alkol ve alkollü içkiler inhisarı kanunu» olarak değiştirmiş ise de alkolün ifade ettiği mâna, daha umumî ve şâmil olduğundan ve ispirto kelimesi daha ziyade inhisar mevzuuna giren maddeleri ifade edecek bir açıklıkta bulundu-

ğundan Hükûmetin teklifi ve hile kanunun adı yine «İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı kanunu» şeklinde bırakılmıştır. Bu esaslara göre yenden hazırlanan kanun lâiyhası, havalesi ve hile Gümrük ve inhisarlar encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reislîğe sunulur.

Reis	Reis V.	Bu M. M.
Çorum	Kastamonu	Bolu
<i>I. Eker</i>	<i>T. Coşkan</i>	<i>Celâl Sait Siren</i>
Kâtip		
İstanbul	Afyon K.	Antalya
<i>F. Öymen</i>	<i>Ş. Raşit Hatipoğlu</i>	<i>N. Esad Sumer</i>
Bursa	Bursa	Diyarbakır
<i>Dr. Sadi Konuk</i>	<i>Fazlı Güleç</i>	<i>Rüştü Bekit</i>
Elâzığ	Giresun	Gümüşane
<i>M. F. Altay</i>	<i>M. Akkaya</i>	<i>D. Sakarya</i>
İsparta	İsparta	İstanbul
<i>Mükerrem Karaağaç</i>	<i>R. Ünlü</i>	<i>S. Uraz</i>
Kayseri	Kayseri	Kırklareli
<i>F. Baysal</i>	<i>Suat Hayri Ürgüblü</i>	<i>B. Denker</i>
Kütahya	Maraş	Muğla
<i>A. Tiridoğlu</i>	<i>M Bozdoğan</i>	<i>H. Kitabcı</i>
Mardin	Muş	Ordu
<i>R. Erten</i>	<i>Ş. Ataman</i>	<i>H. Yalman</i>

Samsun	Seyhan	Yozgad
<i>M. Ali Yörüker</i>	<i>S. Çam</i>	<i>A. Sungur</i>
Yozgad		
<i>S. İçöz</i>		

Her neviden şarapların imal ve satışlarının da - başka ispirotolu içkiler gibi - inhisara tabi tutulması muvafık olur reyindeyim.

Bursa mebusu
N. Ayas

İspirto ve ispirotolu içkilerin satışları için verilecek ruhsat tezkerelerinin dahi Hazine menfaatine bir resim mevzuu olmakta devam etmesi icabederken ve Hazine bu zamanda bu gibi zararsız ve bilhassa mükeyyefata taallük eden vergi ve resimlerden müstağni olamaz iken 19 neu madde ile «bu ruhsat tezkereleri için hiç bir resim ve harç alınmaz» kaydıyle şimdiye kadar tabi oldukları resmin kaldırılmasına muhalifim.

Sivas mebusu
Remzi Çiner

Ziraat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Ziraat encümeni

Esas No. 1/493

Karar No.8

31 . I . 1942

Yüksek Reislîğe

Gümrük ve inhisarlar vekillîğince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetinin 17 . VIII . 1940 tarihli toplantısında verdiği kararla Yüksek Meclise sunularak tetkiki ercümenimize de havale buyurulan kanun lâiyhası Gümrük ve inhisarlar vekili ve Ziraat vekillîği mütehassısları hazır buldukları halde okundu ve görüşüldü.

Memleket şarapçılığr ve dolayısıyla bağıcılığrının ilerleyip genişlemesine ve şarapçılığrımızın dış pazarlardaki yerini tekrar almasına da hizmet edecek olan bu lâiyhayı encümenimiz şükranla karşılamaktadır.

Encümenimiz evvelâ ispirotu üzerinde durarak aşağıdaki temennilerde bulunmaktadır.

İspirtonun Millî Müdafaa sıhhi ve smai ba-

kından önemi hepimizin malûmudur.

İspirtonun benzine katılarak mayi mahruk olarak yer alması başlı başına tetkike değer bir meseledir.

Mayi mahruku dışarıdan getiren memleketimizde ispirotu istihsaline yarayacak pek çok maddeler vardır.

Şeker fabrikaları artıklarından olan melâstan çıkarılan ispirotu bugün memleket ihtiyacını fazlasıyla karşılamaktadır.

Mısır, çavdar, darı, patates ve bunlar gibi memleketimizin mühim ziraat sahalarını kaplayan mahsullerimizden ve bir çok yerlerimizde yetişen ve yetişebilecek olan şeker kamışından ileride ispirotoculuk sanayiinde istifade ve bun-

ların memleket içinde bu suretle kıymetlendirilmeleri daima gözönünde bulundurulurak memleketin iktisadi ve zirai inkişafıyla alakası olan bu mühim dâvanın fiiliyat sahasına getirilmesi başlıca temennilerimizdendir.

Susuz ispiroto istihsalinin güçlüğü karşısında bunun benzine katılması işi bu lâyiha ile doğrudan ilgili olmayı bir mevzu olmakla beraber gerek istihsalâtımızı teşvik ve gerek millî müdafaa bakımından bu meselenin de biranevvel hallini temenni ederiz.

Bütçe encümeninin lâyihası müzakereye esas tutularak bir kısım maddelerde aşağıda sebepleri gösterilen değişiklikler yapılmıştır:

Birinci maddenin ilk fıkrası aynen kabul edilerek ispirotolu içkilerde esas en az zararlı etil alkol olduğuna göre buna ait bir fıkra konması faydalı görülmüştür.

İhtimar mahsulü olan sirke de şıra ve boza gibi inhisar mevzuu dışına alınmış ziraat sanatlarıyla ilgili teknik bir iş olan ispirotolu içkilerin vasıflarının tâyininde Ziraat vekâletinin de iştiraki muvafık görülerek birinci maddeye ilâve yapılmıştır.

İnhisar dışında olarak İnhisar idaresinin yapacağı maddelere lüzumlu kap ve ambalajların icabında yapılabilmesi için (2) nei maddeye (0) fıkrası konmuştur.

(5) nei maddede metil alkolün inhisar altında bulunduğu hakkındaki hükmün daha ziyade vuzuhlandırılması için maddeye bir kelime ilâve edilmiştir.

11 nei madde uzun müzakerelere yol açmıştır.

Mekteplerde talebeye tatbikat için gösterilecek muhtelif ispiroto ve esansların istihsalı ve bunun gibi talebenin teknik sahada bilgilerinin artırılmasına yarıyacak umumî malûmatın verilebilmesi için bu tecrübelerin yapılmasında büyük kolaylıklar gösterilmesi hususunun herhangi bir aksaklığa meydan verilmeyecek tarzda talimatname ile temin edileceğini Gümrük ve inhisarlar vekilinin ileri sürmesi üzerine madde aynen kabul olunmuştur.

On ikinci maddede beyanname vermeğe mecbur tutulan şarap âmillerinin bildirecekleri şarap miktarının katî tesbitteki müşkilât karşısında bunun tahminî olarak gösterilmesi için maddeye bir kelime konmuştur.

Lâyihanın esası memleket şarapçılık ve bağcılığın yayılması olduğuna göre bunu teşvik edici

tedbirleri almanın ehemmiyeti karşısında imalâtı tahdit edecek vaziyetlerden de sakınmak zaruridir. Bugün şarap imalinde en büyük zorluk fıçı yapmak veya tedarik etmektir. Fıçının esas maddesi olan meşe tahtasının bugün değil normal zamanlarda bile tedariki müşküldür. Bu hususun Ziraat vekâletinin orman işletmelerinde fıçı tahtasının bolea piyasaya çıkarılması için tedbirler almasını lüzumlu görmekteyiz.

Şarap imalindeki bir çok engeller arasında bir de (14) neü madde ile litre başına (5) kuruş istihlak resmi alınması vardır. Encümenimiz bu miktarı, varılması matlup olan gayeye uygun görmemektedir.

Esasen Hükümetin lâyihasında da bu resmin (5) kuruşu geçmemek üzere alınması tasrih edildiğine göre fevkalâde vaziyetler dolayısıyla alınmakta veya alınacak olan resimlerden başka bu miktarın litrede (1 - 5) kuruş arasında olmasını şarapçılığın inkişafı bakımından ve şarabın ispirotosu çok içkiler yerine ikamesi umumî sıhhat cihetinden faydalı görüldüğüne nazaran bunun tamimi ancak ucuz imal ve satış ile mümkün olduğundan istihlak resminin en az miktarda alınması encümenimizce kabul olunmuş ve madde ona göre değişiklik yapılmıştır.

17 nei maddede kelime değişikliği 21 nei maddede de Kızılay ve Çocuk esirgeme kurumu ve birlikler gibi menafii umumiyeye hâdim cemiyetlere de ispirotonun aşağı fiyatla verilmesi lüzumu düşünülerek maddeye ilâveler yapılmış, ceza hükümleri diğer maddelerle birlikte aynen kabul edilmiştir.

(44) neü madde de nizamnameye derci gösteren hükümler talimatnameye girecek mahiyette görülmüştür. Yalnız ispiroto maliyetinin nizamname ile tesbiti muvafık görülmüşse de kanunun tatbikatında bir gecikmeye meydan verilmemek üzere nizamname yapılınca kadar halen tatbikte bulunan usullerin cari olması hakkında hükümler konmak suretiyle madde hazırlanmış ve bu seneki bağ mevsiminden istifade edilerek tatbikata geçilebilmesi için (46) nei maddedeki (3) ay müddet bir aya indirilmiştir.

Havalelerine göre Gümrük ve inhisarlar encümenine gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ziraat En. Rs.	M. M.	Kâtip
İzmir	Manisa	Seyhan
R. Köken	Yaşar Özey	Tvfik Tarman

Balıkesir	Denizli	Edirne	Seyhan	Siird	Siird
R. Selçuk	E. Aslan Tokad	F. Kaltakkıran	D. Arıkoğlu	A. R. Esen	Ş. Özdemir
İçel	Kocaeli	Manisa	Siird	Sivas	Trabzon
A. Ovacık	İ. Dıblan	Hüsnü Yaman	N. Bekmen	İ. Uğur	Ş. Bilgen

Gümrük ve inhisarlar encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Gümrük ve inhisarlar encümeni

Esas No. 1/493

Karar No. 19

16. V. 1942

Yüksek Reisliğe

Gümrük ve inhisarlar vekilligince hazırlanıp Vekiller Heyetinin 17. VIII. 1940 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan (İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı kanunu) lâ-yiha ve mucip sebepler mazbatasıyla Adliye, Ma-liye, Bütçe ve Ziraat encümenleri mazbataları Gümrük ve inhisarlar vekilinin huzuriyle encü-menimizce de tetkik ve müzakere edildi.

İspirto sanayiinin memleketimizde temerküz ve inkişafı, Cumhuriyetin teessüsiyle başlar. On-dan evvel ispirotoculuk muhtelif safhalar geçir-miş ve yalnız bir varidat kaynağı olarak talâkki edilmiştir. Düyunu umumiyenin tasfiyesini mütaakıp ispirto işlerini ele alan Hükümet 1926 senesinde tatbik mevkiine giren 790 nu-maralı İspirto ve meşrubatı kûuliye kanuniyle ispirto ve ispirotolu içkiler imalini Devlet inhisarı altına almış, memleketimizde yeni başlayacak olan bu inhisarın mütekâmil bir tarzda idaresinin za-manla mümkün olacağını derpiş ve bu inhisarı bilvasıta idare etmeyi o zaman için daha faydalı talâkki ederek bu işin idaresini lehli bir şirkete bırakmıştır. İşte 790 numaralı kanun bu düşün-cenin mahsulüdür.

Bu kanunun Devlet tarafından işletilecek bir inhisarın karakter ve faaliyet tarzına uygun bir şekilde olmaması sebebiyledir ki bugünkü ih-tiyaçlarımıza cevap verememektedir.

Devlet inhisarında takip edilecek prensip, ispirto ve ispirotolu içkiler üzerinde tam ve kâmil bir inhisar tesis etmek, plânlı ve mütemerkiz bir işletme sanayii vücuda getirmek olduğuna göre, 14 senelik tatbik ve intikal devresinin verdiği bilgi ve tecrübeye müstenit ve Devlet müdaha-lesinin müsbet rollerini temin edecek hüküm-

leri havi bir kanunun tedvinine zaruret hâsıl olmuş ve bu projenin de bu zaruret ilcasiyle tedvin olunduğu anlaşılmıştır.

Projenin ihtiva ettiği ana hatlara gelince:

A) Lâyiha Devlet inhisarında takip edilecek prensiplere uygun şekilde bu inhisarın Dev-let eliyle işletilmesi esasını kabul etmektedir;

B) Memleket haricine sevkedilmek şartıyla ispirto ve ispirotolu içki yapılmasına ve bazı şart-lar altında zirai mahsulâtın tâli maddelerin-den ispirto imaline hususi şahıslara izin veril-mek suretiyle hem memleket mahsulâtının kıy-metlendirilmesini ve hem de ispirotoculuğun ge-lişmesini temine imkân vermektedir.

C) Şarabın sıhhi ve teknik bakımdan sıkı bir kontrol altında imal ve satışını serbest bırakmak suretiyle üzümümüzün geniş ölçüde bir sarf yeri bulması ve şarabın bir ihraç metar haline gelebilmesi maksatlarını istihdaf etmekte-dir.

Encümenimiz bu münasebetle benzine ispir-to karıştırılması hususunda tetkikler yapmış ve neticede mayi mahruk işinin ayrı bir kanun mevzuu olduğunu, eldeki kanunun sırf ispirto ve ispirotolu içkiler inhisarına ait bulunduğunu ve âtiyen mayi mahruk işinin halli halinde bu maksadın temini için bu kanunda ispirto imalâ-tının arttırılmasını temin ve teşvik edecek hü-kümler konulacağını düşünmüş ve projenin he-yeti umumiyesini kabul ederek lâyihanın son müzakeresini yapmış olan Ziraat encümeninin kabul ettiği esaslar üzerinde maddelerin müza-keresine geçmiştir.

Ziraat encümeninince tedvin edilen birinci maddenin ikinci fıkrasında, inhisar mevzuuna gi-

ren ispirotolu içkilerin Etil alkolden yapılması tasrih edilmiş ise de Encümenimiz içkilerin esasen Etil alkolden yapılmakta bulunduğunu Metil alkolün içki mevzuuna giremeyeceğini derpiş ederek bu fıkrayı kaldırmış ve birinci maddeyi ona göre kaleme almıştır.

İkinci maddenin D fıkrası, mamulât kaplarının da İnhisarlar idaresince yapılmasını mecburi kılmakta idi. İnhisarlar idaresi, kendi mamulâtının zurufunu imkân dahilinde kendi yapabilirse de bu gibi kapların harice satılmak şartıyla geniş ölçüde yapılması İnhisarlar idaresinin meşgul olduğu mevzu haricinde kaldığından ve İnhisarlar idaresini çok meşgul edebilecek bir iş telâkki ettiğinden Encümenimiz, D fıkrasını kaldırmak suretiyle maddeyi kabul etmiştir.

Üçüncü madde aynen.

Dördüncü madde şeker fabrikalarının tâli maddelerinden yapabileceği ispirotolarla şarap yapanların ve zirai mahsul işleyenlerin imal edeceği ispirotolar ve bunların maliyet fiyatlarının tesbitiyle satış bedellerinin tâyini hükümlerini ihtiva etmektedir. Diğer taraftan 44 nü maddede maliyet fiyatlarının tâyin ve tesbiti için bir nizamname yapılmasını âmiridir. İspirto imalâtçileriyle İnhisarlar idaresi arasında maliyetin tesbiti her suretle kolay ve mümkün görüldüğünden bu mevzu hakkında bir nizamnameye ihtiyaç olmadığı kanaatine varan encümenimiz bu iki maddeyi birleştirerek maliyet fiyatlarının tâyininde bir ihtilâf ve tereddüt hâsıl olduğu takdirde Umumî murakabe heyetinin hâkimliğine müracaat suretiyle işin süratle halli muvafık olacağını derpiş etmiş ve şeker fabrikaları ispiroto imalinden sarfınazar ettikleri takdirde ihtiyacın tedarikini temin için vaktinde tedbir almayı mümkün kılacak bir fıkra ilâvesiyle dördüncü maddeyi ona göre tanzim etmiştir. Bütçe encümeninin 5 ve 6 ncı maddeleri yine 5 ve altıncı madde olarak aynen 7 ncı maddenin üçüncü fıkrasının başına, (ancak bu resmî geri verebilmek için) ibaresini ilâve ederek maddeye daha ziyade vuzuh vermek suretiyle.

Bütçe encümeninin 8, 9 ncü maddeleri 8, 9 ncü madde olarak aynen, onuncu maddenin B fıkrasına (başka başka cinslerden) ibaresinden sonra (ve her cinsin miktarı bir litreyi geçmemek şartıyla en çok üç litre miktarı) fıkrası ilâve edilerek tadilen;

11 ncı madde takdim ve tehir yapılmak suretiyle tadilen;

12 ncı madde, 12 ncı maddedeki (zatî istihlâk) kelimelerini (kendi kullanmaları) tarzında yazmak ve kendi kullanmaları için yapılan şarapların devir hakkı kabul edilerek tatbikatta herhangi güçlüğü mahal bırakmamak maksadiyle maddenin son fıkrasındaki (devredilemez) ibaresinin tayyır münasip görülerek madde o suretle tadilen;

Bütçe encümeninin 13 nü maddesi 13 nü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

14 nü madde, daha ziyade vuzuha bağlanarak yeniden yazılmıştır.

Bütçe encümeninin 15, 16, 17, 18 ncı maddeleri aynı numaralı maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

19 ncü madde, ispiroto ve ispirotolu içki satmak isteyenlere inhisarlar idaresinden ruhsat almak mecburîyetini tahmil etmektedir. Bu ruhsat tezkerelerinden alâkalı encümenlerin kabul ettiği metne göre harç ve resim alınmıyacağı anlaşılmış ve bu cihetin maddede tavzihi tenzip edilerek maddenin birinci fıkrasının sonuna (bu ruhsat tezkereleri için hiç bir harç ve resim alınmaz) fıkrasının ilâvesiyle madde tadilen;

20 ncı madde, satış fiyatlarının tesbiti için kabul edilen prensibi daha sarîh bir tarzda ifade etmek maksadiyle yeniden yazılmıştır.

Ziraat encümeninin 20 ncı maddesi 21 ncı madde olarak aynen.

22 ncı maddenin A fıkrasının sonuna (verilebilir) kelimesinin ilâvesiyle ve B fıkrasının sonundaki (yapılabilir) kelimesinin (yapabilir) şeklinde tadili ile;

23 nü maddede (içkileri) kelimesinden sonra (bira ve şarap hariç) ibaresinin ilâvesiyle tadilen kabul edilmiştir. Bu tadili icabettiren sebep, şarabın imal ve satışının serbest olması biranın ise munhasıran inhisarlar idaresince yapılmakta bulunması ve bu itibarla bu, maddeler üzerinde kaçakçılık yapılması gibi herhangi bir endişeye mahal görülmemiştir.

Bütçe encümeninin 24 nü maddesi 24 nü madde olarak aynen;

25 ncı maddenin F fıkrasında (tutulmuş imbik ve taktir aletleri) ibaresi kaldırılarak aynı fıkrada (tıbbi mamuller yapılmışsa) ibaresi (tıbbi mamuller yapılan) şeklinde tadil edilerek ve mütaakıp cümle arasına (ruhsatsız imbik veya

taktir aletleri için) ibaresi ilâve olunarak madde tadilen;

Bütçe encümeninin 26, 27, 28, 29 neü maddeleri encümenimizce de aynı numaralarla aynen kabul edilmiştir.

13 neü maddeye göre kanunun tarifâtı dahilinde yeri tâyin edilmeden kurulan şaraphane sahiplerinden alınacak cezaların tâyininini tazammun eden 30 neü maddenin müzakeresinde, metil alkol imalının sıkı bir kontrole tabi tutulması umumun sıhhatını muhafaza bakımından çok lüzumlu görülerek izin almadan bu gibi teşebbüslere girişilmesini önlemek maksadiyle izinsiz metil alkol yapanlardan daha ağır ceza alınması, izinsiz kurulduğu halde işletilmesinde mahzur görülmiyen fabrika ve imalâthanelerin işletilmelerine müsaade edilerek bu mevzuda konulmuş sermayenin heder ettirilmemesi esası kabul edilerek madde ona göre yeniden yazılmıştır.

Bütçe encümeninin 31, 32, 33, 34, 35 neü maddeleri encümenimizce de aynı numaraları aynen;

35 neü maddesi de (önceden) kelimesinin kaldırılması suretiyle, Bütçe encümeninin 36, 37, 38, 39, 40, 41 neü maddeleri aynı numaralarla aynen kabul edilerek 42 neü maddenin müzakeresine geçilmiştir. Bu maddede kanunun yürürlüğe girdiği zaman 790 numaralı İspirto ve meşrubatı kûuliye kanununun verdiği müsaadeye istinaden faaliyette bulunan hususi âmillerin şimdiki durumlarını tâyin edebilecek bir hüküm

bulunmaması yüzünden zorluklara mâruz kalma-
cağı düşünülerek 42 neü madde ona göre yazılmıştır.

Bütçe encümeninin 43 neü maddesi 43 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

44 neü maddenin esbabı mucibesinde de izah edildiği gibi 44 neü maddenin ihtiva ettiği hükümler 4 neü madde hükümleri arasında alındığından 44 üncü madde kaldırılmıştır.

Ziraat encümeninin 45 neü maddesi 44 neü madde olarak ve Hükümetin teklifi veğhile;

46 neü madde, 48 neü madde olarak aynen;

47 neü madde, 46 neü madde olarak ve bu kanunun tatbikına İcra Vekilleri Heyetinin memuriyeti tasvip edilmek suretiyle lâyiha kabul edilmiştir.

Umumî Heyetin tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Reislige sunuldu.

Gümrük ve İn En. Reisi

M. M.

Mardin

Erzurum

Ş. Düzgören

M. H. Göle

Kâtip

Seyhan

Amasya

Bilecik

Şemsâ İşcen

N. Aktın

Esental

Çorum

Denizli

Konya

S. Köstekçi

F. A. Akça

İ. Erdal

Malatya

Samsun

O. Taner

S. Necmi Selmen

Tekirdağ

Yozgad

N. Trak

Ekrem Pekel

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*İspirto ve ispirotolu içkiler
inhisarı kanunu lâyihası*

Fasıl -1

Umumî hükümler

MADDE 1. — İspirto ve ispirotolu içkilerin yapılması, hariçten getirilmesi ve yurt içinde satılması Hükümetin inhisarı altındadır.

Şarabın imal ve satışı serbesttir.

İnhisar mevzuuna yalnız etil alkol ve doğrudan doğruya etil alkolden yapılan veya alkol tahammürü neticesinde hüsule gelen muayyen vasıfları haiz içkiler dahildir.

İspirto ve ispirotolu içkilerin haiz olması lâzımgelen vasıflar, Gümrük ve inhisarlar ve Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletleri arasında müştereken tesbit olunur.

MADDE 2. — İnhisarlar idaresi tasfiye ettiği ispirotolardan inhisarı tazammun etmemek üzere kolonya imaline ve satışına salâhiyetlidir.

ADLİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*İspirto ve ispirotolu içkiler in-
hisarı kanun lâyihası*

MADDE 1. — Hükümetin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Alkol ve alkollü içkiler inhisarı
kanun lâyihası*

Fasıl: I

Umumî hükümler

MADDE 1 — Her nevi alkol ve alkollü içkilerin yapılması, hariçten getirilmesi, yurt içinde satılması Hükümetin inhisarı altındadır.

Elma, armut gibi meyvalardan yapılanlar da dahil olmak üzere her nevi şarapların ve alkol tahammürü neticesinde hâsıl olmakla beraber alkollü içkiler müteamil vasfını haiz olmayan şıra, boza gibi maddelerin, yalnız imal ve satışları serbesttir.

Alkollü içkilerin sağlık korumu bakımından haiz olmaları gerekli vasıflar ve şartlar ve bunların teknik kontrol tarzları Gümrük ve inhisarlar vekâleti ile Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince müştereken tesbit ve ilân olunur.

MADDE 2 — İnhisar idaresi, inhisar mahiyetinde olmaksızın, aşağıdaki işleri de yapabilir:

a) Her çeşit şarap ve meyve usaresi imali ve satışı,

b) Fabrika döküntülerini ve tâli maddeleri kıymetlendirmek veya imal maliyetini düşürmek için faydalı tâli imalât ve satışı,

c) İmal veya tasfiye ettiği alkollerden, ana maddesi alkol olan veya terkiibinde % 20 den fazla alkol bulunan her nevi maddeler imal ve satışı.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*İspirto ve ispirotolu içkiler inhi-
sarı kanunu lâyihası*

Inhisarın mevzuu

MADDE 1 — Her türlü ispirto ve ispirotolu içkilerin yapılması, hariçten getirilmesi, yurt içinde satılması Hükümetin inhisarı altındadır. Bu inhisar İnhisarlar umum müdürlüğünce işletilir.

Her türlü şarapla meyve şaraplarının yapılması ve satılması bu kanun hükümlerine göre serbesttir.

Kısmen tahammür etmiş olmakla beraber içki vasfını haiz bulunmayan şıra ve boza gibi maddeler inhisar mevzuu dışındadır.

İspirtolu içkilerin vasıfları, Gümrük ve inhisarlar ve Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletlerince birlikte tesbit olunur.

*Inhisar dışında idarece
yapılabilecek işler*

MADDE 2. — İnhisarlar idaresi, inhisar dışında olarak aşağıdaki işleri de yapabilir:

a) Her türlü şarap ve meyve usaresi yapılması ve satılması;

b) Asli imalâttan kalan dö-küntüleri ve tâli mahsulleri kıymetlendirmek veya maliyeti düşürmek için buz, gazoz, soda, malt hulâsası gibi imalât ve bunların satılması;

c) Eter ve kolonya gibi iptidai maddesi alkol olan veya

ZİRAAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*İspirto ve ispirotolu içkiler inhi-
sarı kanunu lâyihası*

Inhisarın mevzuu

MADDE 1. — Her türlü ispirto ve ispirotolu içkilerin yapılması, hariçten getirilmesi, yurt içinde satılması Hükümetin inhisarı altındadır. Bu inhisar İnhisarlar umum müdürlüğünce işletilir.

Inhisar mevzuuna giren ispirotolu içkiler doğrudan doğruya etil alkolden yapılır. Her türlü şarapla meyve şaraplarının yapılması ve satılması bu kanunun hükümlerine göre serbesttir.

Kısmen tahammür etmiş olmakla beraber içki vasfını haiz bulunmayan şıra ve boza, sirke gibi maddeler inhisar mevzuu dışındadır.

İspirtolu içkilerin vasıfları, Gümrük ve inhisarlar ve Sıhhat ve içtimai muavenet ve Ziraat vekâletlerince birlikte tesbit olunur.

MADDE 2. — İnhisarlar idaresi, inhisar dışında olarak aşağıdaki işleri de yapabilir:

a) Her türlü şarap, meyve usaresi, buz, gazoz ve soda;

b) Asli imalâttan kalan dö-küntüleri ve tâli mahsulleri kıymetlendirmek veya maliyeti düşürmek için asli imalât ile alâkalı ve faydalı maddeler:

c) Eter ve kolonya gibi iptidai maddesi alkol olan veya terki binde yüzde yirmiden fazla alkol bulunan her türlü

GÜMRÜK VE İNHİSARLAR ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*İspirto ve ispirotolu içkiler inhi-
sarı kanunu lâyihası*

Inhisarın mevzuu

MADDE 1. — Her türlü ispirto ve ispirotolu içkilerin yapılması, hariçten getirilmesi, yurt içinde satılması Hükümetin inhisarı altındadır. Bu inhisar, İnhisarlar umum müdürlüğünce işletilir.

Her türlü şarapla meyve şaraplarının yapılması ve satılması bu kanunun hükümlerine göre serbesttir.

Kısmen tahammür etmiş olmakla beraber içki vasfını haiz bulunmayan şıra, boza ve sirke gibi maddeler inhisar mevzuu dışındadır.

İspirtolu içkilerin vasıfları, Gümrük ve inhisarlar ve Sıhhat ve içtimai muavenet ve Ziraat vekâletlerince birlikte tesbit olunur.

*Inhisar dışında idarece yapıla-
bilecek işler*

MADDE 2. — İnhisarlar idaresi, inhisar dışında olarak aşağıdaki işleri de yapabilir:

a) Her türlü şarap, meyve usaresi, buz, gazoz ve soda;

b) Asli imalâttan kalan dö-küntüleri ve tâli mahsulleri kıymetlendirmek veya maliyeti düşürmek için asli imalât ile alâkalı ve faydalı maddeler;

c) Eter ve kolonya gibi iptidai maddesi alkol olan veya terki binde % 20 den fazla alkol bulunan her türlü madde-

Hü.

Ad. E.

Mal. E.

Şu kadar ki bunlardan C fıkrasında yazılı olanlar, ancak İcra Vekilleri Heyetince görülecek lüzum veya bu Heyetin muvafakatile yapılır.

MADDE 7. — Şeker fabrikaları, elde edecekleri tâli maddelerden ispirto yapabilirler. İnhisarlar idaresi ihtiyacı nisbetinde bu fabrikalardan ispirto satın alır.

Şarap yapanlarla zirai mahsul işleyen müesseselerin elde edecekleri tâli maddelerden ihtiyaca göre tâyin olunacak miktarlar dahilinde ispirto istihsaline İnhisarlar idaresince izin verilebilir.

Yukarıki fıkralar mucibince satın alacak ispirtolar, bunların maliyetine kâr olarak yüzde beşten on beşe kadar zam yapılmak suretiyle satın alınır.

MADDE 7. — Hükümetin yedinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7 — Şeker fabrikaları elde edecekleri talî maddelerden alkol yapabilirler. Ancak imalâta başlamadan önce istihsal edebilecekleri alkol miktar ve nevini her sene ve imalât sırasında husule gelecek değişiklikleri müteakiben İnhisar idaresine bildirmeye mecburdurlar.

Şarap yapanlarla, zirai mahsul işleyenlerin elde edecekleri talî maddelerden alkol istihsal edebilmeleri, İnhisar idaresinden önceden mezuniyet almalarına bağlıdır.

İnhisar idaresi yukarıdaki fıkralar mucibince istihsal olunabilecek alkollerden, ihtiyacı nisbetinde ve âmillerinin maliyetine % 5 den 15 şe kadar zam yaparak satın alır.

İdarenin ne gibi hallerde

B. E.

içinde % 20 den fazla alkol bulunan her türlü maddelerin yapılması ve satılması.

Şu kadar ki, bunlardan (b) ve (c) fıkralarında yazılı olanlar, İcra Vekilleri Heyetinin müsaadesiyle yapılır.

İspirto ve ispirotolu içkilere ait umumî hükümler

MADDE 3. — İnhisar altında bulunan ispirotolu içkilerden bazılarının muayyen şartlar altında Türk tabiiyetinde bulunan hakikî veya hükmi şahıslar tarafından muvakkaten ve kısmen yapılmasına ve satılmasına Gümrük ve inhisarlar vekâletinin muvafakatiyle, İnhisarlar idaresince müsaade edilebilir.

MADDE 4. — Şeker fabrikaları tâli maddelerinden ispirotolu yapılabilir. Ancak bu fabrikalar, her yıl istihsal edebilecekleri ispirotunun miktarını, imalâta başlamadan önce ve imalât sırasında husule gelen değişiklikleri de mütaakiben İnhisarlar idaresine bildirmeğe mecburdur.

Şarap yapanlarla zirai mahsul işleyenler, İnhisarlar idaresinden önceden izin almak şartıyla tâli maddelerinden ispirotolu elde edebilirler.

İhtiyaca göre Gümrük ve inhisarlar vekâletinin muvafakatiyle İnhisarlar idaresince tesbit edilecek kayıtlar altında her türlü ispirotolu (soma hariç) elde etmek için hakikî veya hükmi şahıslara idarece müsaade olunabilir.

Zr. E.

maddeler;

d) Yukarıki fıkrada yazılı maddelerin imal, muhafaza ve nakledilebilmeleri için lüzumlu her nevi kaplar ve ambalâj maddeleri yapılması ve satılması.

Şu kadar ki bunlardan b, c ve d fıkralarında yazılı olanlar İcra Vekilleri Heyetinin müsaadesiyle yapılır.

MADDE 3. — Bütçe encümeninin 3 ncü maddesi aynen.

MADDE 4. — Bütçe encümeninin 4 ncü maddesi aynen.

G. İ. E.

İcr.

Şu kadar ki bunlardan «B» ve «C» fıkralarında yazılı olanlar İcra Vekilleri Heyetinin müsaadesiyle yapılır.

İspirto ve ispirotolu içkilere ait umumî hükümler

MADDE 3. Bütçe encümeninin 3 ncü maddesi aynen.

MADDE 4. — Şeker Fabrikaları, tali maddelerinden ispirotolu yapılabilirler. Ancak, bu fabrikalar her yıl istihsal edebilecekleri ispirotolu miktarını imalâta başlamadan önce, ve imalât sırasında husule gelen değişiklikleri de mütaakiben ve ispirotolu istihsalinden sarfı nazar ettikleri takdirde bu keyfiyeti de en az iki yıl evvel İnhisarlar idaresine bildirmeğe mecburdurlar.

Şarap yapanlarla zirai mahsul işleyenler, İnhisarlar idaresinden önceden izin almak şartıyla, tali maddelerinden ispirotolu yapılabilirler.

İhtiyaca göre gümrük ve inhisarlar vekillîğinin muvafakatiyle İnhisarlar idaresinin tesbit ve kabul edeceği kayıt ve şartlar dahilinde her türlü is-

Hü.

Ad. E.

Mal. E.

MADDE 3. — İnhisara tabi ispirto ve ispirtolu içkiler, İnhisarlar idaresi tarafından yapılır ve satışa çıkarılır. Ancak icabı halinde bazı nevi ispirtolu içkilerin tâyin edilecek şartlar dahilinde hakikî veya hükmi şahıslar tarafından muvakkaten ve kısmen yapılmasına ve satılmasına Gümrük ve inhisarlar vekillığının muvafakatiyle İnhisarlar idaresince izin verilebilir.

MADDE 4. — Birinci maddede ile inhisar altında bulunan ispirto ve ispirtolu içkileri yabancı memleketlere çıkarmak üzere imal etmek isteyenlerden, açacakları fabrika ve imalâthanenin istihsal kudretine göre bin liradan beş bin liraya kadar para depo edenlere veya

MADDE 3. — Hükûmetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükûmetin Dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

imal müsaadesi talebini ret veya hususî şartlara bağliyabileceği ve gerek şeker fabrikaları, gerek diğer istihsal müsaadesi almış şahıslara ait imalât ve istokların ne suretle idarenin murakabesi altında tutulacağı nizamname ile tesbit olunur.

MADDE 3 — İcabı halinde, İnhisar idaresi Gümrük ve inhisarlar vekâletinden her defası için önceden izin almak, muvakkat olmak ve muayyen şartlara bağlanmış bulunmak kayıtlarile:

a) Bazı nevi alkol ve alkollü içkilerin kısmî imal safhalarına kadar getirilip satılması,

b) Metil alkol ve benzerlerini istihsal veya ithal etmek isteyenlerin, bu maddeleri imal veya ithal etmeleri.

İçin müsaade verilebilir. Bu suretle imalât müsaadesi alacak hakikî ve hükmi şahısların Türk tabiiyetinde bulunmaları şarttır.

MADDE 4 — İnhisar altında bulunan alkol ve alkollü içkileri yabancı memleketlere ihraç etmek üzere imal etmek isteyenlerden, açacakları fabrika veya imalâthanenin istihsal kudretine göre tayin olunacak 1000 liradan 5 000 liraya kadar para teminatı depo edenlere ve-

B. E.

İnhisarlar idaresi bu madde mucibince elde edilen ispirotoları, ihtiyacı nisbetinde âmillerinden maliyete % 5 den 15 e kadar bir kâr vererek satın alır,

MADDE 5. — Metil alkol yapmak veya yurda sokmak isteyenler İnhisarlar idaresinden müsaade almağa mecburdurlar.

MADDE 6. — İnhisar altında bulunan ispiroto ve ispirotolu içkileri dış memleketlere çıkarmak maksadiyle fabrika kurmak isteyenlere Gümrük ve inhisarlar vekâletinin muvafakatiyle İnhisarlar idaresince müsaade edilebilir.

Bu fabrikaların kurulmasına

Zr. E.

MADDE 5. — İnhisar altında bulunan metil alkolü yapmak veya yurda sokmak isteyenlere İnhisarlar idaresince müsaade verilebilir.

MADDE 6. — Bütçe encümeninin 6 ncı maddesi aynen.

G. İ. E.

piroto (suma hariç) yapmak için hakikî veya hükmi şahıslara idarece müsaade olunabilir.

İnhisarlar idaresi bu madde mucibince elde edilen ispirotoları, ihtiyacı nisbetinde âmillerinden maliyetine % 5 den 15 e kadar bir kâr vererek satın alır.

İnhisarlar idaresiyle, şeker fabrikaları ve bu kanuna göre ispiroto istihsali için kendilerine izin verilenler arasında ispiroto mübayaa fiyatlarının tesbitinde çıkan ihtilâflar, Umumi murakabe heyetinin hakemliğiyle halledilir. Bu heyetin vereceği karara itiraz olunamaz.

MADDE 5. — Bütçe encümeninin 5 ncı maddesi aynen.

MADDE 6. — Bütçe encümeninin 6 ncı maddesi aynen.

Hü.

millî bir bankanın teminatını verenlere, gümrük ve inhisarlar vekilliğinin müsaadesiyle ve tâyin ve tesbit edeceği yerlerde fabrika veya imalâthane açmak ve imalâтта bulunmak için İnhisarlar idaresince izin verilebilir. İspirto fabrikalarının kurulacağı yerlerin tâyininde M. M. vekâletinin mütalâası alınır.

MADDE 5. — Yabancı memleketlere çıkarılacak ispirto ve ispirotolu içkilerden inhisar resmi alınmaz. Dahilde istihlâk edileceği sebebiyle inhisar resmi alınmış olan ispirto ve ispirotolu içkilerden yabancı memleketlere ihracat yapıldığı takdirde bu ihracatı yapanlara, 18 nci maddeye göre İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek inhisar resminin asgari haddi İnhisarlar idaresince geri verilir. İspirto ve ispirotolu içkilerin her nevinde bir defada yüz litreden aşağı yapılacak ihracat için inhisar resmi iade edilmez.

Ad. E.

MADDE 5. — Hükümetin beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. E.

ya millî bir bankanın teminatını verenlere veyahut inhisar idaresince kabule değer ipotek yapanlara, Gümrük ve inhisarlar vekâletinin müsaadesile, fabrika veya imalâthane açmak ve imalâтта bulunmak için İnhisar idaresince izin verilir. İmal veya ihraç edilecek maddelerin kısmen veya tamamen yarı mamul maddeler olması da caizdir.

Gümrük ve inhisarlar vekâleti, bu kabîl imalâthane ve fabrikaların kurulabilmesi için alâkalı gördüğü vekâletlerle mutabık kalarak yer ve mntaka tesbitine, hususî antrepo ve kontrol şekli ve ihraç şartları tayinine, hükmî şahıslar istatülerinde, müsaade itasından önce lüzum gördüğü değişikliklerin yapılmasını istemeğe salâhiyetlidir.

MADDE 5 — Alkol ve alkollü içkilerle % 20 den fazla alkölü havi maddelerin yabancı memleketlere ihracında aşağıdaki hükümler tatbik olunur :

a) Bu kanunun 4 nci maddesi esasları dahilinde yapılmış ve ihraç edilmiş maddeler için, sadece ihracatın vukuunu ispat eder vesika aranarak inhisar hissesi istenemez.

b) Yurt içinde istihlâke arz edileceği için inhisar hissesi alınmış olan alkol ve alkollü içkilerden ihracat halinde, ihraç yapanlar, ihracatın usulen tevşikını müteakip bu kanunun 18 nci maddesinde yazılı inhisar hissesinin ihraç olunan miktara göre tutarı asgari had üzerinden hesaplanarak derhal ve mütebakisi katî maliyetin senelik bilânço ile tahakkukunu

B. E.

Zr. E.

G. İ. E.

ve işletilmesine ait şartlar Güm-
rük ve inhisarlar ve Ziraat ve-
kâletlerince birlikte tesbit olu-
nur.

MADDE 7. — Altıncı madde-
ye göre ispirto ve ispirtolu iç-
kileri dış memleketlere çıkaran-
lardan inhisar resmi alınmaz.

Yurt içinde sarfedilmek üze-
re yapılmış ve resimleri veril-
miş olan ispirtolu içkileri dış
memleketlere çıkaranlara, çı-
kardıkları maddelerden alındı-
ğı tahakkuk etmiş olan inhisar
resmi geri verilir.

Ancak bu maddeye göre bir
defada yurt dışına çıkarılacak
ispirto ve ispirtolu içkiler yüz
litreden aşağı olamaz.

İptidai maddesi alkol olan
veya içinde yüzde yirmiden
fazla alkol bulunan maddelerin
dış memleketlere çıkarılması da
yukarıdaki hükümlere tabidir.

MADDE 7. — Bütçe encüme-
ninin 7 nci maddesi aynen.

MADDE 7. — Altıncı madde-
ye göre ispirto ve ispirtolu iç-
kileri dış memleketlere çıkaran-
lardan inhisar resmi alın-
maz. Yurt içinde sarfedilmek
üzere yapılmış ve resimleri ve-
rilmiş olan ispirtolu içkileri dış
memleketlere çıkaranlara, çı-
kardıkları maddelerden alın-
dığı tahakkuk etmiş olan inhi-
sar resmi geri verilir.

Ancak, bu resmin geri veri-
lebilmesi için bir defada yurt
dışına çıkarılacak ispirto ve is-
pirtolu içkiler 100 litreden
aşağı olamaz.

İptidai maddesi alkol olan
veya içinde % 20 den fazla al-
kol bulunan maddelerin dış
memleketlere çıkarılması da yu-
karıdaki hükümlere tabidir.

Hü.

Ad. E.

Mal. E.

MADDE 6. — İnhisarlar idaresince imal olunan isporto ve ispirotolu içkilerin buldukları kapalı kapların idareye ait farik alâmetleri taşıması şarttır. İnhisarlar idaresinin ispirotolu veya ispirotolu içki imaline müsaade ettiği kimselerin yaptıkları maddeleri havi kapların üzerlerinde kendilerine mahsus farik alâmetleri ve ağızlarında İnhisarlar idaresinin mühür veya bandrolü bulunması mecburidir.

MADDE 9. — Millî Müdafaa vekâleti ihtiyacı olan ispirotolu İnhisarlar idaresinden satın alır. Ancak bu vekâlet İnhisarlar idaresince temin edilemeyen ispirotolu ihtiyacı hariçten satın alıp kendi namına getirmeğe salâhiyetlidir.

İnhisarlar idaresince Millî Müdafaa vekâletine verilecek olan ispirotoların fiatları maliyetlerine % 10 u geçmeyecek bir meblâğın ilâvesi suretiyle tayin olunur. Bu vekâletin doğrudan doğruya hariçten getir-

MADDE 6. — Hükûmetin altıncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Hükûmetin dokuzuncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

müteakip geri verilir.

c) Hususî istihlâk resmi alınmış şaraplarda, bu kanunun 11 nci maddesine istinaden alınmış hususî istihlâk resmi ihracatın tevsikını müteakip, ihraç edenlere iade olunur.

d) % 20 den fazla alkölü muhtevi mamulâtın ihracında b fıkrasındaki esaslar dahilinde reddiyat yapılır.

Şu kadar ki bu maddenin b ve c fıkralarının tatbik edilebilmesi için vaki ihracatın en az 50 litre ve d fıkrası hükmünün tatbik edilebilmesi için 100 litreden aşağı olmaması şarttır.

MADDE 6 — İnhisar idaresince imal olunan alköl ve alköllü içkilerin buldukları kapalı kapların idareye ait farik alâmetleri taşıması şarttır. İnhisar idaresinin alköl veya alköllü içki imaline müsaade ettiği kimselerin yaptıkları maddeleri havi kapların üzerlerinde kendilerine mahsus farik alâmetleri ve ağızlarında İnhisar idaresinin mühür veya bandrolü bulunması mecburidir.

MADDE 9 — Millî Müdafaa vekâleti, ihtiyacı olan alkölü İnhisar idaresinden satın alır. Ancak bu Vekâlet İnhisar idaresince temin edilemeyen alköl ihtiyacı hariçten satın alıp kendi namına getirmeğe salâhiyetlidir.

İnhisar idaresince Millî Müdafaa vekâletine verilecek olan alköllerin fiatları maliyetlerine % 10 u geçmeyecek bir meblâğın ilâvesi suretiyle tayin olunur. Bu Vekâletin doğrudan doğruya hariçten getirdiği al-

B. E.

Zr. E.

G. İ. E.

MADDE 8. — İnhisarlar idaresince yapılan ispirto ve ispirto lu içkilerin buldukları kaplara idarenin farik alâmeti konulur. Üçüncü maddeye göre yapılan ve satışa çıkarılan maddelerin kaplarında da âmillerinin farik alâmetleri ile İnhisarlar idaresinin mühür veya kontrol alâmetinin bulundurulması mecburidir.

MADDE 9. — Millî Müdafaa vekâleti, ihtiyacı olan ispirtoyu İnhisarlar idaresinden satın alır. Bu vekâlete satılan ispirto ların fiyatı idarenin maliyetine yüzde ona kadar bir zam yapılmak suretiyle tesbit alınur.

Fevkalâde hallerde idarece ispirto ihtiyacı tamamen temin edilemediği takdirde, Millî Müdafaa vekâleti, eksigini dış memleketlerden getirmeğe salâhiyetlidir. Bu suretle yurda sokulan ispirto lardan inhisar resmi alınmaz.

MADDE 8. — Bütçe encümeninin 8 nci maddesi aynen.

MADDE 9. — Bütçe encümeninin 9 ncu maddesi aynen.

MADDE 8. — Bütçe encümeninin 8 nci maddesi aynen.

MADDE 9. — Bütçe encümeninin 9 ncu maddesi aynen.

Hü.

diği ispirotolardan inhisar resmi almaz.

MADDE 8. — Yabancı memleketlerden ithal edilecek ispirotolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirotolu maddelerden ve yurt içinde istihsal veya yabancı memleketlerden ithal edilecek metil alkollerden ve malt hulâsalarından ve yolcu beraberinde ithal edilecek ispiro ve ispirotolu içkilerden, ithalleri sırasında, ihtiva ettikleri ispiro derecelerine veya nevilerine göre, İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek miktarda inhisar resmi alınır.

Ancak bunlardan :

A) İspirtolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirotolu maddelere ait ticari kıymeti haiz olmayan ve en çok 10 santilitre hacminde bulunan nümuneler;

B) Yolculuk arasında kullanılmaya mahsus inhisara tabi ispiro ve ispirotolu içkilerle kolonya ve tuvalet suları gibi diğer ispirotolu maddelerden bir litreye kadar, ve içinde ispiro bulunan lāvanta, ve esanslarla benzeri kokulu maddelerden başka başka cinslerden âzami birer litrelik üç şişe miktarı, (kapların ağzı açık bulunmak şartıyla) inhisar resmine tabi değildir.

Şu kadarki resimli ve resimsiz olarak yolcu beraberinde yurda sokulacak miktarın mecmuu şaraplarda 10, ispiro ve ispirotolu diğer içkilerde 5 litre yi geçemez.

Ad. E.

MADDE 8. — Yabancı memleketlerden ithal edilecek ispirotolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirotoın maddelerden ve yurt içinde istihsal veya yabancı memleketlerden ithal edilecek metil alkollerden ve malt hulâsalarından ve yolcu beraberinde ithal edilecek ispiro ve ispirotolu içkilerden, imal ve ithalleri sırasında ihtiva ettikleri ispiro derecelerine veya nevilerine göre dahildeki mumasillerinden alınanlardan az olmamak üzere, İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek miktarda inhisar resmi alınır.

Ancak bunlardan ;

A) İspirtolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirotolu maddelere ait ticari kıymeti haiz olmayan ve en çok on santilitre hacminde bulunan nümuneler ;

B) Yolculuk sırasında kullanılmaya mahsus inhisara tabi ispiro ve ispirotolu içkilerle kolonya ve tuvalet suları gibi diğer ispirotolu maddelerden bir litreye kadar ve içinde ispiro bulunan lāvanta ve esanslarla benzeri kokulu maddelerden başka başka cinslerden âzami birer litrelik üç şişe miktarı, (Kaplarn ağzı açık bulunmak şartıyla) ;

İnhisar resmine tabi değildir.

Şu kadar ki, resimli ve resimsiz olarak yolcu beraberinde yurda sokulacak miktarın mecmuu şaraplarda on, ispiro ve ispirotolu diğer içkilerde beş litre yi geçemez.

Mal. E.

kollerden İnhisar hissesi almaz.

MADDE 8 — Yabancı memleketlerden ithal edilecek alkollü itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan alkollü maddeler ve yurt içinde istihsal veya yabancı memleketlerden ithal edilecek metil alkoller ve malt hulâsaları ve yolcu beraberinde ithal edilecek alkol ve alkollü içkiler ithalleri sırasında, ihtiva ettikleri alkol derecelerine veya nevilerine göre, bu kanunun 11 ve 18 nci maddeleri hükmüne tâbi tutulur.

Ancak bunlardan ;

a) Alkollü itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan alkollü maddelere ait ticarî kıymeti haiz olmayan ve en çok 10 santilitre hacminde bulunan nümuneler,

b) Yolculuk sırasında kullanılmaya mahsus inhisara tâbi alkol ve alkollü içkilerle kolonya ve tuvalet suları gibi diğer alkollü maddelerden bir litreye kadar, ve içinde alkol bulunan lāvanta ve esanslarla benzeri kokulu maddelerden başka başka cinslerden azamî birer litrelik üç şişe miktarı, (kapların ağzı açık bulunmak şartıyla),

İnhisar hissesine tâbi değildir.

Şu kadar ki yolcu beraberinde yurda sokulacak miktarın mecmuu şaraplarda 10, alkol ve alkollü diğer içkilerde 5 litre yi geçemez.

B. E.

Zr. E.

G. İ. E.

MADDE 10. — Dış memleketlerden getirilen ispirotolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirotolu maddelerden yurt içinde yapılan veya dış memleketlerden getirilen metil alkollerden ve malt hülasalarından ve yolcu beraberinde yurda sokulan ispiroto ve ispirotolu içkilerden, ithalleri sırasında, içlerindeki alkol derecelerine veya nevilerine göre, yurt içindeki benzerlerinden alınanlardan az olmamak üzere, İcra Vekiller Heyetince tesbit edilecek miktarda inhisar resmi alınır.

Ancak bunlardan:

a) İspirtolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirotolu maddelere ait ticari kıymeti haiz olmıyan ve en çok on santilitre hacminde bulunan nümuneler;

b) Yolculuk sırasında kullanılmağa mahsus inhisara tabi ispiroto ve ispirotolu içkilerden bir litreye kadar ve içinde ispiroto bulunan kolonya, lavana ve esaslarla benzerleri kokulu maddelerden, başka başka cinslerden âzami birer litrelik üç şişe miktarı (Kaplarnın ağzı açık bulunmak şartıyla);

Inhisar resmine tabi değildir.

Şu kadar ki, resimli ve resimsiz olarak yolcu beraberinde yurda sokulan miktarın mecmuu şaraplarda on, ispiroto ve ispirotolu içkilerde beş litreyi geçemez.

MADDE 10. — Dış memleketlerden getirilen ispirotolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirotolu maddelerden yurt içinde yapılan veya dış memleketlerden getirilen metil alkollerden ve malt hülasalarından ve yolcu beraberinde yurda sokulan ispiroto ve ispirotolu içkilerden, ithalleri sırasında, içlerindeki alkol derecelerine veya nevilerine göre, yurt içindeki benzerlerinden alınanlardan az olmamak üzere, İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek miktarda inhisar resmi alınır.

Ancak bunlardan:

a) İspirtolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirotolu maddelere ait ticari kıymeti haiz olmıyan ve en çok on santilitre hacminde bulunan nümuneler;

b) Yolculuk sırasında kullanılmağa mahsus inhisara tabi ispiroto ve ispirotolu içkilerden bir litreye kadar ve içinde ispiroto bulunan kolonya, lavana ve esaslarla benzerleri kokulu maddelerden, başka başka cinslerden âzami birer litrelik üç şişe miktarı (Kaplarnın ağzı açık bulunmak şartıyla);

Inhisar resmine tabi değildir.

Şu kadar ki, resimli ve resimsiz olarak yolcu beraberinde yurda sokulan miktarın mecmuu şaraplarda on, ve diğer ispiroto ve ispirotolu içkilerde beş litreyi geçemez.

MADDE 10. — Dış memleketlerden getirilen ispirotolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirotolu maddelerden yurt içinde yapılan veya dış memleketlerden getirilen metil alkollerden ve malt hülasalarından ve yolcu beraberinde yurda sokulan ispiroto ve ispirotolu içkilerden, ithalleri sırasında, içlerindeki alkol derecelerine veya nevilerine göre, yurt içindeki benzerlerinden alınanlardan az olmamak üzere, İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek miktarda inhisar resmi alınır.

Ancak bunlardan:

a) İspirtolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirotolu maddelere ait ticari kıymeti haiz olmıyan ve en çok on santilitre hacminde bulunan nümuneler;

b) Yolculuk sırasında kullanılmağa mahsus inhisara tabi ispiroto ve ispirotolu içkilerden bir litreye kadar ve içinde ispiroto bulunan kolonya, lavana ve esaslarla benzerleri kokulu maddelerden, başka başka cinslerden olmak ve her cinsin miktarı bir litreyi geçmemek şartıyla en çok üç litre miktarı (kaplarnın ağzı açık bulunmak şartıyla);

Inhisar resmine tabi değildir.

Şu kadar ki, resimli ve resimsiz olarak yolcu beraberinde yurda sokulan miktarın mecmuu şaraplarda on ve diğer ispiroto ve ispirotolu içkilerde beş litreyi geçemez.

Hü.

MADDE 10. — Taktir aletlerinin yurt içinde yapılması, satılması, işletilmesi, nakil veya tamir edilmesi ve dışardan getirilmesi İnhisarlar idaresinin müsaade ve murakabesine bağlıdır. Ancak;

a) Devlet müesseseleriyle her türlü sıhhi müessese ve lâboratuarlardaki taktir aletlerinin ve imbiklerin, ispiro ve ispirotolu içki istihsal etmekten başka maksatlarla kullanılması;

b) Hacmi bir litreyi geçmeyen imbik ve diğer taktir aletleriyle her nevi tecrübe taktirleri yapılması;

Murakabe kaydından müstesnadır.

MADDE 11. — Metil alkol istihsal veya ithal edecekler İnhisarlar idaresinden müsaade almağa mecburdurlar.

Ad. E.

MADDE 10. — Hükûmetin onuncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Hükûmetin on birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. E.

MADDE 10 — Taktir aletlerinin yurt içinde yapılması, satılması, işletilmesi, nakil veya tamir edilmesi ve dışarıdan getirilmesi İnhisar idaresinin müsaade ve murakabesine bağlıdır. Ancak:

a) Devlet müesseseleri ile her türlü sıhhi müessese ve lâboratuarlardaki taktir aletlerinin ve imbiklerin, alkol ve alkollü içki istihsalinden başka maksatlarla kullanılması,

b) Hacmi bir litreyi geçmeyen imbik ve diğer taktir aletleriyle her nevi tecrübe taktirleri yapılması,

Murakabe kaydından müstesnadır.

B. E.

MADDE 11. — Taktir aletlerinin yurt içinde yapılması, satılması, işletilmesi, nakli, tamiri, ve dışarıdan getirilmesi İnhisarlar idaresinin kontrol ve müsaadesine bağlıdır.

Ancak :

a) Devlet ve her türlü sıhhat müesseselerinde ve laboratuvarlarında ispirto ve ispirto-lu içkiler istihsalinden başka maksatlarla kullanılan taktir aletleri ve imbikler;

b) Hacmi bir litreyi geçmiyen imbik ve diğer taktir aletleriyle her türlü tecrübe taktirleri;

Kontrola bağlı değildir.

Şaraplara ait hükümler

MADDE 12. — Şarap yapmak isteyenler, imalâta başlamadan önce, şarap yapacaklarını İnhisarlar idaresine bir beyanname ile bildirmeğe mecburdurlar.

Beyannamede, şarabın nerede, ne miktarda ve ne maksatla yapılacağı tesbit olunur.

Şaraphanelerin ve şarapların sıhhi ve teknik bakımdan vasıflarına, kontrol ve muayenelerine ait esaslarla iyileştirilme usulleri, Sıhhat ve içtimai muavenet, Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat vekâletlerince birlikte tesbit edilir. Âmillerin bunlara riayet etmeleri mecburidir.

Ziraî istihlâk için kendi mahsullerinden beş yüz litreye kadar şarap yapanlar bu mecburiyete tabi değildir.

Zatî istihlâk için yapılan şaraplar bu maddede yazılı vasıfları haiz olmadıkça ve 14 nci

Zr. E.

MADDE 11. — Bütçe encümeninin 11 nci maddesi aynen.

G. İ. E.

MADDE 11. — Taktir aletlerinin yurt içinde yapılması, satılması, işletilmesi, nakli, tamiri ve dışarıdan getirilmesi İnhisarlar idaresinin müsaadesine ve kontrolüne bağlıdır.

Ancak :

a) Devlet ve her türlü sıhhat müesseselerinde ve laboratuvarlarında ispirto ve ispirto-lu içkiler istihsalinden başka maksatlarla kullanılan taktir aletleri ve imbikler;

b) Hacmi bir litreyi geçmiyen imbik ve diğer taktir aletleriyle her türlü tecrübe taktirleri;

Kontrola bağlı değildir.

Şaraba ait hükümler

MADDE 12. — Şarap yapmak isteyenler, imalâta başlamadan önce, şarap yapacaklarını İnhisarlar idaresine bir beyanname ile bildirmeğe mecburdurlar.

Beyannamede, şarabın nerede, tahminen ne miktarda ve ne maksadla yapılacağı tesbit olunur.

Şaraphanelerin ve şarapların sıhhi ve teknik bakımdan vasıflarına, kontrol ve muayenelerine ait esaslarla iyileştirilme usulleri, Sıhhat ve içtimai muavenet, Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat vekâletlerince birlikte tesbit edilir. Âmillerin bunlara riayet etmeleri mecburidir.

Zatî istihlâk için kendi mahsullerinden beş yüz litreye kadar şarap yapanlar bu mecburiyete tabi değildirler.

Zatî istihlâk için yapılan şaraplar bu maddede yazılı vasıf-

Şaraba ait hükümler

MADDE 12. — Şarap yapmak isteyenler, imalâta başlamadan önce, şarap yapacaklarını İnhisarlar idaresine bir beyanname ile bildirmeğe mecburdurlar.

Beyannamede, şarabın nerede, tahminen ne miktarda ve ne maksatla yapılacağı tesbit olunur.

Şaraphanelerin ve şarapların sıhhi ve teknik bakımdan vasıflarına, kontrol ve muayenelerine ait esaslarla iyileştirilme usulleri, Sıhhat ve içtimai muavenet, Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat vekâletlerince birlikte tesbit edilir. Âmillerin bunlara riayet etmeleri mecburidir.

Kendi kullanmaları için kendi mahsullerinden beş yüz litreye kadar şarap yapanlar bu mecburiyete tabi değildirler.

Kendi kullanmaları için ya-

Hü.

Ad. E.

Mal. E.

Fasıl : II

Şarap

MADDE 12. — Dahilde satılmak maksadiyle imal edilecek şaraplardan litrede 5 kuruşu geçmemek üzere İcra Vekilleri Heyetince tesbit ve tâyin olunacak miktarda inhisar resmi alınır. Bu resim, şarabın ahara devir ve satışında tahsil olunur.

MADDE 13. — Memleket şarapçılığının ıslâh ve inkişafına hizmet etmek ve şarap âmillerine rehberlik yapmak maksadiyle İnhisarlar idaresi şarap imaline devam edebileceği gibi icabeden şarapçılık muntakalarında nümune şaraphaneleri ve bağları da tesis edebilir.

Memleketin sıhhi ihtiyacı için iktiza eden şarabı İnhisarlar idaresi tedarik etmeğe mecburdur.

MADDE 14. — İnhisarlar idaresi şarapçılığı öğretmek ve yaymak maksadiyle lüzum göreceği şarapçılık muntakalarında kurslar açar.

Bu sanatın inkişafını temi-

MADDE 12. — Hükûmetin on ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Hükûmetin on üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14. — Hükûmetin on dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Fasıl : II

Şarap

MADDE 11 — Dahilde sarfedilecek şaraplardan litre başına 5 kuruş hususî istihlâk resmi alınır. Bu resim şarabın ahara devir ve satışlarında, müdafaa vergisile birlikte İnhisar idaresince tahsil olunur.

Kendi ihtiyaçları için kendi mahsullerinden şarap imal edenlerin 500 litreyi aşmıyan imalâtı bu resimden müstesnadır.

MADDE 12 — Memlekette şarapçılığın ıslah ve yayılmasına hizmet etmek ve şarap amillerine rehberlik yapmak maksadile İnhisar idaresi şarap imalâtına ve araştırmalarına devam edeceği gibi icap eden ziraî istihsal muntakalarında nümune bağları ve şaraphaneleri de tesis eder.

MADDE 13 — Memlekette sıhhi ihtiyaçlar için Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince lüzum gösterilecek şarap nevelerini, İnhisar idaresi imal veya ithal suretile piyasada buldurmağa mecburdur.

MADDE 14 — İnhisar idaresi şarapçılığı öğretmek ve yaymak maksadile, lüzum göreceği ziraî istihsal muntakalarında kurslar açar, öğretici neşriyat yapar ve filimler göstertir. Bu

B. E.

madde mucibince de resmi verilmedikçe başkasına devredilemez ve satılamaz.

Zr. E.

ları haiz olmadıkça ve 14 ncü madde mucibince de resmi verilmedikçe başkasına devredilemez ve satılamaz.

G. İ. E.

pılan şaraplar bu maddede yazılı vasıfları haiz olmadıkça ve 14 ncü madde mucibince resmi verilmedikçe başkasına satılamaz.

Hü.

nen lüzumlu görülecek yerlerde teşvik edici mahiyette müsabakalar açarak kazananlara mükâfat ve yabancı memleketlere şarap ihraç edeceklere ihraç ettikleri şaraplar için her sene İnhisarlar umum müdürlüğü bütçesine konacak tahsisattan İcra Vekilleri Heyetince tâyin edilecek nisbetlerde prim de verilebilir.

MADDE 15. — Hususi şahıslar tarafından tesis edilecek istihsal kabiliyeti 300 000 litre-yi geçen şaraphanelerin tesis edilebileceği yerler müracaat üzerine Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat vekilliklerince birlik-te tâyin ve tesbit olunur.

Ad. E.

MADDE 15. — Hükûmetin on beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. E.

sanatın inkişafını temin için teşvik edici mahiyette sergiler, ve müsabakalar ve nümune fuarları tertip ederek kazananlara mükâfat ve yabancı memleketlere şarap ihraç edeceklere ihracatları nisbetinde, her sene bütçesine konacak tahsisata göre prim verir.

Türk şaraplarını dış piyasalara tanıtmak maksadile, inhisar idaresince harice yapılacak ihracat dahi İcra Vekilleri Heyetinden ayrıca muvafakat istihsali şartile, prim verilecekler listesine alınabilir .

MADDE 15 — Hususî şahıslar tarafından tesis edilecek, istihsal kabiliyeti 300 000 litre-yi geçen şaraphanelerin tesis edilebileceği yerler müracaat üzerine Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat vekilliklerince, birlikte tayin ve tesbit edilir.

Bunlardan yurt içerilerinde tesis olunacakların, Devlet vapurları ve demiryollarile büyük istihlâk merkezleri ve ihraç iskelelerine vaki olacak sevkiyat ve bu mahallerden celp veya geri getirecekleri kaplar ve imalât için zarurî maddeler nakil tarifelerinde, rekabet ve faaliyetlerinin devamına imkân verecek, mesafe ile makûsen mütenasip hususi tarifeler tatbik olunur.

MADDE 13. — Üç yüz bin litreden fazla şarap yapabilecek olan hususi şaraphaneler, Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat vekâletlerince birlikte tesbit edilen yerlerde kurulur.

MADDE 13. — Bütçe encümeninin 13 ncü maddesi aynen.

MADDE 13. — Bütçe encümeninin 13 ncü maddesi aynen.

MADDE 14. — Şaraplardan litre başına beş kuruş hususi istihlâk resmi alınır. Bu resim yapılan şarabın 12 nci madde mucibince muayyen vasfı haiz bulunduğu anlaşılınca tahakkuk ettirilir ve şarabın başkasına devrinde veya satışında İnhisarlar idaresince tahsil olunur. Zatî istihlâk için kendi mah-

MADDE 14. — Şaraplardan litre başına (1-5) kuruş arasında hususi istihlâk resmi alınır. Bu resim yapılan şarabın 12 nci madde mucibince muayyen vasfı haiz bulunduğu anlaşılınca tahakkuk ettirilir ve şarabın başkasına devrinde veya satışında İnhisarlar idaresince tahsil olunur.

MADDE 14. — Şaraplardan litre başına beş kuruşa kadar hususi istihlâk resmi alınır. Bu resim yapılan şarabın 12 nci madde mucibince muayyen vasfı haiz bulunduğu anlaşılınca tahakkuk ettirilir ve şarabın başkasına devrinde veya satışından İnhisarlar idaresince tahsil olunur.

Hü.

Ad. E.

Mal. E.

B. E.

sullerinden beş yüz litreye kadar şarap yapanlardan hususi istihlâk resmi alınmaz.

Dış memleketlere çıkarılan şaraplardan hususi istihlâk resmi alınmaz ve alınmış ise 7 nci maddedeki esaslara göre geri verilir.

Şaraplardan 2460 sayılı ve 28 . V . 1934 tarihli kanunla alınmakta olup 3828 ve 4040 sayılı kanunlarla arttırılmış bulunan müdafaa vergisinin hususi istihlâk resmi ile birlikte tahsillerine devam olunur.

MADDE 15. — İnhisarlar idaresi, memleket şarapçılığının vasıflandırılması ve iyileştirilmesi için kendi bağlarında ve şaraphanelerinde araştırmalarına devam etmekle beraber uygun gördüğü bölgelerde nümüne şaraphaneleri de yapar.

Ziraat vekâleti şaraphık üzümlele şarapçılık üzerinde yaptığı çalışmalardan İnhisarlar idaresinin faydalanması için Gümrük ve inhisarlar vekâletiyle işbirliği yapar.

MADDE 16. — İnhisarlar idaresi şarap yapanlara şarapçılık tekniğini öğretmek için uygun görülen bölgelerde kurslar açar ve müsabakalar tertip ederek iyi şarap yapanlara mükâfat dağıtabilir.

Her yıl İnhisarlar umum müdürlüğü bütçesine konulan tahsisattan dış memleketlere şarap satanlara İcra Vekilleri Heyetince tâvin edilen nisbette prim verebilir. İnhisarlar idaresi de dış memleketlere sattığı şaraplar için prim alır.

Zr. E.

Zatî istihlâk için kendi mahsullerinden beş yüz litreye kadar şarap yapanlardan hususi istihlâk resmi alınmaz.

Dış memleketlere çıkarılan şaraplardan hususi istihlâk resmi alınmaz. Ve alınmış ise 7 nci maddedeki esaslara göre geri verilir.

Şaraplardan 2460 sayılı ve 28 . V . 1934 tarihli kanunla alınmakta olup 3828 ve 4040 sayılı kanunlarla arttırılmış bulunan Müdafaa vergisinin hususi istihlâk resmi ile birlikte tahsillerine devam olunur.

MADDE 15. — Bütçe encümeninin 15 nci maddesi aynen.

MADDE 16. — Bütçe encümeninin 16 ncı maddesi aynen.

G. İ. E.

Kendi kullanmaları için kendi mahsullerinden 500 litreye kadar şarap yapanlarla dış memleketlere çıkarılan şaraplardan hususi istihlâk resmi alınmaz.

Dış memleketlere çıkarılan şaraplardan hususi istihlâk resmi alınmış ise 7 nci maddedeki esaslara göre geri verilir.

Şaraplardan alman müdafaa vergileri, hususi istihlâk resmiyle birlikte tahsil olunur.

MADDE 15. — Bütçe encümeninin 15 nci maddesi aynen.

MADDE 16. — Bütçe encümeninin 16 ncı maddesi aynen.

MADDE 16. — Senede 200 litreden fazla sirke imal etmek isteyenler İnhisarlar idaresine haber vermeğe mecburdurlar.

MADDE 16. — Hükûmetin on altıncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Fasıl : III

İspirto ve ispirotolu içkilerle sair maddelerin satışı

MADDE 17. — Şarap ve biradan gayri ispirto ve ispirto-lu içkileri satmak isteyenler İnhisarlar idaresinden ruhsat almağa mecburdurlar.

Bu ruhsat tezkereleri için hiç bir harç ve resim alınmaz.

MADDE 18. — Bu kanun ile inhisar altında bulunan ve İnhisarlar idaresince yurt içinde satılan ispirto ve ispirotolu içkilerin satış fiyatları (Kadeh-le satış hariç) bunların maliyetlerine İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunacak asgari ve âzami hadler dahilinde inhisar resminin ilâvesi suretiyle tâyin olunur.

Devlete, belediyeye, evkaf ve hususi idarelere ait sıhhi müesseselere lüzumu olan ispirtoyu Gümruk ve inhisarlar vekâletinin teklifi üzerine cari fiyatlardan tenzilât icrasıyle sattırmağa İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

Fasıl : III

Alkol ve alkollü içkilerle sair maddelerin satışı

MADDE 16 — Şarap, bira ve her çeşit likörden gayri alkollü içkiler ve alkol satmak isteyenler, İnhisar idaresinden önceden ruhsat tezkeresi almağa mecburdurlar. Bu ruhsat tezkereleri için hiç bir harç ve resim alınmaz. Ne gibi şahıslara ruhsat verilemeyeceği Nizamname ile tesbit olunur.

MADDE 17 — Bu kanun ile inhisar altında bulunan ve inhisar idaresince yurt içinde satılan alkol ve alkollü içkilerin satış fiyatları (Kadeh-le satış hariç) bunların maliyetlerine İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunacak asgari ve azami hadler dahilinde inhisar hissesi ilâvesi suretile tayin olunur.

Devlete, belediyeye, Evkafa, Hususî idarelere ait sıhhi müesseselere lüzumu olan alkollü Gümruk ve inhisarlar vekâletinin teklifi üzerine cari fiyatlardan tenzilât icrasıyle sattırmağa İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

İmal ve satış için kendilerine

B. E.

MADDE 17. — Sıhhat ve ictimai muavenet vekâletinin tıbbi ihtiyaclar için istediği şaraplar İnhisarlar idaresince temin olunur.

MADDE 18. — Dahilde imal olunan şaraplardan muamele vergisi almımaz.

İspirto ve ispirotolu içkilerle diğer maddelerin satışı

MADDE 19. — İspirto ve ispirotolu içkileri satmak isteyenler, İnhisarlar idaresinden ruhsat almağa mecburdurlar.

Yalnız şarap ve bira satmak isteyenler bir beyanname ile satış yerlerini İnhisar idaresine bildirirler.

MADDE 20. — İspirto ve İnhisarlar idaresince yapılan ispirotolu içkilerin satış fiatı (kadehle satış hariç), maliyetlerine İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunan asgari ve âzami hadler dahilinde inhisar resmi ilâvesiyle tâyin olunur.

Üçüncü maddeye göre yapılan ispirotolu içkiler için verilen yarı mamul maddelerin inhisar resmi İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunur. Bu içkilerin yurt içindeki satış fiatı, inhisar resmiyle birlikte tahakkuk eden maliyetlerine yüzde on beşe kadar kâr bırakılmak suretiyle İnhisarlar idaresince tesbit olunur.

Zr. E.

MADDE 17. — Sıhhat ve ictimai muavenet vekâletinin tıbbi ihtiyaclar için istediği şarapları İnhisarlar idaresi temine mecburdur.

MADDE 18. — Bütçe encümeninin 18 nci maddesi aynen.

İspirto ve ispirotolu içkilerle diğer maddelerin satışı

MADDE 19. — Bütçe encümeninin 19 ncu maddesi aynen.

MADDE 20. — Bütçe encümeninin 20 nci maddesi aynen.

G. İ. E.

MADDE 17. — Bütçe encümeninin 17 nci maddesi aynen.

MADDE 18. — Bütçe encümeninin 18 nci maddesi aynen.

İspirto ve ispirotolu içkilerle diğer maddelerin satışı

MADDE 19. — İspirto ve ispirotolu içkileri satmak isteyenler İnhisarlar idaresinden ruhsat almağa mecburdurlar.

Bu ruhsat tezkereleri için hiç bir harç ve resim alınmaz.

Şarap ve bira satmak isteyenler bir beyanname ile satış yerlerini İnhisarlar idaresine bildirirler.

MADDE 20. — İnhisarlar idaresince yurt içinde satılan inhisar altındaki maddelerin satış fiyatı, maliyetlerine İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunan asgari ve âzami hadler dahilinde inhisar resmi ilâvesiyle tâyin olunur.

Üçüncü maddeye göre kendilerine izin verilenlerin imâl ettikleri içkilerin satış fiyatı, inhisar resmiyle birlikte tahakkuk eden maliyetlerine % 15 e kadar kâr ilâvesi suretiyle tesbit olunur.

Kadehle satış hariç olmak üzere, ikinci madde mucibince İdarenin yaptığı maddelerle yukarıki fıkralarda yazılı inhisar

Hü.

Ad. E.

Mal. E.

İmâl ve satış için kendilerine mezuniyet verilenlere, İnhisarlar idaresince yarı mamul maddelerde verildiği takdirde bu maddelerin maliyetine ne miktar inhisar resmi zammedileceği, ve iptidai maddeleri kendileri tarafından tedarik edilerek inhisar mamulâtı yapmalarına ve satmalarına izin verilenlerden alacak inhisar resminin miktarı İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunur. Bu maddelerin yurt içindeki âzami satış fiyatları da bunları yapanlara % 15 şe kadar kâr bırakılmak suretiyle İnhisarlar idaresince tâyin olunur.

İnhisarlar idaresi tarafından yapılan şaraplarla inhisarı tazammun etmemek şartıyla bu idarenin yapacağı diğer mamullerin satış fiyatını Gümrük ve inhisarlar vekâleti tâyin ve tesbit eder.

Bunların ve inhisar maddelerinin tâyin olunan fiyatlardan fazlasına satılması yasaktır.

MADDE 19. — İnhisarlar idaresinin mamullerini satanlara idarece % 10 a kadar bey'iyeye verilir. Ancak, kırık ve taşıma karşılığı olmak ve bazı çeşit içkilerin sürümünü arttırmak için İdarece icabına göre ayrıca % 10 a kadar iskonto

MADDE 19. — Hükümetin on dokuzuncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

mezuniyet verilenlere. İnhisar idaresince yarı mamul maddelerinde verildiği takdirde bu maddelerin maliyetine ne miktar inhisar hissesi zammedileceği, ve iptidai maddeleri kendileri tarafından tedarik edilerek inhisar mamulâtı yapmalarına ve satmalarına izin verilenlerden alınacak inhisar hissesinin miktarı İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunur. Bu maddelerin yurt içindeki azamî satış fiyatları bunları yapanlara % 15 şe kadar kâr bırakılmak suretile İnhisar idaresince tayin olunur.

İnhisar idaresi tarafından yapılan şaraplarla inhisarı tazammun etmemek şartıyla bu idarenin yapacağı diğer mamullerin satış fiyatını Gümrük ve inhisarlar vekâleti tayin ve tesbit eder.

Bunların ve inhisar maddelerinin tayin olunan fiyatlardan fazlasına satılması yasaktır.

MADDE 18 — İnhisar idaresinin mamullerini satanlara idarece % 10 a kadar beyiye verilir. Ancak, kırık ve taşıma karşılığı olmak ve bazı çeşit içkilerin sürümünü arttırmak için idarece icabına göre ayrıca % 10 a kadar iskonto yapılabilir.

B. E.

İkinci madde mucibince İnhisarlar idaresi tarafından yapılan maddelerin satış fiyatını Gümrük ve inhisarlar vekâleti tesbit eder.

Bu maddeye göre tesbit edilen fiyatlardan yukarı satış yapılamaz.

Zr. E.

G. İ. E.

maddelerinin satış fiyatları İnhisarlar umum müdürlüğünce tesbit, Gümrük ve inhisarlar vekâletince tasdik olunur.

MADDE 21. — Devlete, Vakıflar umum müdürlüğüne, Hususi idarelere ve belediyelere ait sıhhi müesseselere lâzım olan ispirtonun satış fiyatından tenzilât yapılarak sattırılmasına Gümrük ve inhisarlar vekâletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

MADDE 22. — İnhisarlar idaresi :

a) Mamullerini satanlara yüzde ona kadar bey'îye;

b) Kırılma, taşıma karşılığı ile bazı çeşit içkiler için yüzde ona ve ikinci maddede yazılı mamuller için de yüzde

MADDE 21. — Devlete, Vakıflar umum müdürlüğüne, hususi idarelere ve belediyelere ait sıhhi müesseselere ve menafii umumyeye hâdim cemiyetlere lâzım olan ispirtonun satış fiyatından tenzilât yapılarak sattırılmasına Gümrük ve inhisarlar vekâletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

MADDE 22. — İnhisarlar idaresi :

a) Mamullerini satanlara yüzde ona kadar bey'îye;

b) Kırılma, taşıma karşılığı ile bazı çeşit içkiler için ayrıca yazılı mamuller için de yüzde

MADDE 21. — Ziraat encümeninin 21 nci maddesi aynen.

MADDE 22. — İnhisarlar idaresi :

a) Mamüllerini satanlara yüzde ona kadar bey'îye verebilir.

b) Kırılma, taşıma karşılığı ile bazı çeşit içkiler için ayrıca yüzde ona ve ikinci mad-

Hü.

Ad. E.

Mal. E.

yapılabilir.

Bu mamulleri açık satanlara verilecek bey'ıye ve iskontonun miktarı Gümrük ve inhisarlar vekilligince tayin olunur.

Fasıl : IV

Ispirto ve ispirotolu içkilerin nakli

MADDE 20.— İspirto ve ispirotolu içkileri (Bira ve şarap hariç) açık kaplarla nakletmek için İnhisarlar idaresinden nakliye tezkeresi alınması mecburidir.

Açık kaplar içinde bulunan ispirotunun 50 litreye kadarı (dahil) şehir ve kasabalar içinde fatura ile nakledilebilir.

Yurt içinde bir yerden diğer yere giden yolcuların beraberlerinde taşıyacakları ve müstehtliklerin evlerine götürecekleri 3 litreye kadar (dahil) ispirotunun şehir ve kasabaların iç ve dışına nakillerinde fatura ve tezkere aranmaz.

MADDE 21. — Ağzları kapalı ve İnhisarlar idaresinin farik alâmetlerini veya hususi âmillerin farik alâmetleriyle birlikte İnhisarlar idaresinin mühür ve bandrolünü taşıyan kaplar içindeki ispirot ve ispirotolu içkilerin şehir ve kasabalar içinde ve dışında nakilleri serbestir.

MADDE 20. — Hükümetin yirminci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Hükümetin yirmi birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bu mamulleri açık satanlara verilecek beyiye ile iskontonun miktarı Gümrük ve inhisarlar vekilligince tayin olunur.

Fasıl : IV

Alkol ve alkollü içkilerin nakli

MADDE 19 — Alkol ve alkollü içkiler (bira, şarap ve likör hariç) açık kaplarla nakletmek için İnhisar idaresinden nakliye tezkeresi alınması mecburidir.

Şu kadar ki ağzları kapalı ve İnhisar idaresinin farik alâmetlerini veya nususî âmillerin farik alâmetleriyle birlikte İnhisar idaresinin mühür ve bandrolünü taşıyan kaplar içindeki alkol ve alkollü içkilerin şehir ve kasabalar içinde ve dışında nakilleri serbesttir.

Açık kaplar içinde bulunan alkolün 50 litreye kadarı, (dahil) şehir ve kasabalar içinde, yalnız fatura ile nakledilebilir.

Yurt içinde bir yerden diğer bir yere giden yolcuların beraberlerinde taşıyacakları ve müstehtliklerin evlerine götürecekleri 3 litreye kadar (dahil) alkolün şehir ve kasabaların iç ve dışına nakillerinde fatura ve tezkere aranmaz.

B. E.

on beşe kadar iskonto yapabilir.

MADDE 23. — İnhisarlar idaresinin mühür veya kontrol alâmetini taşımayan kaplarda ispirto ve ispirotolu içkileri nakletmek, idareden nakliye tezkeresi almağa bağıdır. Elli (dahil) litreye kadar ispirto, şehir ve kasabalar içinde açık kaplarda fatura ile nakledilebilir.

Üç (dahil) litreye kadar ispirotunun açık kaplarla taşınması yukarıdaki kayıtlara tabi değildir.

Zr. E.

on beşe kadar iskonto yapılabilir.

MADDE 23. — Bütçe encümeninin 23 ncü maddesi aynen.

G. İ. E.

dede yazılı mamûller için de yüzde on beşe kadar iskonto yapabilir.

MADDE 23. — İnhisarlar idaresinin mühür veya kontrol alâmetini taşımayan kaplarda ispirto ve ispirotolu içkiler (Bira ve şarap hariç) nakletmek, idareden nakliye tezkeresi almağa bağıdır. Elli (dahil) litreye kadar ispirto, şehir ve kasabalar içinde açık kaplarda fatura ile nakledilebilir.

Üç (dahil) litreye kadar ispirotunun açık kaplarla taşınması yukarıdaki kayıtlara tabi değildir.

Hü.

Fasıl : V

Ceza hükümleri

MADDE 22. — 1918 sayılı kanunun 34 ncü maddesinde yazılı fiilleri işleyenler hakkında 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

MADDE 23. — Kaçak olarak tutulan inhisar altındaki ispirto ve ispirtolu içkilerle bunların imaline yarayan alet ve vasıtalar ve iptidai maddeler müsadere edilir.

Bunardan :

A) Kaçak ispirto ve ispirtolu içki yapmak maksadiyle ta-

Ad. E.

MADDE 22. — Bu kanunla inhisar altına alınan veya inhisar resmine tabi tutulan maddelere vazedilen inhisar idaresine ait mühür, damga veya farik alâmetleri, bandrol veya ettikleri taklit veya tahrif ederek, konulduğu eşyadan kaldırarak değiştirilerek veya her ne suretle olursa olsun tedarik ederek kaçak maddelerde kullanılanların hareketleri kaçakçılık sayılır ve haklarında 1918 sayılı kanunun 25 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yazılı cezalardan başka yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası ve bu suçun Türk ceza kanununda muayyen olan cezası da hükmolunur.

Yukarıki fıkrada yazılı alâmet veya bandrol veya etiketleri salâhiyet ve mezuniyetleri olmaksızın basanlar veya satanlar veya saklıyanlar hakkında altı aydan iki seneye kadar hapis cezasıyla birlikte yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası da hükmolunur.

Bu maddede yazılı fiiller alâkalı memurlar tarafından işlenmiş ise bu cezalar iki kat olarak hükmolunur.

MADDE 23. — Hükümetin yirmi üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. E.

Fasıl : V

Ceza hükümleri

MADDE 20 — Bu kanunla inhisar altına alınan veya inhisar hissesine tâbi tutulan maddelere vazedilen inhisar idaresine ait mühür, damga veya farik alâmetleri, bandrol veya etiketleri taklit veya tahrif ederek, konulduğu eşyadan kaldırarak, değiştirerek, her ne suretle olursa olsun tedarik ederek kaçak maddelerde kullanılanların hareketleri kaçakçılık sayılır ve haklarında 1918 sayılı kanunun 25 nci maddesinin 3 ncü fıkrasında yazılı cezalardan başka 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası ve bu suçun Türk ceza kanununda muayyen olan cezası da hükmolunur.

Yukarıki fıkrada yazılı alâmet veya bandrol veya etiketleri salâhiyet ve mezuniyetleri olmaksızın basanlar veya satanlar veya saklıyanlar hakkında altı aydan iki seneye kadar hapis cezasıyla birlikte 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası da hükmolunur.

Bu maddede yazılı fiiller alâkalı memurlar tarafından işlenmiş ise bu cezalar iki kat olarak hükmolunur.

MADDE 21 — Kaçak olarak tutulan inhisar altındaki alkol ve alkollü içkilerle bunların imaline yarayan alet ve vasıtalar ve iptidai maddeler müsadere edilir.

Bunlardan :

a) Kaçak alkol ve alkollü içki yapmak maksadile taham-

B. E.

Ceza hükümleri

MADDE 24. — Bu kanunla inhisar altına alınan ve inhisar veya hususi istihlak resmine tabi tutulan maddelere konulan inhisar idaresine ait mühür, damga, farik kontrol veya alâmetleri, bandrol veya etiketleri taklit veya tahrif ederek, konulduğu eşyadan kaldırarak, değiştirerek veya herne suretle olursa olsun tedarik ederek kaçak maddelerde kullananların hareketleri kaçakçılık sayılır ve haklarında 1918 sayılı kanunun 25 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yazılı cezalardan başka yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası ve bu suçun Türk ceza kanununda muayyen olan cezası da hükmolunur.

Yukarıki fıkrada yazılı alâmet veya bandrol veya etiketleri salâhiyet ve mezuniyetleri olmaksızın basanlar veya satanlar veya saklıyanlar hakkında altı aydan iki seneye kadar hapis cezası ile birlikte yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası da hükmolunur.

Bu maddede yazılı fiiller alâkalı memurlar tarafından işlenmiş ise bu cezalar iki kat olarak hükmolunur.

MADDE 25. — Kaçak olarak tutulan ispirto ve ispirtolu içkilerle bunların yapılmasına yarayan âlet ve vasıtalar ve iptidai maddeler müsadere edilir.

Bunlardan :

a) Kaçak ispirto ve ispirtolu içki yapmak maksadiyle tahammüre terkedilen veya isla-

Zr. E.

Ceza hükümleri

MADDE 24. — Bütçe encümeninin 24 nci maddesi aynen.

MADDE 25. — Bütçe encümeninin 25 nci maddesi aynen.

G. İ. E.

Ceza hükümleri

MADDE 24. — Bütçe encümeninin 24 nci maddesi aynen.

MADDE 25. — Kaçak olarak tutulan ispirto ve ispirtolu içkilerle bunların yapılmasına yarayan âlet ve vasıtalar ve iptidai maddeler müsadere edilir.

Bunlardan :

a) Kaçak ispirto ve ispirtolu içki yapmak maksadiyle tahammüre terkedilen veya isla-

Hü.

hammüre terkedilen veya ıslatılan iptidai maddelerin suyu da dahil olduğu halde dört litresine kadar olan miktarından bir lira, bu miktarı tecavüz eden her litre veya litre kesirlerinden ayrıca 25 kuruş;

B) Vermüt ve biraların iki litreye kadar olan miktarından bir lira, bu miktarı tecavüz eden her bir litre veya litre kesirlerinden ayrıca 50 kuruş;

C) İspirto ve köpürür şaraplarla «B» fıkrasında yazılı içkilerin dışında kalan her türlü ispirotolu içkilerin (şarap hariç) her bir litre veya litre kesirlerinden 5 lira, ağır para cezası almır.

D) «B» ve «C» fıkralarında yazılı ispirotolu içkiler ecnebi mamulâtı olduğu takdirde bunlara ait para cezaları bes kat olarak almır.

E) İspirto ve ispirotolu içki imaline yarayan vasıtalarından istiap hacmi 20 litreye kadar (dahil) olan imbik ve diğer taktir aletleri için 100 lira, 40 litreye kadar (dahil) olanlar için 300 lira ağır para cezası almır. Bu hacimden fazla her bir 20 litre veya kesirleri için para cezası 200 lira arttırılır.

Kazansız olarak yakalanan imbik aksamı ve sair taktir aletlerinin (kapak, nakil, müberrit, müberrit kapağı, müberrit tasları gibi) kaçakçılıkta kullanılırken yakalanan veya kullanılmakta olduğu anlaşılan her bir parçasından 10 lira ağır para cezası almır.

F) 1918 sayılı kanunun 14 ncü maddesinin birinci fıkrası da yalnız müsadere cezası tatmevzuuna giren kaçakçılıklar-
bik edilir.

Ad. E.

Mal. E.

müre terkedilen veya ıslatılan iptidai maddelerin suyu da dahil olduğu halde 4 litresine kadar olan miktarından bir lira, bu miktarı tecavüz eden her litre veya litre kesirlerinden ayrıca 25 kuruş,

b) Vermüt ve biraların iki litreye kadar olan miktarından bir lira, bu miktarı tecavüz eden her bir litre veya litre kesirlerinden ayrıca elli kuruş,

c) Alkol ve (b) fıkrasında yazılı içkilerin dışında kalan her türlü alkollü içkilerin (şarap hariç) her bir litre veya litre kesirlerinden 5 lira, ağır para cezası almır.

d) (b) ve (c) fıkralarında yazılı alkol ve alkollü içkiler ecnebi mamulâtı olduğu takdirde bunlara ait para cezaları beş kat olarak almır.

e) Alkol ve alkollü içki imaline yarayan vasıtalarından istiap hacmi 20 litreye kadar (dahil) olan imbik ve diğer taktir aletleri için 100 lira, 40 litreye kadar (dahil) olanlar için 300 lira ağır para cezası almır. Bu hacimden fazla her bir 20 litre veya kesirleri için para cezası 200 lira arttırılır.

Kazansız olarak yakalanan imbik aksamı ve sair taktir aletlerinin (kapak, nakil, müberrit kapağı müberrit tasları gibi) kaçakçılıkta kullanılırken yakalanan veya kullanılmakta olduğu anlaşılan her bir parçasından 10 lira ağır para cezası almır.

f) 1918 sayılı kanunun 14 ncü maddesinin birinci fıkrası mevzuuna giren kaçakçılıklarda yalnız müsadere cezası tatbik edilir.

Tutulan imbik veya taktir aletleri; gülyacağı ve diğer trib-

B. E.

tilan iptidai maddelerin suyu ile birlikte dört litresine kadarından bir lira, bundan yukarı her litre veya litre kesirlerinden ayrıca yirmi beş kuruş;

b) Vermut ve biraların iki litreye kadarından bir lira, bunu aşan her bir litre veya litre kesirlerinden ayrıca elli kuruş;

c) İspirto ve (b) fıkrasında yazılı içkilerin dışında kalan her türlü ispirotolu içkilerin (şarap hariç) her bir litresinden veya litre kesirlerinden beş lira, ağır para cezası alınır.

d) (b) ve (c) fıkralarında yazılı ispiroto ve ispirotolu içkiler yabancı memleket mamulü olduğu takdirde bunlara ait para cezaları beş kat olarak alınır.

e) İspirto ve ispirotolu içki imaline yarayan vasıtalarından istiap hacmi yirmi litreye kadar (dahil) olan imbik ve diğer taktir aletleri için yüz lira, kırk litreye kadar (dahil) olanlar için üç yüz lira ağır para cezası alınır. Bu hacimden fazla her bir yirmi litre veya kesirleri için para cezası iki yüz lira arttırılır.

Kazansız olarak yakalanan imbik aksamı ve sair taktir aletlerinin (kapak, nâkil, müberrit, müberrit kapağı ve müberrit taşları gibi) kaçakçılıkta kullanılırken yakalanan veya kullanılmakta olduğu anlaşılan her bir parçasından on lira ağır para cezası alınır.

f) 1918 sayılı kanununun 14 ncü maddesinin birinci fıkrası mevzuuna giren kaçakçılıklarda yalnız müsadere cezası tatbik edilir.

Tutulan imbik veya taktir aletleri, gülyacağı ve diğer tıbbi mamuller yapılmasında kulla-

Zr. E.

G. İ. E.

tilan iptidai maddelerin suyu ile birlikte dört litresine kadarından bir lira, bundan yukarı her litre veya litre kesirlerinden ayrıca yirmi beş kuruş;

b) Vermut ve biraların iki litreye kadarından bir lira, bunu aşan her bir litre veya litre kesirlerinden ayrıca elli kuruş;

c) İspirto ve (b) fıkrasında yazılı içkilerin dışında kalan her türlü ispirotolu içkilerin (şarap hariç) her bir litresinden veya litre kesirlerinden beş lira, ağır para cezası alınır.

d) (b) ve (c) fıkralarında yazılı ispiroto ve ispirotolu içkiler yabancı memleket mamulü olduğu takdirde bunlara ait para cezaları beş kat olarak alınır.

e) İspirto ve ispirotolu içki imaline yarayan vasıtalarından istiap hacmi yirmi litreye kadar (dahil) olan imbik ve diğer taktir aletleri için yüz lira, kırk litreye kadar (dahil) olanlar için üç yüz lira ağır para cezası alınır. Bu hacimden fazla her bir yirmi litre veya kesirleri için para cezası iki yüz lira arttırılır.

Kazansız olarak yakalanan imbik aksamı ve sair taktir aletlerinin (kapak, nâkil, müberrit, müberrit kapağı ve müberrit taşları gibi) kaçakçılıkta kullanılırken yakalanan veya kullanılmakta olduğu anlaşılan her bir parçasından on lira ağır para cezası alınır.

f) 1918 sayılı kanununun 14 ncü maddesinin birinci fıkrası mevzuuna giren kaçakçılıklarda yalnız müsadere cezası tatbik edilir.

Gülyacağı ve diğer tıbbi mamuller yapılmasında kullanılan

Hü.

Tutulan imbik veya taktir aletleri; gülyâğı ve diğer tıbbi mamulât istihsalinde kullanılmışsa birinci defasında yukarıda yazılı cezaların onda biri ve tekerrüründe beşte biri hükmolunur.

MADDE 24. — Faaliyetlerine müsaade olunan fabrika, imalâthane, imlâthane ve sair yerlerde mevcut taktir aletleriyle alelûmum kaplara İnhisarlar idaresince konmuş olan mühürlerin 1918 sayılı kanunun 34 ncü maddesi dışındaki sebeplerle ve kast ve iradeye makrun olmaksızın bozulması halinde alâkadarlar keyfiyeti en geç 24 saat içinde yazı ile İnhisarlar idaresine (bulunmayan yerlerde ihtiyar heyetine) bildirmeğe mecburdurlar.

Vaziyeti bu müddet içinde bildirmeyenlerle tabi oldukları muayyen murakabe şartlarına ve idarece muayyen fennî ve idarî kayıtlara riayet göstermeyen bu gibi müessese sahip veya mümessillerinden birinci defasında 10 liradan 50 liraya kadar ağır para cezası almır. Tekerrüründe bu ceza iki kat hükmolunur ve İnhisarlar idaresi imalâtı muvakkaten men veya verilmiş olan ruhsatı iptal edebilir.

MADDE 25. — Dördüncü maddede yazılı izin ve müsaadeyi almadan fabrika veya imalâthane açanlardan 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınmakla beraber haklarında 1918 sayılı kanun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 26. — 6 ncı maddenin ikinci fıkrası hükmüne riayet etmiyenlerden 20 liradan

Ad. E.

MADDE 24. — Hükûmetin yirmi dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 25. — Hükûmetin yirmi beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 26. — Hükûmetin yirmi altıncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. E.

bî mamulât istihsalinde kullanılmışsa birinci defasında yukarıda yazılı cezaların yirmide biri ve tekerrüründe beşte biri hükmolunur.

MADDE 22 — Faaliyetlerine müsaade olunan fabrika, imalâthane, imlâthane ve sair yerlerde mevcut taktir aletleriyle alelûmum kaplara İnhisar idaresince konmuş olan mühürlerin 1918 sayılı kanunun 34 ncü maddesi dışındaki sebeplerle ve kasit ve iradeye makrun olmaksızın bozulması halinde alâkadarlar keyfiyeti en geç 24 saat içinde yazı ile İnhisar idaresine (bulunmayan yerlerde ihtiyar heyetine) bildirmeğe mecburdurlar.

Vaziyeti bu müddet içinde bildirmeyenlerle tâbi oldukları muayyen murakabe şartlarına ve idarece muayyen fennî ve idarî kayıtlara riayet göstermeyen bu gibi müessese sahip veya mümessillerinden birinci defasında 10 liradan 50 liraya kadar ağır para cezası alınır. Tekerrüründe bu ceza iki kat hükmolunur ve İnhisar idaresi imalâtı muvakkaten men veya verilmiş olan ruhsatı iptal edebilir.

MADDE 23 — (Hükûmetin 25 ncı maddesi aynen.)

MADDE 24 — (Hükûmetin 26 ncı maddesi aynen.)

B. E.

nılmışsa birinci defasında yukarıda yazılı cezaların yirmide biri ve tekerrüründe beşte biri hükmolunur.

MADDE 26. — İşletilmelerine müsaade olunan fabrika, imalâthane, imlâthane ve sair yerlerde mevcut taktir aletleriyle alelûmum kaplara İnhisar idaresince konmuş olan mühürlerin kast ve iradeye makrun olmaksızın bozulması halinde alâkalılar bunu en geç yirmi dört saat içinde yazı ile İnhisar idaresine (bulunmıyan yerlerde ihtiyar heyetine) bildirmeğe mecburdurlar. Müddeti içinde bildirmiyenlerle kontrol şartlarına, fennî ve idarî kayıtlara riayet etmiyen müessese sahip veya mümessillerinden birinci defasında on liradan elli liraya kadar ağır para cezası almır. Tekerrüründe bu ceza iki kat hükmolunur ve İnhisarlar idaresi imalâtı muvakkaten men veya verilmiş olan ruhsatı iptal edebilir.

MADDE 27. — Altıncı maddede yazılı müsaadeyi almadan fabrika veya imalâthane kuran veya işletenlerden yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası alınmakla beraber haklarında 1918 sayılı kanunun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 28. — Sekizinci maddenin ikinci fıkrası hükümlerine riayet etmiyenlerden yir-

Zr. E.

MADDE 26. — Bütçe encümeninin 26 ncı maddesi aynen.

MADDE 27. — Bütçe encümeninin 27 nci maddesi aynen.

MADDE 28. — Bütçe encümeninin 28 nci maddesi aynen.

G. İ. E.

ruhsatsız imbikler veya taktir aletleri için birinci defasında yukarıda yazılı cezaların yirmide biri ve tekerrüründe beşte biri hükmolunur.

MADDE 26. — Bütçe encümeninin 26 ncı maddesi aynen.

MADDE 27. — Bütçe encümeninin 27 nci maddesi aynen.

MADDE 28. — Bütçe encümeninin 28 nci maddesi aynen.

Hü.

50 liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 27. — 15 nci maddede mucibince yeri tayin ve tesbit edilmeden tesis edilen istihsal kabiliyeti 300 000 litreyi geçen şaraphane sahiplerinden ve 11 nci maddeye göre müsaade almadan metil alkol istihsaline mahsus tesisat vücude getirenlerden 50 liradan 200 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Yukarıki fıkralara göre ceza verilmesi bu suretle açılmış olan fabrika ve imalâthanelerin faaliyete devamlarında mahzur görülmiyenleri hakkında Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat vekilliklerince faaliyete devam müsaadesi verilmesine mâni teşkil etmez.

MADDE 28. — 16 ncı maddedeki istisna dışında olarak İnhisarlar idaresine haber vermeden sirke imal edenlerden 10 liraya kadar hafif para cezası alınır.

MADDE 29. — 17 nci maddede göre ruhsat tezkeresi alınarak satılabilecek olan maddeleri

Ad. E.

MADDE 27. — 15 nci maddede mucibince yeri tayin ve tesbit edilmemesinden tesis edilen istihsal kabiliyeti 300 000 litreyi geçen şaraphane sahiplerinden ve 11 nci maddeye göre müsaade almadan metil alkol istihsaline mahsus tesisat vücude getirenlerden 50 liradan 200 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Yukarıki fıkraya göre ceza verilmesi, bu suretle açılmış olan fabrika ve imalâthanelerin faaliyete devamlarında mahzur görülmiyenleri hakkında Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat vekilliklerince faaliyete devam müsaadesi verilmesine mâni teşkil etmez.

MADDE 28. — Hükûmetin yirmi sekizinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29. — 17 nci maddede göre ruhsat tezkeresi alınarak satılabilecek olan maddeleri

Mal. E.

MADDE 25 — 15 nci maddede mucibince yeri tayin ve tesbit edilmeden tesis edilen istihsal kabiliyeti 300 000 litreyi geçen şaraphane sahiplerinden ve 3 ncü maddeye göre müsaade almadan metil alkol istihsaline mahsus tesisat vücude getirenlerden 50 liradan 200 liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 26 — 16 ncı maddede göre ruhsat tezkeresi alınarak satılabilecek olan mad-

B. E.

mi liradan elli liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 29. — On ikinci maddede yazılı beyannameyi vermiyen veya şarap veya şaraphanelerin sıhhi ve teknik kontrolleri için konulan esas ve usullere riayet etmiyenlerden hareketlerinin ağırlığına göre beş liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezası alınmakla beraber yaptıkları şaraplardan bozukları sirkeye çevrilir. Bu suretle kıymenlendirilmesi mümkün olamıyan veya sıhhate zararlı olduğu tesbit edilen şaraplar yok edilir.

MADDE 30. — On üçüncü maddeye göre yeri tâyin ve tesbit edilmeden kurulan şaraphane sahiplerinden ve beşinci maddeye göre müsaade almadan metil alkol yapanlardan elli liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 31. — On dokuzuncu maddeye göre ruhsat almadan veya beyanname verme-

Zr. E.

MADDE 29. — Bütçe encümeninin 29 ncu maddesi aynen.

MADDE 30. — Bütçe encümeninin 30 ncu maddesi aynen.

MADDE 31. — Bütçe encümeninin 31 nc maddesi aynen.

G. İ. E.

MADDE 29. — Bütçe encümeninin 29 ncu maddesi aynen.

MADDE 30. — On üçüncü maddeye göre yeri tâyin ve tesbit edilmeden kurulan şaraphane sahiplerinden 50 liradan 200 liraya kadar ve beşinci maddeye göre izin almadan metil alkol yapanlardan 200 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Bu suretle açılmış olan fabrika ve imalâthanelerin işletilmesinde mahzur görülmediği takdirde Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat vekillerince işletilmelerine izin verebilirler.

MADDE 31. — Bütçe encümeninin 31 nci maddesi aynen.

Ilü.

ruhsat almadan satanlardan bir liradan 5 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Panayır yerleri ve sergilerle kulüp ve mahfel gibi yerlerde yapılan ruhsatsız satışlarda bu ceza, o yerlerin mesul müdürlerinden ve balo, müsamere, tenezzüh vapur ve trenleri müretiplerinden alınır.

MADDE 30. — 18 nci maddede yazılı mamulleri o maddeye göre tayin edilen fiyatlardan fazlasına satanlar hakkında 5 liradan 25 liraya kadar hafif para cezası hükmolunur.

MADDE 31. — 20 nci maddede yazılı bulunan istisnalar haricinde fatura veya nakliye tezkeresi almaksızın açık kaplarda ispirto ve ispirtolu içki nakledenlerden 1 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası alınır.

MADDE 32. — A) İspirto ve ispirtolu içki kaplarına kaçak olmayan aşağı dereceli ispirto veya içki koyanlardan;

B) İspirto ve ispirtolu içkilerin vasıf ve derecelerini değiştirerek veya su katarak satanlardan;

25 liradan 100 liraya kadar ağır para cezası almır ve bu maddeler zapt ve müsadere olunur. Mükerrirler hakkında bu ceza iki kat hükmolunur ve bu işleri yapanlar inhisar maddelerinin satıcıları ise bu cezaya çarptırılmakla beraber satış ruhsat tezkereleri inhisarlar idaresince iptal edilir ve bir da-

Ad. E.

ri ruhsat almadan satanlardan bir liradan beş liraya kadar hafif para cezası alınır.

Panayır yerleri ve sergilerle kulüp ve mahfel gibi yerlerde yapılan ruhsatsız satışlarda bu ceza, o yerlerin idare ve murakabesi kendilerine tevdi edilmiş olanlardan balo, müsamere, tenezzüh vapur ve trenlerinde yapılan ruhsatsız satışlarda da büfeyi işleten kimselerden alınır.

MADDE 30. — Hükûmetin otuzuncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 31. — Hükûmetin otuz birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 32. — Hükûmetin otuz ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. E.

deleri ruhsat almadan satanlardan bir liradan beş liraya kadar hafif para cezası alınır.

Panayır yerleri ve sergilerle kulüp ve mahfel gibi yerlerde yapılan ruhsatsız satışlarda bu ceza, o yerlerin idare ve murakabesi kendilerine tevdi edilmiş olanlardan; balo, müsamere, tenezzüh vapur ve tirenlerde yapılan ruhsatsız satışlarda büfeyi işleten veya bu maddeleri sattıran kimselerden alınır.

MADDE 27 — 17 nci maddede yazılı mamülleri o maddeye göre tayin edilen fiatlardan fazlasına satanlar hakkında 5 liradan 25 liraya kadar hafif para cezası hükmolunur.

MADDE 28 — 19 ncu maddede yazılı bulunan istisnalar haricinde fatura veya nakliye tezkeresi almaksızın açık kaplarda alkol ve alkollü içki nakledenlerden bir liradan elli liraya kadar hafif para cezası alınır.

MADDE 29 — a) Alkol ve alkollü içki kaplarına kaçak olmayan aşağı dereceli alkol veya içki koyarak satılığa çıkarılanlar.

b) Alkol ve alkollü içkilerin vasıf ve derecelerini değiştirerek veya su katarak,

Satanlar veya satılığa çıkarılanlardan 25 liradan 100 liraya kadar ağır para cezası alınır ve bu maddeler zabıt ve müsadere olunur. Mükerrirler hakkında bu ceza iki kat hükmolunur. Ve bu işleri yapanlar inhisar maddelerinin satıcıları ise bu cezaya çarptırılmakla beraber satış ruhsat tezkereleri

B. E.

den satış yapanlardan bir liradan beş liraya kadar ahfif para cezası alınır.

Panayır yerleri ve sergilerle kulüp ve mahfel gibi yerlerde yapılan ruhsatsız satışlarda bu ceza, o yerlerin idare ve murakabesi kendilerine tevdi edilmiş olanlardan; balo, müsamerre, tenezzüh vapur ve trenlerinde yapılan ruhsatsız satışlarda büfeyi işleten veya bu maddeleri sattıran kimselerden alınır.

MADDE 32. — Yirminci maddeye göre fiyatları tesbit olunan mamulleri bu fiyatlardan fazlasına satanlar hakkında beş liradan yirmi beş liraya kadar hafif para cezası hükmolunur.

MADDE 33. — Yirmi üçüncü maddede yazılı kayıtlara riayet etmeyenlerden bir liradan elli liraya kadar hafif para cezası alınır.

MADDE 34. — a) İspirto ve ispirtolu içki kaplarına kaçak olmiyan aşağı dereceli ispirto veya ispirtolu içki koyarak satışa çıkaranlar;

b) İspirto ve ispirtolu içkilerin vasıf ve derecelerini değiştirerek veya su katarak satanlar veya satışa çıkaranlardan yirmi beş liradan yüz liraya kadar ağır para cezası alınır ve bu maddeler zapt ve müsadere olunur. Mükerrirler hakkında bu ceza iki kat hükmolunur. Bu işleri yapanlar inhisar maddesinin satıcıları ise, bu cezaya çarptırılmakla beraber bunların satış ruhsat tezkereleri in-

Zr. E.

MADDE 32. — Bütçe encümeninin 32 nci maddesi aynen.

MADDE 33. — Bütçe encümeninin 33 ncü maddesi aynen.

MADDE 34. — Bütçe encümeninin 34 ncü maddesi aynen.

G. İ. E.

MADDE 32. — Bütçe encümeninin 32 nci maddesi aynen.

MADDE 33. — Bütçe encümeninin 33 ncü maddesi aynen.

MADDE 34. — Bütçe encümeninin 34 ncü maddesi aynen.

Hü.

ha kendilerine satış tezkeresi verilmez.

MADDE 33. — Ruhsatı haiz ispiro ve ispirotolu içki fabrika, imalâthane, imlâthane ve ticarethaneleriyle sair bu gibi mahaller İnhisarlar idaresinden müsaade alınmaksızın başkasına devredilmez. Aksi halde bu devir muteber olmamakla beraber devreden ve alanlardan 20 şer liradan 50 şer liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 34. — İspiro ve ispirotolu içki imalâthane ve imlâhanelerinde ancak ruhsatnamelerinde yazılı maddeler imal ve imlâ edilir. Bunlardan başka ispiro ve ispirotolu içki imaline salih olabilecek diğer maddelerin fabrika, imalâthane ve imlâhanelere sokulması yasaktır. Buna aykırı hareket edenlerden 25 liradan 300 liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 35. — Bu kanunla inhisar altına alınan maddelerin kaçakçılıkları hakkında 1918 sayılı kanun hükümleri de tatbik olunur.

Bu kanuna göre inhisar altında olmayıp imal, ithal ve satış gibi muamelelerden bir veya bir kaç dolayısıyla inhisar resmine tabi bulunan maddeleri resimden kaçırılardan, kaçırıldıkları maddelere terttüp eden resimler ağır para cezası olarak alınır ve tutulan kaçan maddeler musadere edilir.

1918 sayılı kanunun 14 ncü maddesinin birinci fıkrası hükmü mahfuzdur.

Ad. E.

MADDE 33. — Ruhsatı haiz ispiro ve ispirotolu içki fabrika, imalâthane, imlâthane ve ticarethaneleriyle sair bu gibi mahalleri işletmek hakkı İnhisarlar idaresinden müsaade alınmaksızın başkasına devredilmez. Müsaadesiz yapılan işletme devri muteber olmamakla beraber devreden ve alanlardan 20 liradan 50 liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

MADDE 34. — Hükûmetin otuz dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 35. — Hükûmetin otuz beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. E.

İnhisar idaresince iptal edilir.

MADDE 30 — Ruhsatı haiz alkol ve alkollü içki fabrika, imalâthane, imlâthane ve ticarethanelerile sair bu gibi mahalleri işletmek hakkı İnhisar idaresinden önceden müsaade alınmaksızın başkasına devredilemez. aksi halde bu devir muteber olmamakla beraber devreden ve alanlardan yirmi şer liradan ellişer liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 31 — Alkol ve alkollü içki imalâthane ve imlâhanelerinde ancak ruhsatnamelerinde yazılı maddeler imal ve imlâ edilir. Bunlardan başka alkol ve alkollü içki imaline salih olabilecek diğer maddelerin fabrika, imalâthane ve imlâhanelere sokulması yasaktır. Buna aykırı hareket edenlerden 25 liradan 300 liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 32 — Bu kanunla inhisar altına alınan maddelerin kaçakçılıkları hakkında 1918 sayılı kanun hükümleri de tatbik olunur.

Bu kanuna göre inhisar altında olmayıp imal, ithal ve satış gibi muamelelerden bir veya bir kaç dolayısıyla inhisar hissesine veya istihlak resmine tâbi bulunan maddeleri bunlardan kaçırılardan, kaçırıldıkları maddelere terettüp eden hisse ve resimler ağır para cezası olarak alınır ve tutulan kaçak maddeler musadere edilir.

1918 sayılı kanunun 14 ncü

B. E.

hisarlar idaresince iptal edilir.

MADDE 35. — İspirto ve ispirotolu içki fabrika, imalâthane, imlâthane ve ticarethaneleriyle bu gibi yerleri işletmek hakkı, İnhisarlar idaresinden önceden müsaade alınmaksızın başkasına devredilemez. Aksi halde işletme müsaadeleri geri alınmakla beraber devreden ve devralanlardan yirmişer liradan ellişer liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 36. — İspirto ve ispirotolu içki fabrika, imalâthane ve imlâhanelerinde ancak müsaade edilen maddeler imal ve imlâ edilir. Bunlardan başka ispirotolu ve ispirotolu içki yapılmasına yarayabilen diğer maddelerin fabrika, imalâthane ve imlâhanelere sokulması yasaktır. Buna aykırı hareket edenlerden yirmi beş liradan üç yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 37. — Bu kanunla inhisar altına alınan maddelerin kaçakçılıkları hakkında 1918 sayılı kanun hükümleri de tatbik olunur.

Bu kanuna göre inhisar altında olmayıp mal, ithal ve satış gibi muamelelerden bir veya bir kaç dolayısıyla inhisar veya istihlak resmine tabi bulunan maddeleri bu resimlerden kaçırarak, kaçırdıkları maddelere ait resimler ağır para cezası olarak alır ve tutulan kaçak maddeler müsadere edilir.

1918 sayılı kanunun 14 nci maddesinin birinci fıkrası hükümü mahfuzdur.

Zr. E.

MADDE 35. — Bütçe encümeninin 35 nci maddesi aynen.

MADDE 36. — Bütçe encümeninin 36 nc maddesi aynen.

MADDE 37. — Bütçe encümeninin 37 nci maddesi aynen.

G. İ. E.

MADDE 35. — İspirto ve ispirotolu içki fabrika, imalâthane, imlâthane ve ticarethaneleriyle bu gibi yerleri işletmek hakkı, İnhisarlar idaresinden müsaade alınmaksızın başkasına devredilemez. Aksi halde işletme müsaadeleri geri alınmakla beraber devreden ve devralanlardan yirmişer liradan ellişer liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 36. — Bütçe encümeninin 39 ncu maddesi aynen.

MADDE 37. — Bütçe encümeninin 37 nci maddesi aynen.

Hü.

Kaçak maddelerin, kaçakçı, ortak veya yataklarının elinden çıkmış olması gibi sebeplerle müsaderesi kabil olmazsa, alınacak para cezası, bu maddelerin resimlenmiş değerinden aşağı olamaz.

Her iki halde de, kaçakçı hakkında 1918 sayılı kanun hükümleri tatbik olunur.

vilâyetin nüfusu nisbetinde Bunlardan, imal dolayısıyla inhisar resmine tabi olanların âmillerinden, hareketlerinin ağırlığına göre, imâl müsaadesi de İnhisarlar idaresince geri alınabilir.

MADDE 36. — 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33 ve 34 ncü maddelerde yazılı cezaların hüküm ve infazında 10 . VI . 1938 tarihli ve 3437 sayılı kanunun 107 ve 109 ncü maddeleri tatbik olunur.

MADDE 37. — 36 ncü maddenin matufu olan maddelerde yazılı suçlar hakkında İnhisarlar idaresi Gümrük ve inhisarlar vekilinin muvafakatiyle hükümden evvel veya katileşmiş olsun olmasın hükümden sonra sulh olabileceği gibi bu cezaları takip ve tahsilden vazgeçebilir.

MADDE 38. — Müsadere edilen eşya ve maddelerin satışından elde edilecek paralarla kaçakçılıktan başka suçlardan dolayı bu kanuna göre hükümlenup tahsil edilen para cezaları İnhisarlar idaresi bütçesine irat kaydedilir.

Ad. E.

MADDE 36. — Hükûmetin otuz altıncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 37. — Hükûmetin otuz yedinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 38. — Hükûmetin otuz sekizinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. E.

maddesinin birinci fıkrası hükmü mahfuzdur.

Kaçak maddelerin, kaçakçı, ortak veya yataklarının elinden çıkmış olması gibi sebeplerle müsaderesi kabil olmazsa, alınacak para cezası, bu maddelerin resimlenmiş veya inhisar hissesi ilâve olunmuş olan değerinden aşağı olamaz.

Her iki halde de, kaçakçı hakkında 1918 sayılı kanun hükümleri tatbik olunur.

Bunlardan, imal dolayısıyla resme veya inhisar hissesine tâbi olanların âmillerinden, hareketlerinin ağırlığına göre, imal müsaadesi de İnhisar idaresince geri alınabilir.

MADDE 33 — 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 ve 31 nci maddelerde yazılı cezaların hüküm ve infazında 10 - VI - 1938 tarihli ve 3437 sayılı kanunun 107 ve 109 ncü maddeleri tatbik olunur.

MADDE 34 — 33 ncü maddenin matufu olan maddelerde yazılı suçlar hakkında İnhisar idaresi Gümrük ve inhisarlar vekilinin muvafakatiyle hükümden evvel veya katileşmiş olsun, olmasın hükümden sonra sulh olabileceği gibi bu cezaları takip ve tahsilden vazgeçebilir.

MADDE 35 — Müsadere edilen eşya ve maddelerin satışından elde edilecek paralarla, kaçakçılıktan başka suçlardan dolayı bu kanuna göre hükümlenup tahsil edilen para cezaları, İnhisar idaresi bütçesine irat kaydedilir.

B. E.

Kaçak maddelerin, kaçakçı, ortak veya yataklarının elinden çıkmış olması veya istihlâk edilmiş bulunması gibi sebeplerle müsadereyi kabil olamazsa kaçakçılarından, müsadere karşılığı olarak ayrıca bu maddelerin resimlenmiş değeri kadar ağır para cezası alınır..

Her iki halde de, kaçakçı hakkında 1918 sayılı kanun hükümleri tatbik olunur.

Bunlardan, imal dolayısıyla resme tabi olanların âmillerinden, hareketlerinin ağırlığına göre, imal müsaadesi de İnhisarlar idaresince geri alınabilir.

MADDE 38. — 26, 27, 29, 31, 32, 33 ve 35 nci maddelerde yazılı cezaların hüküm ve infazında 10. VI. 1938 tarihli ve 3437 sayılı kanunun 107 ve 109 ncu maddeleri tatbik olunur.

MADDE 39. — 38 nci maddenin matufu olan maddelerde yazılı suçlar hakkında İnhisarlar idaresi, Gümrük ve inhisarlar vekilinin muvafakatiyle hükümden evvel veya katılmış olsun olmasın hükümden sonra sulh olabileceği gibi bu cezaları takip ve tahsilden vazgeçebilir.

MADDE 40. — Müsadere edilen eşya ve maddelerin satışından elde edilecek paralarla, kaçakçılıktan başka suçlardan dolayı bu kanuna göre hükmolunup tahsil edilen para cezaları, İnhisar idaresi bütçesine irat kaydedilir.

Zr. E.

MADDE 38. — Bütçe encümeninin 38 nci maddesi aynen.

MADDE 39. — Bütçe encümeninin 39 ncu maddesi aynen.

MADDE 40. — Bütçe encümeninin 40 nci maddesi aynen.

G. İ. E.

MADDE 38. — Bütçe encümeninin 38 nci maddesi aynen.

MADDE 39. — Bütçe encümeninin 39 ncu maddesi aynen.

MADDE 40. — Bütçe encümeninin 40 nci maddesi aynen.

İİü.

Ad. E.

Mal. E.

Fasıl : VI

Müteferrik hükümler

MADDE 39. — Bu kanun mucibince tahakkuk eden inhisar resimlerini vermeyenler hakkında Tahsili emval kanunu hükümleri tatbik, ve tahsilât İnhisarlar idaresi tarafından icra olunur.

MADDE 40. — Gerek halen mevcut ve gerekse bu kanunun 3 ncü maddesi mucibince yeniden kurulacak hakikî veya hükmi şahıslara ait fabrika, imalâthane, veya imlâhanelerden bu kanunun 3 ncü maddesi mucibince tesbit edilecek şartlar arasında tâyin olunan müddetten sonra faaliyetlerine lüzum görülmeyenlerle mahkeme hükmü veya kendiliğinden kapananlara ispiro ve ispirotolu içki imalâtına yarayan tesisat ve teferruatını memleket dışına çıkarmak üzere sahiplerine üç aya kadar mühlet verilir. Bu müddet zarfında çıkarılamayan tesisat ve aksanı ispiro ve ispirotolu içki imaline yarayacak bir hale getirilerek kendilerine teslim olunur.

MADDE 41. — İspiro ve ispirotolu içkilerin satış kârı üzerinden hususi idarelere % 9 ve Türk Hava kurumuna % 4,5 hisse ayrılır ve 2159 sayılı kanunun 11 nci maddesi veçhile muameleye tabi tutulur.

Hususi idarelere ait hisse her vilâyetin nüfusu nisbetinde tev-

MADDE 39. — Hükûmetin otuz dokuzuncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 40. — Hükûmetin kırkıncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 41. — Hükûmetin kırk birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Fasıl: VI

Müteferrik hükümler

MADDE 36. — Bu kanun mucibince tahakkuk eden istihlâk resmi ve inhisar hisselerini vermeyenler hakkında Tahsili emval kanunu hükümleri tatbik ve tahsilât İnhisar idaresi tarafından icra olunur.

MADDE 37 — Bu kanunun üçüncü maddesi hükümlerine tevfikân izin alamamış veya izin müddetleri bitmiş olup ta faaliyetlerinin devamına lüzum görülmediğinden müsaadeleri yenilenmemiş olan veyahut mahkeme hükmü ile veya kendiliğinden belli olmayan bir müddet için kapanmış bulunan fabrika, imalâthane ve imlâthane sahiplerine, müesseselerinin alkol ve alkollü içki imaline yarayan tesisat ve teferruatını memleket dışına çıkarmak için altı ay müddet verilir.

Müessese sahipleri her tesisat ve teferruatının bu işe yaramaz hale getirilerek kendilerine teslimini veya, masrafları ve korunması kendilerine ait olmak üzere gösterecekleri emin ve İnhisar idaresince mühürlenecek bir mahalde muhafazasını talep edebilirler.

MADDE 38 — Alkol ve alkollü içkilerin safi kârı üzerinden hususî idarelere yüzde dokuz ve Türk Hava kurumuna % 4,5 hisse ayrılır ve 2159 sayılı kanunun 11 nci maddesi veçhile muameleye tâbi tutulur.

Hususi idarelere ait hisse her vilâyetin son tahrirdeki

B. E.

Müteferrik hükümler

MADDE 41. — Bu kanun mucibince tahakkuk eden inhisar ve istihlak resimlerini vermeyenler hakkında Tahsili emval kanunu hükümleri tatbik ve tahsilât inhisar idaresi tarafından icra olunur.

MADDE 42. — Bu kanunun 3 ncü maddesi hükümlerine göre müsaade alamamış veya müsaade müddetleri bitmiş olupta faaliyetlerinin devamına lüzum görülmediğinden müsaadeleri yenilenmemiş olan veya mahkeme hükmüyle veya kendiliğinden belli olmıyan bir müddet için kapanmış bulunan fabrika, imalâthane ve imlâhane sahiplerine, ispiro ve ispirotolu içki yapılmasına yarıyan tesisat ve teferruatını memleket dışına çıkarmak için altı ay müddet verilir. Bunlar, bu gibi tesisat ve teferruatının bu işe yaramaz hale getirilerek kendilerine teslimini veya masrafları ve korunması kendilerine ait olmak üzere gösterecekleri emin ve inhisar idaresince mühürlenecek bir yerde muhafazasını talep edebilirler.

MADDE 43. — İspiro ve ispirotolu içkilerin inhisarlar idaresine kalan satış kârı üzerinden hususi idarelere % 9 ve Türk hava kurumuna % 4,5 hisse ayrılır ve 2159 sayılı kanunun 11 nci maddesine göre muameleye tabi tutulur.

Hususi idarelere ait hisse

Zr. E.

MADDE 41. — Bütçe encümeninin 41 nci maddesi aynen.

MADDE 42. — Bütçe encümeninin 42 nci maddesi aynen.

MADDE 43. — Bütçe encümeninin 43 ncü maddesi aynen.

G. İ. E.

Münferit hükümler

MADDE 41. — Bütçe encümeninin 41 nci maddesi aynen.

MADDE 42. — Gerek halen mevcut ve gerek bu kanunun 3 ve 4 ncü maddelerinin 2nci fıkralarıyla 5 ve 6 ncü maddeleri mucibince yeniden kurulacak hakikî veya hükmi şahıslara ait fabrika, imalâthane veya imlâhanelerden bu kanunun 3 ncü maddesi mucibince inhisarlar idaresince tesbit edilecek şartlar arasında tâyin olunacak müddetten sonra faaliyetlerine lüzum görülmiyenlerle mahkeme hükmüyle veya kendiliğinden kapananların sahiplerine ispiro ve ispirotolu içki imalâtına yarıyan tesisat ve teferruatını memleket dışına çıkarmak üzere 6 aya kadar mühlet verilir.

Bunlar, bu gibi tesisat ve teferruatının bu işe yaramaz hale getirilerek kendilerine teslimini veya masrafları ve muhafazası kendilerine ait olmak üzere gösterecekleri emin ve inhisarlar idaresince mühürlenecek bir yerde muhafazasını isteyebilirler.

MADDE 43. — Bütçe encümeninin 43 ncü maddesi aynen.

Hü.

zi ve sıhhi hizmetlere tahsis olunur.

MADDE 42. — İnhisarlar idaresince yabancı mamleketlerden getirilecek ispirto ve ispirtolu içkilerle bunları dahilde imale muktazi her nevi malzeme ve ambalâj maddeleri gümrük resmiyle sair bütün resim ve vergilerden muaftır.

MADDE 43. — İnhisarlar idaresi fabrika ve tesisatı için cellededeği makine ve fabrikalar aksamı için Teşvikî sanayi kanunu hükümlerinden istifade eder.

MADDE 44. —

A) İnhisar altında olan veya inhisar resmine tabi bulunan maddelerin vasıfları;

B) Yabancı memleketlere çıkarmak üzere ispirto ve ispirtolu içki imal edecek fabrika ve imalâthanelerin açılma suret ve şartları ve bağlı olacakları kontrol usul ve muameleleri ve bunlar için alınan teminatın ne gibi hallerde idarece irat kaydedileceği;

C) 7 nci maddeye göre ispirto yapanlardan alınacak ispirtolara ait maliyetin hangi

Ad. E.

MADDE 42. — Hükûmetin kırk ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 43. — Hükûmetin kırk üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 44. — A) İnhisar altında olan veya inhisar resmine tabi bulunan maddelerin vasıfları;

B) Yabancı memleketlere çıkarmak üzere ispirto ve ispirtolu içki imal edecek fabrika ve imalâthanelerin açılma suret ve şartları ve bağlı olacakları kontrol usul ve muameleleri ve bunlar için alınan teminatın ne gibi hallerde idarece irat kaydedileceği;

C) 7 nci maddeye göre ispirto yapanlardan alınacak ispirtolara ait maliyetin hangi

Mal. E.

nüfusu nisbetinde tevzi ve sıhhi hizmetlere tahsis olunur.

MADDE 39 — İnhisar idaresince yabancı memleketlerden getirilecek alkol ve alkollü içkilerle bunların dahilde imaline muktazi olan memleket dahilinde bulunmayan her nevi malzeme ve ambalâj maddeleri gümrük resmile diğer bütün resim ve vergilerden muaftır.

Şu kadar ki bu ithalât bu kanunun 17 nci maddesi mucibince yapılacak hesaplarda ödenmiş gibi nazara alınır ve memleket dahilinde tedariki kabil olmadığı için hariçten ithal edileceklerle, kâfi miktarda memleket dahilinde yetiştirilmeyen maddelerin yurt içinde temini için derhal lüzumlu teşvik ve tedbirlere de tevessül olunur.

MADDE 40 — a) İnhisar altında olan veya inhisar hissesine tâbi bulunan maddelerin vasıfları,

b) Yabancı memleketlere çıkarmak üzere alkol ve alkollü içki imal edecek fabrika ve imalâthanelerin açılma suret ve şartları ve bağlı olacakları kontrol usul ve muameleleri ve bunlar için alınan teminatın ne gibi hallerde idarece irat kaydedileceği,

c) 7 nci maddeye göre alkol yapanlardan alınacak alkollere ait maliyetin hangi esaslar idare

B. E.

her vilâyetin son sayımdaki nüfusu nisbetinde tevzi ve sıhhi hizmetlere tahsis olunur.

Zr. E.

G. İ. E.

MADDE 44. — a) İnhisar altında olan veya inhisar resmine tabi bulunan maddelerin vasıfları;

b) Dış memleketlere çıkarmak üzere ispiro ve ispirotolu içki yapan fabrika ve imalâthanelerin açılma şartları ve bağlı olacakları kontrol usulleri;

c) Dördüncü maddeye göre ispiro yapanlardan alınacak ispirotalara ait maliyetin ne gibi esaslar dairesinde tesbit olacağı ;

d) Şarap imal yerleriyle

Hü.

esaslar dairesinde tesbit olunacağı;

Ç) Şarap imal yerleriyle metil alkol istihsal edilecek yerlerde kontrolün şumülü ile ne şekilde yapılacağı ve bunlara ait inhisar resimlerinin tahakkuk ve cibayet tarzları ve;

D) Bu kanunun tatbik sureti, nizamname ile gösterilir.

MADDE 45. — İspirto ve meşrubatı küliye inhisarı hakkındaki 790 sayılı ve 22.III.1926 tarihli kanun ile 1918 sayılı kanunun 63 ncü maddesi ve bu kanuna muhalif sair hükümler kaldırılmıştır.

MADDE 46. — Bu kanun neşri tarihinden 3 ay sonra mer'idir.

Ad. E.

esaslar dairesinde tesbit olunacağı;

Ç) Metil alkol istihsal edilecek yerlerde kontrolün şumülü ile ne şekilde yapılacağı ve bunlara ait inhisar resimlerinin tahakkuk ve cibayet tarzları;

D) Bu kanunun tatbik sureti, nizamname ile gösterilir.

MADDE 45. — Hükümetin kırk beşinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 46. — Hükümetin kırk altıncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. E.

resinde tesbit olunacağı,

d) Şarap imal yerleriyle metil alkol istihsal edilecek yerlerde kontrolün şumülü ile ne şekilde yapılacağı ve bunlara ait istihlak resmi ile inhisar hisselerinin tahakkuk ve cibayet tarzları ve

e) Bu kanunun tatbik sureti nizamname ile gösterilir.

MADDE 41 — Alkol ve alkollü içkiler inhisarı Gümrük ve inhisarlar vekâleti İnhisarlar umum müdürlüğünce işlenir.

Dış memleketler acenteliklerinde müsavi şartlar dahilinde alâkalı piyasada müesses veya bu piyasalarda şube açmayı veya yerleşmeyi kabul edecek şeraiti haiz Türk talipler tercih olunur.

MADDE 42 — Hükümetin 45 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 43 — Hükümetin 46 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. E.

metil alkol yapılan yerlerde kontrolun ne şekilde yapılacağı ve bunlara ait istihlâk ve inhisar resimlerinin tahakkuk ve ci-bayet tarzları;

Nizamname ile tesbit olunur.

Zr. E.

G. İ. E.

MADDE 44. — Dördüncü maddeye göre ispirto yapanlardan alınacak ispirotolara ait maliyetin ne gibi esaslara bağlanacağı bir nizamname ile tesbit olunur.

Bu nizamname yapıncıya kadar bu mevzua ait olmak üzere halen tatbik edilmekte bulunan usuller cari olur. .

MADDE 45. — Hükûmetin 45 nci maddesi aynen.

MADDE 45. — Hükûmetin 45 nci maddesi aynen.

MADDE 44. — Hükûmetin 45 nci maddesi aynen.

MADDE 46. — Hühûmetin 46 ncı maddesi aynen.

MADDE 46. — Bu kanun. neşri tarihinden bir ay sonra mer'idir.

MADDE 45. — Ziraat encümeninin 46 ncı maddesi aynen.

Hü.

MADDE 47. — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Maliye, Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat vekilleri memurdur.

17. VIII. 1940

Bş. V.	Ad. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Fethi Okyar</i>
M. M. V.	Da. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>Fayık Öztrak</i>
Ha. V.	Mal. V.
<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>
İk. V.	S. İ. M. V.
<i>H. Çakır</i>	<i>Dr. H. Alâtaş</i>
G. İ. V.	Zr. V.
<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.	Ti. V.
<i>A. Çetinkaya</i>	<i>N. Topcoğlu</i>

Ad. E.

MADDE 47. — Hükümetin kırk yedinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. E.

MADDE 44 — Hükümetin 47 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. E.

MADDE 47. — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Dahiliye, Maliye, Sıhhat ve içtimali muavenet, Gümrük ve inhisarlar ve Ziraat vekilleri memurdur.

Zr. E.

MADDE 47. — Bütçe encümeninin 47 nci maddesi aynen.

G. İ. E.

MADDE 46. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

